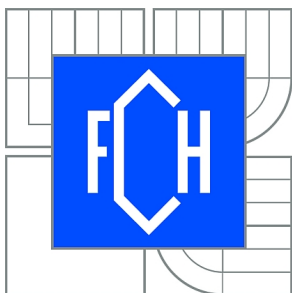

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA CHEMICKÁ

ÚSTAV CHEMIE A TECHNOLOGIE OCHRANY
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

FACULTY OF CHEMISTRY

INSTITUTE OF CHEMISTRY AND TECHNOLOGY OF
ENVIRONMENTAL PROTECTION

KOMPARACE PŘÍSTUPŮ K ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY OCHRANY OBYVATELSTVA ÚŘADY MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA.

COMPARISON OF APPROACHES TO SOLVING THE AREA OF POPULATION PROTECTION BY
LOCAL AUTHORITIES IN BRNO

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

LENKA FRIŠHANSOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. BOHUSLAV SVOBODA, CSc.

BRNO 2011

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta chemická
Purkyňova 464/118, 61200 Brno 12

Zadání bakalářské práce

Číslo bakalářské práce:	FCH-BAK0555/2010	Akademický rok: 2010/2011
Ústav:	Ústav chemie a technologie ochrany životního prostředí	
Student(ka):	Lenka Frišhansová	
Studijní program:	Ochrana obyvatelstva (B2825)	
Studijní obor:	Krizové řízení a ochrana obyvatelstva (2804R002)	
Vedoucí práce	Ing. Bohuslav Svoboda, CSc.	
Konzultanti:		

Název bakalářské práce:

Komparace přístupů k řešení problematiky ochrany obyvatelstva úřady městských částí statutárního města Brna.

Zadání bakalářské práce:

Posoudit přístupy úřadů brněnských městských částí k řešení problematiky ochrany obyvatelstva. Zpracovat odbornou studii formou písemného pojednání na dané téma v rozsahu 50 stran.

Termín odevzdání bakalářské práce: 6.5.2011

Bakalářská práce se odevzdává ve třech exemplářích na sekretariát ústavu a v elektronické formě vedoucímu bakalářské práce. Toto zadání je přílohou bakalářské práce.

Lenka Frišhansová
Student(ka)

Ing. Bohuslav Svoboda, CSc.
Vedoucí práce

doc. Ing. Josef Čáslavský, CSc.
Ředitel ústavu

V Brně, dne 31.1.2011

prof. Ing. Jaromír Havlica, DrSc.
Děkan fakulty

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na přístupy k řešení problematiky ochrany obyvatelstva a řešení problematiky přípravy obyvatelstva při vzniku mimořádných událostí v jednotlivých městských částech Statutárního města Brna. Cílem práce je posoudit přístupy městských částí Statutárního města Brna k dané problematice a na základě vyhodnocení a posouzení výsledků navrhnout vlastní opatření ke zlepšení stávajícího stavu.

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused on approaches towards the solutions of the protection of inhabitants as well as the preparations of inhabitants in case of an emergency event in every district of Brno. The thesis aims to consider and evaluate the approaches of all Brno's districts and on the basis of the resulting evaluation it aims to offer new set of procedures that may improve the present status.

KLÍČOVÁ SLOVA

ochrana obyvatelstva, řešení ochrany obyvatelstva ÚMČ, komparace v rámci ÚMČ

KEYWORDS

protection of inhabitants, solutions of the protection of inhabitants ÚMČ, comparison in terms of ÚMČ

FRIŠHANSOVÁ, L. *Komparace přístupů k řešení problematiky ochrany obyvatelstva úřady městských částí statutárního města Brna*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2011. 79 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Bohuslav Svoboda, CSc.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a že všechny použité zdroje jsem správně a úplně citovala. Bakalářská práce je z hlediska obsahu majetkem Fakulty chemické VUT v Brně a může být využita ke komerčním účelům jen se souhlasem vedoucího bakalářské práce a děkana FCH VUT.

.....
podpis studenta

Velice ráda bych poděkovala panu Ing. Bohuslavu Svobodovi, Csc. za jeho odborné vedení, konzultace, poskytnuté potřebné materiály, odborné informace a velice obětavý přístup v průběhu tvorby mé bakalářské práce. Dále paní Marcelu Juránkové, Dis., z referátu ŽP ÚMČ Brno – Černovice a panu Mjr. Mgr. Miroslavovi Menšíkovi, vedoucímu krizového oddělení HZS JmK.

OBSAH

1	ÚVOD	7
2	SOUČASNÝ STAV V ŘEŠENÉ OBLASTI	8
2.1	Úloha samosprávy v bezpečnostním systému státu	8
2.2	Veřejná správa	10
2.2.1	Postavení a působnost obce	10
2.2.2	Úloha obce při řešení bezpečnosti a ochrany obyvatelstva	10
2.3	Historicko–právní vývoj řešené oblasti	11
2.3.1	Vznik civilní protiletecké ochrany	11
2.3.2	Poválečný vývoj civilní ochrany	11
2.3.3	Rozpad ČSSR a vznik České republiky	12
2.4	Současné právní prostředí	12
2.5	Současné trendy v řešené oblasti	13
2.6	Dílčí závěr	15
3	KOMPARACE PŘÍSTUPŮ K ŘEŠENÍ DANÉ PROBLEMATIKY A JEJÍ VYHODNOCENÍ	17
3.1	Charakteristika města Brna a jednotlivých městských částí	17
3.2	Dotazníkové šetření	18
3.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření	20
3.3.1	Výskyt rizik na území MČ, které mohou vyvolat MU	22
3.3.2	Způsob informování občanů o rizicích	23
3.3.3	Ověřování znalostí občanů z řešené problematiky	25
3.3.4	Zájem občanů o řešenou problematiku	26
3.3.5	Obměna elektrických rotačních sirén za elektronické	26
3.3.6	Stálé úkryty	28
3.3.7	Plán činnosti orgánů obce pro případ MU	30
3.3.8	Povodňový plán MČ	30
3.3.9	Evakuace obyvatelstva	30
3.3.10	Spolupráce ÚMČ s MMB	31
3.3.11	Školení právnických a fyzicky podnikajících osob	32
3.3.12	Personální zabezpečení ÚMČ v oboru ochrany obyvatelstva	32
3.3.13	Základní úkoly ochrany obyvatelstva z hlediska důležitosti pro ÚMČ	34
3.3.14	Rezervy v problematice ochrany obyvatelstva	38
3.3.15	Komplexní zhodnocení dotazníkového šetření	39

3.4	Dílčí závěr k dotazníkovému šetření	43
3.5	Návrhy na zlepšení vzdělání, prevence a informovanosti obyvatelstva	44
4	ZÁVĚR	48
5	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	49
6	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	52
7	SEZNAM PŘÍLOH	53

1 ÚVOD

Každý občan by měl mít možnost získat informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události na příslušném obecním úřadě. Nejednou se ukázalo, jak je důležité, aby občané věděli, jak při mimořádné události správně jednat.

Každá obec by měla mít jako jeden z hlavních cílů to, aby občané byli dostatečně informováni a připraveni na to, co se může stát a hlavně, aby věděli, jak se při mimořádné události správně zachovat, či jak jí předejít. Jelikož každodenně ohrožuje občany několik desítek rizik, do kterých patří povodně, požáry, průmyslové havárie, havárie způsobené nebezpečnou chemickou látkou, jaderné havárie, havárie v dopravě, výbuchy plynů, vichřice, sněhové kalamity, úniky ropných produktů, poruchy v zásobování vodou, plynem, elektřinou a teplem, teroristická činnost a mnohá další.

K posouzení současného stavu přístupu obce k ochraně obyvatelstva jsem si ve své praktické části vybrala statutární město Brno, kde úkoly ochrany obyvatelstva patří do přenesené působnosti a v rámci města Brna jsou zajišťovány městskými částmi.

Magistrát města Brna podle Statutu města Brna zajišťuje připravenost správního obvodu města na mimořádné události a provádění záchranných a likvidačních prací, přičemž úkoly magistrátu v této oblasti a další úkoly plní Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje. Dále pak Magistrát města Brna zajišťuje úkoly v systému hospodářských opatření pro krizové stavy a úkoly v oblasti obrany státu.

Úřad městské části zajišťuje připravenost městské části na mimořádné události a podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. Dále pak zajišťuje úkoly v oblasti obrany státu a určený úřad městské části zajišťuje úkoly v systému hospodářských opatření pro krizové stavy dané Statutem města Brna.

Tuto práci jsem zaměřila na město Brno i z toho důvodu, že jsem jeho občanem a zajímá mě, jak je tato problematika řešena v jednotlivých městských částech, a to především tedy v té, ve které bydlím.

Cílem mé bakalářské práce bylo posoudit přístupy městských částí Statutárního města Brna k dané problematice a na základě vyhodnocení a posouzení výsledků navrhnout vlastní opatření ke zlepšení stávajícího stavu vzdělávání a prevence.

2 SOUČASNÝ STAV V ŘEŠENÉ OBLASTI

Od roku 2001 je ochrana obyvatelstva zakotvena v právním řádu ČR. V současné době jsou kompetence ve výkonu státní správy v oblasti ochrany obyvatelstva v gesci Ministerstva vnitra – generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR a síly a prostředky potřebné k ochraně obyvatelstva jsou začleněny do IZS.

2.1 Úloha samosprávy v bezpečnostním systému státu

Pojem bezpečnost je velmi složité definovat, jelikož pro každého je velmi subjektivní a každý bezpečnost vnímá zcela jinak. Obzvláště v 21. století, kdy se objevily nové bezpečnostní hrozby jako je mezinárodní terorismus nebo organizované násilí, tak málokdo po zkušenostech z roku 2001 může říci, že se cítí zcela v bezpečí.

Bezpečnostní strategii ČR, která byla vypracována, je základním dokumentem bezpečnostní politiky ČR. Chápe pojem bezpečnost jako žádoucí stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminována rizika pro ČR plynoucí z hrozeb vůči obyvatelstvu, svrchovanosti a územní celistvosti, demokratickém zřízení a principům právního státu, vnitřnímu pořádku, majetku, životnímu prostředí a plnění mezinárodních bezpečnostních závazků. V dosavadních Bezpečnostních strategiích nebyla otázka v oblasti veřejné informovanosti řešena, i když si je vláda vědoma toho, že je třeba aktivně a neustále informovat veřejnost o bezpečnosti a o vývoji v bezpečnostním prostředí, kvůli zdokonalování zpětné vazby. A jedním z nejdůležitějších kroků ke zlepšení je aktivnější účast občanů při prevenci a řešení dílčích problémů v bezpečnostním prostředí. [1]

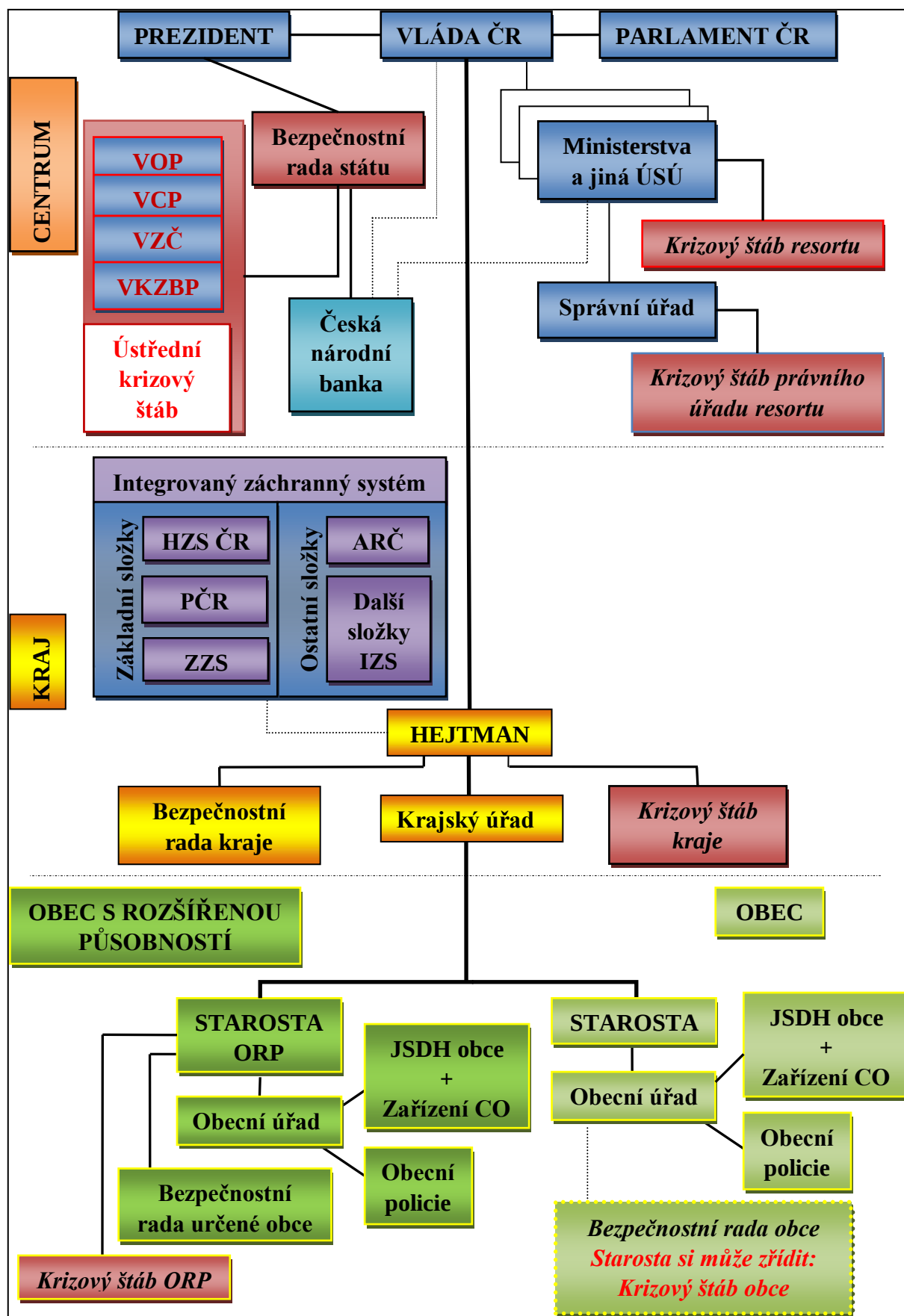
Vláda ČR každé dva roky posuzuje dokument Bezpečnostní strategie ČR z hlediska aktuálního bezpečnostní situaci a podle potřeby ho aktualizuje, zároveň je tento dokument zveřejňován na webových stránkách Vlády ČR.

Stát tedy vytvořil bezpečnostní systém, který zajišťuje bezpečnost státu a občanů na území ČR, protože společnost nedokáže vždy zabránit vzniku a šíření mimořádných událostí a krizových situací. Je funkční a výsledkem několikaletého vývoje. Je potřebné ho dále zdokonalovat a aktualizovat tak, aby byl co nejefektivnější, avšak zároveň i tak, aby byly dodrženy všechny naše mezinárodní závazky.

Bezpečnostní systém (Obrázek č. 1) je nástrojem pro realizaci Bezpečnostní strategie ČR a bezpečnostní politiky ČR. Je tvořen prvky disponující určitými kompetencemi stanovenými zákony, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti ČR. A jsou to prvky zákonodárné, výkonné a mocí soudní, územní samosprávy, právnické i fyzické osoby. [1]

V současné době je náš bezpečnostní systém ČR koncipován tak, že vojenské krizové situace jsou řešeny obranným systémem, tj. AČR a nevojenské krizové situace jsou řešeny IZS.

Mezi základní složky IZS patří HZS ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, Zdravotnická záchranná služba, Policie ČR. Ostatní složky pak vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů.

Obrázek č. 1 Schéma Bezpečnostního systému ČR – struktura prvků krizového řízení

2.2 Veřejná správa

Veřejná správa je správa veřejných věcí, která je uskutečňovaná jako projev výkonné moci ve státě. Veřejná správa souvisí i s mocí zákonodárnou, protože zákony ovlivňují fungování a činnost veřejné správy, která se jimi musí řídit a realizovat dané úkoly.

Veřejná správa se skládá ze samosprávy a státní správy. Státní správa je vykonávána státem a jejím obsahem je samotná podstata, poslání a postavení státu. Samospráva je uskutečňována veřejnoprávními subjekty, které samostatně rozhodují o vlastních záležitostech na základě platných právních předpisů.

2.2.1 Postavení a působnost obce

Postavení a působnost obce je upraveno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, kde v právním slova smyslu je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, které tvoří územní celek, a které je vymezené hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. [2]

Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese za ně odpovědnost. Dále pak pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a chrání veřejný zájem při plnění svých úkolů. [2]

Obec může mít samostatnou nebo přenesenou působnost. Samostatnou působností obce se rozumí správa záležitostí obce v jejím zájmu, v zájmu jejích občanů a je vykonávána vlastními orgány v souladu s právním řádem a dodržováním zásady zákonnosti. Přenesená působnost je na orgány obce státem delegována. Záležitosti obce, jsou tedy vykonávány orgány obce, nicméně nikoli jménem svým, ale jménem státu. [2]

2.2.2 Úloha obce při řešení bezpečnosti a ochrany obyvatelstva

Obec při plnění svých úkolů ochrany veřejného zájmu a při výkonu státní správy v přenesené působnosti tvoří základní prvek veřejné správy při zabezpečování opatření ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech a krizových situacích. Orgány obce bezprostředně zajišťují úkoly ochrany obyvatelstva ve vztahu k obyvatelstvu na území obce, popřípadě ve správním obvodu obce s rozšířenou působností. Orgány ORP zabezpečují úkoly, které jsou dané havarijním a krizovým plánem kraje. Jejich hlavní úloha v oblasti ochrany obyvatelstva spočívá v tom, že mají občany informovat o všech možných ohroženích. Obec se tedy především musí zaměřit na prevenci, která by měla být prováděna formou informování, a zároveň mít připravena taková opatření, která by v případě ohrožení v co největší míře eliminovaly následky ohrožení. Dále se pak obec musí podílet na záchranných a likvidačních pracích, na nouzovém přežití obyvatelstva obce (nouzové ubytování, zásobování pitnou vodou a stravování), zajišťovat varování, evakuaci, ukrytí pro obyvatele obce a organizují humanitární pomoc. [3]

Obec je také povinna podle zákona o IZS seznamovat fyzické a právnické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva a za tímto účelem organizovat školení. Nicméně zákon nestanovuje ani formu ani četnost těchto školení. [4]

K plnění úkolů obce v této oblasti obce využívají především jednotky SDH obcí, které si samy v rámci svého území a postavení zřizují na základě § 67 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Zároveň mohou být využívána zařízení CO, bez právní subjektivity, které se zřizují zejména v obcích, kde není zřízena jednotka SDH. [3]

2.3 Historicko – právní vývoj řešené oblasti

Prvky ochrany člověka při mimořádných událostech jsou nerozlučně spjaty s celým jeho historickým vývojem. Civilní ochrana, měla poměrně dlouhý vývoj, ovlivněný různými historicko-politickými vztahy. Vznikla v 90. letech 20. století a byla obnovou původní civilní obrany, která měla své kořeny již v začátcích první Československé republiky. V prvopočátcích se jednalo o ochranu před přírodními živly, později se přidala ochrana v průběhu válečných tažení, a to první a druhá světová válka, které světu nastínily, jakým směrem se bude ubírat další válečné dění, a jaké opatření by svět v rámci své bezpečnosti obyvatel měl přijmout. Postupným rozvojem industriální společnosti nabývala na důležitosti i ochrana před účinky antropogenních událostí.

Připravenost bránit a chránit obyvatelstvo bylo a bude dílem a úkolem 20. i 21. století.

2.3.1 Vznik civilní protiletecké ochrany

Na našem území se poprvé v roce 1929 objevují snahy o zavedení a přijetí zákona o obraně proti leteckým útokům. Několikaleté úsilí vedlo k tomu, že roku 1935 díky řadě vnitřních a zahraničně-politických faktorů došlo k přijetí 11. dubna 1935 zákona č. 82 Sb., o ochraně a obraně proti leteckým útokům. Tímto zákonem byla zřízena Civilní protiletecká ochrana, jejímž řízením bylo pověřeno ministerstvo vnitra o ochraně a obraně proti leteckým útokům. Hlavním úkolem CPO bylo zabezpečit obyvatelstvo plynovými maskami a dostatečným počtem veřejných úkrytů. Tento zákon byl následovně doplněn zákonem č. 75 z dne 8. dubna 1938 o ochraně a obraně proti leteckým útokům v návaznosti na možné ohrožení ČR Německem. Se zákonem č. 82/1935 Sb., úzce souvisel zákon o branné výchově, kdy mezi složky branné výchovy byl zařazen výcvik v pomocných a ochranných službách a také výcvik v rámci civilní protiletecké ochrany. [5]

2.3.2 Poválečný vývoj civilní ochrany

Dalším významným obdobím ve formování ochrany obyvatelstva je poválečné období od roku 1945, kdy osvobozená Československá republika měla vyhlídky na dlouhodobý mír a v poválečné euforii fakticky likvidovala vše, co jakýmkoli způsobem souviselo s protileteckou ochranou. Nicméně roku 1948 byly pozastaveny likvidační kroky a opět dochází k obnově civilní ochrany. Dochází k prvním pokusům o vytvoření nového zákona o civilní ochraně, kde se kromě ochrany za války objevují zcela nová témata jako ochrana před různými živelními pohromami v době míru. [6]

Roku 1951 bylo vydáno Vládní usnesení o civilní obraně, které stanovilo zásady civilní obrany na dlouhé období. V tomto usnesení byl poprvé vyjádřen pojem „civilní obrana“, který se v tomto smyslu užíval až do roku 1992. [7]

Roku 1961 byl přijat zákon o obraně Československé socialistické republiky, který opět definuje CO a ponechává ji v kompetenci Ministerstva vnitra. Významný byl ve vývoji rok 1962, kdy byla schválena nová koncepce ochrany obyvatelstva a národního hospodářství. Zde byly zakotveny zcela nové zásady pro CO, které spočívaly v tom, že není možná úplná ochrana obyvatelstva, lze pouze jen snížit ztráty. Významnou prioritou se stává evakuace – vyvedení obyvatelstva z nebezpečných prostorů, která je považována za hlavní prostředek ochrany obyvatelstva před napadením. [8]

V roce 1976 byla CO přesunuta z působnosti Federálního Ministerstva vnitra do působnosti Ministerstva národní obrany. Vrcholným státním orgánem, který řídil obranu ČSSR, stejně tak i CO, byla Rada obrany státu. Civilní obrana se řídila směrnicemi

schválenými touto Radou státu, které vyčerpávajícím způsobem objasňovaly její funkci a činnost, ale nebyly právním dokumentem, pouze aktem řízení. [9]

V roce 1979 po provedené aktualizaci koncepce ochrany obyvatelstva se stala evakuace jedním z druhů ochrany obyvatelstva vedle individuální protichemické ochrany a ukrytí se stalo hlavním způsobem ochrany obyvatelstva. [9]

2.3.3 Rozpad ČSSR a vznik České republiky

Po listopadu roku 1989 bylo jedním z prvních kroků přijetí Dodatkových protokolů k Ženevským úmluvám o ochraně obětí ozbrojených konfliktů, aby byly zabezpečeny základní funkce CO v demokratickém státě. [10]

Roku 1993 vznikem ČR došlo ke změně podmínek pro fungování CO. Vláda začala hledat úspornější řešení fungování CO. Od roku 1994 se objevují první snahy o vytvoření nové koncepce ochrany obyvatelstva. Roku 1998 byl schválen ústavní zákon o bezpečnosti ČR, který vymezuje základní povinnosti státu při vzniku mimořádné situace. [11]

V roce 2000 byl přijat soubor krizových právních norem. V zákoně o IZS se zavádí a definuje pojem ochrana obyvatelstva. [11]

2.4 Současné právní prostředí

Základním právním předpisem v oblasti bezpečnosti je Ústava ČR a Ústavní zákon o bezpečnosti ČR.

V roce 1997 v návaznosti na povodně v tomto roce se staly společenskou potřebou právní normy, které by vytvořily podmínky pro řešení situací vyvolaných mimořádnou událostí velkého rozsahu, protože do této doby nebyly právně upraveny. A proto roku 2000 byly přijaty právní normy, které stanovily ministerstvům a ostatním ústředním správním úřadům, orgánům krajů, okresním úřadům, obcím a vybraným právníkům a fyzickým osobám konkrétní úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva. Jedná se o tzv. „krizové zákony“.

Prvním zákonem z nich je zákon č.239/2000 Sb., o IZS a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů, kde předmětem úpravy bylo vymezení IZS, jeho složek a jejich působnost, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právníků a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. [12]

Dalším zákonem byl zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, kde byla stanovena působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právníků a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením a při jejich řešení. [4]

Posledním zákonem této krizových triády právních norem byl zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, kde byla předmětem úpravy příprava hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. [13]

Dalšími významnými právními úpravami se staly Vyhláška ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, která doplňuje zákon o IZS a vyhláška v oblasti ochrany obyvatelstva č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Zde byl upraven postup při zřizování zařízení civilní ochrany a při odborné přípravě jejich personálu, dále pak způsob

informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení, dále zabezpečení systému varování a vyrozumění a způsob provádění evakuace a jejího zabezpečení, dále pak zásady postupu při poskytování úkrytů a další. [14]

Dne 22. dubna 2002 schválila vláda ČR svým usnesením č. 417/2002 Koncepti ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015. V Koncepti byl charakterizován stav v oblasti ochrany obyvatelstva v ČR včetně navržených řešení stávajících problémů. Nové poznatky pak vedly k její novelizaci usnesením vlády ČR č. 21/2005. [15]

Dne 25. února 2008 schválila vláda ČR svým usnesením č. 165/2008 Koncepti ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020, kde je opět zvýrazněna potřeba informovanosti a vzdělání v oblasti ochrany obyvatelstva. Na základě vyhodnocení předchozí koncepce budou připravována opatření legislativní i nelegislativní povahy, nicméně i nadále je jedním z limitujících faktorů další zvyšování úrovně připravenosti opatření k ochraně obyvatelstva pomocí rozpočtovaných finančních prostředků. [16]

Nejaktuálnější vydaná právní norma v této oblasti byla novela krizového zákona č. 430/2010 Sb. A také s ní související Nařízení Vlády č. 431/2010, kterým se mění Nařízení Vlády č. 462/2000 Sb. k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Hlavním důvodem pro přijetí této novely byla nutnost zapracovat do právního řádu České republiky požadavky Směrnice Rady Evropské unie č. 2008/114/ES ze dne 8. prosince roku 2008 o určování, označování evropských kritických infrastruktur a posuzování potřeby zvýšit jejich ochranu. Jejím hlavním cílem bylo upravit nejasné vztahy a kompetence v oblasti krizového řízení na krajské a obecní úrovni. Zároveň realizovat některé další úkoly a zásady, vyplývající z materiálů projednaných v předchozích letech vládou ČR. Při zapracování všech úkolů bylo rozhodnuto nepřenášet na orgány samosprávy ty působnosti, které mohou efektivně zabezpečit orgány a instituce státní správy. [17]

2.5 Současné trendy v řešené oblasti

Současný vývoj v problematice ochrany obyvatelstva se odráží především od skutečnosti, že zodpovědnost za ochranu obyvatelstva je jednou z hlavních priorit každého vyspělého státu. Ústředním orgánem v řešené oblasti je jedno ministerstvo, zpravidla ministerstvo vnitra nebo obrany.

V ČR je ochrana obyvatelstva v gesci Ministerstva vnitra. Je patrné, že široká informovanost veřejnosti o ochranných opatřeních je prostředkem, který napomáhá k účinnější sebeochraně obyvatelstva. Lze konstatovat, že jedním z nejvýraznějších trendů je prohlubování úlohy znalosti sebeochrany u všech občanů.

Jsou zde snahy přimět občany, aby věnovali pozornost koncovým prvkům varování. Tyto prostředky patří do systému jednotného varování a vyrozumění, který je v ČR budován od roku 1991.

Od roku 2000 zákon č. 239 Sb., ukládá Ministerstvu vnitra, jehož úkoly plní HZS ČR zajišťovat a provozovat, a zároveň prováděcí předpis stanovil technické, provozní a organizační zabezpečení tohoto systému. [18] JSVV jsou technická zařízení, která jsou schopná vydávat varovný signál (např. sirény) a zařízení schopná předat informaci krizovému řízení (např. pagery, mobilní telefony, atd.) V rámci ČR je 90% celoplošné pokrytí JSVV prostřednictvím 154 vysílačů a 5 757 koncových prvků. Základními prostředky varování obyvatelstva jsou poplachové sirény. Jejich síť je tvořena elektrickými

motorovými (rotačními) a elektronickými sirénami. Vydávají varovný signál, který je na území ČR nazván „všeobecná výstraha“. Je to kolísavý tón, který trvá 140 vteřin a může být vysílán třikrát za sebou v třiminutovém intervalu a následně je předána verbální informace č. 2 „Všeobecná výstraha“. Je celkem sedm verbálních informací, a každá z nich má jiný význam. Také v rámci provozuschopnosti koncových prvků je HZS kraje každou první středu v měsíci ve 12 hodin prováděn zkušební tón, který je vyhlášován nekolísavým tónem po dobu 140 vteřin a dále poskytne verbální informaci č. 1 Zkouška sirén. V rámci Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015 by měla být provedena výměna elektrických rotačních sirén za elektronické. Jako důvody mohou být uvedeny zdokonalení způsobu varování v záplavových místech, v místech, kde se vyskytují nebezpečné chemické látky a také větší využití obecního rozhlasu. Hlavním důvodem výměny je technologická vyspělost systému elektronických sirén, protože tyto sirény mají nainstalovány moduly rádia (v Brně např. Petrov) a mobilního telefonu (se SIM kartou, která obsahuje 14 čísel a je zde možnost až 3 minuty mluveného slova), tzn., že mohou odvíjet i doplňkové informace jak v českém, tak i cizím jazykem. Vstupovat do vysílání pomocí mobilní sítě mohou pouze zvolené odpovědné osoby (např. starosta obce, velitel zásahu). Také je jejich velkou výhodou, že jsou vybaveny baterií, která vydrží až 72 hodin a je napájena přímo z elektrické sítě. Takže fungují i v případě výpadku dodávky elektrické energie, oproti rotačním sirénám, které při výpadku dodávky energie nefungují. Ze strany státu je tedy snahou, aby každý občan, místní i cizinec, měl v podvědomí, co znamená, když uslyší signál z poplachových sirén a věděl, jak se má v danou chvíli zachovat.

Dalším trendem po dobudování OPIS krajů a GŘ HZS ČR u obcí, které jsou potenciálně ohroženy mimořádnou událostí, je vytváření informačních a poradenských center k problematice ochrany obyvatelstva. Nesmíme v tomto případě opomenout, velmi známé centrum, které bych ráda zmínila, a to je Institut ochrany obyvatelstva, které působí na našem území již několik desítek let a prošel několika úpravami. Nachází se v Lázních Bohdaneč a zabývá se vědeckovýzkumnou, vzdělávací, výcvikovou a informační činností ve věcech ochrany obyvatelstva. Poskytuje informační, expertizní, konzultační, poradenskou činnost orgánům a organizacím HZS ČR, ministerstvům, orgánům veřejné správy a právníkům a vybraným fyzickým osobám, jejichž činnost je důležitá pro zabezpečení plnění úkolů ochrany obyvatelstva. Také nabízí na svých webových stránkách několik ukázkových videí, jak se má člověk zachovat v různých nebezpečných situacích, jako jsou např. nehoda, požár, podání první pomoci, co vše patří do evakuačního zavazadla, apod. Také vytváří 2krát ročně dokumentační zpravodaj, který nabízí důležité informace a analýzy. [19]

Mnohem častěji v této době probíhají odborné konference na různá témata ochrany obyvatelstva a krizového řízení, kde se probírají konkrétní otázky této oblasti, ale hlavně se zde prezentují nové projekty, které jsou nám ku prospěchu a zdokonalují celý systém ČR. S tím souvisí další trend, kdy v rámci členství v Evropské Unii využíváme různých dotací z evropských fondů. Např. mohu uvést projekt „Bezpečná Evropa“, který byl představen v roce 2009 na odborné konferenci v Hradci Králové, kterou zaštitoval ministr pro místní rozvoj, hejtmán Královéhradeckého kraje a primátor města. [20]

Byl zde prezentován program „Integrační operační program“, který má za cíl zmodernizovat a zefektivnit činnost v oblasti veřejné správy, zkvalitnit veřejné služby a podpořit řízení územního rozvoje. Je jeden z osmi programů pro období 2007 až 2013

financovaný z Evropských fondů pro regionální rozvoj a obsahuje šest prioritní os rozdělených na oblasti intervence. Hlavní zaměření je na služby v oblasti prevence, bezpečnosti, řešení rizik a prolíná se s rozvojem informační společnosti ve veřejné správě. Výsledkem se stalo různé množství projektů, které zaštitují dané orgány ČR, do jejichž působnosti daná problematika patří. [20]

Dalším projektem v rámci Bezpečné Evropy se stal „Jednotný informační systém IZS“, který je garantován MV – GŘ HZS ČR a jeho základní myšlenkou je provázanost Národního systému příjmu tísňových volání, jednotné datové prostředí a jednotný geografický informační systém. Operační střediska HZS, PČR a ZZS budou fungovat dle jednotného konceptu s nasazením modernějších technologií a bylo dosaženo vyšší úrovně spolupráce. [20]

Užitečným projektem se stal i projekt „Humanitární pomoc“, kdy cílem projektu je zdokonalení systému logistiky tak, aby bylo možné přijímat a třídit nejen technickou a věcnou pomoc, ale i zabezpečit vysílání humanitární pomoci v případě mimořádné události, jak na území ČR, tak i do zahraničí. Zároveň je dobré zmínit i projekt „Kontaktní a koordinační centra PČR“, kdy v souladu s koncepcí ochrany obyvatelstva budou vytvořeny po celém území ČR centra, která budou zajišťovat nepřetržitý provoz pro příjem zpráv, bude zde i možnost ze strany občana získat potřebné informovat a v případě potřeby budou sloužit jako útočiště. V případě krizové situace bude centrum představovat prvotní bezpečnostní zónu s možností zajištění základních lidských potřeb. Centra budou vybavena jak materiálovými, tak i technickými prostředky pro ochranu obyvatelstva. [20]

V roce 2010 byla následně dokončena restrukturalizace Základny logistiky v Olomouci a byla oficiálně otevřena Národní základna humanitární pomoci, která sídlí ve skladovém zařízení Základny logistiky ve Zbirohu. Tato základna souvisí s výše uvedeným projektem „Humanitární pomoc“. Rekonstrukce objektu základny Zbirohu a jeho částečná vybavenost byla vytvořena díky spolufinancování ze strukturálních fondů Evropské unie. Základnu logistiky v Olomouci převzalo HZS ČR s velké části od ARČR nebo od bývalých součástí CO, protože pro jejich činnost je velmi důležitá. Nyní je vybavena moderní technikou, materiální a věcné prostředky svoji kvalitou odpovídají základním lidským potřebám, jak v oblasti ochrany obyvatelstva, tak i v rámci nouzového přežití. Je nutné pro budoucnost dosavadní práci všech zaměstnanců základny zviditelnit. [21]

V dnešní době moderních technologií a především tedy internetu je možné považovat za určitý trend i zřizování různých informačních portálů k tématu problematiky ochrany obyvatelstva a krizového řízení jako např. HZS ČR zpracoval Krizport, Záchranný kruh, Hasík apod.

2.6 Dílčí závěr

Samotná ochrana obyvatelstva má dlouhý vývoj, který byl ovlivněn řadou historických událostí. Stále se objevovaly nové bezpečnostní otázky, na které bylo nutné rychle reagovat.

Názvy současné ochrany obyvatelstva se v historii měnily, nicméně vždy podstatou ochrany obyvatelstva bylo chránit ohrožené civilní obyvatelstvo, jak před válečnou hrozbou, tak později i před hrozbami v době míru.

V současné době má bezpečnostní systém ČR za úkol zajišťovat bezpečnost ČR, ochraňovat a prosazovat životní a další významné zájmy ČR. Na zajištění bezpečnosti ČR se tedy podílí jak veřejná správa, tak i obce.

Lze konstatovat, že v současné době je k dispozici potřebná právní úprava k zajištění ochrany obyvatelstva a to především díky vytvoření právních norem z roku 2000 a jejich novelizace ve znění pozdějších předpisů. To, zdali jsou tyto zákony dodržovány a správně chápány, bude zjišťováno v další části práce dotazníkovým šetřením.

3 KOMPARACE PŘÍSTUPŮ K ŘEŠENÍ DANÉ PROBLEMATIKY A JEJÍ VYHODNOCENÍ

Praktické část mé práce se zaměřuje na město Brno, kde úkoly ochrany obyvatelstva patří do přenesené působnosti. V rámci Statutárního města Brna jsou zajišťovány městskými částmi.

Proto byla provedena analýza současného stavu přístupů brněnských městských částí k problematice ochrany obyvatelstva a následně jejich komparace. Dále byla zkoumána i oblast přípravy obyvatelstva na vznik možných mimořádných událostí nebo krizových situací.

3.1 Charakteristika města Brna a jednotlivých městských částí

Statutární město Brno je druhé největší město v ČR a je správním střediskem Jihomoravského kraje. Sídli zde významné celostátní orgány, přičemž nejvýznamnějším je Ústavní soud.

Statutární město Brno je situováno na soutoku řek Svatky a Svitavy a ze tří stran je město chráněno kopcovitým terénem. Počet obyvatel se neustále mění a trvale přesahuje hranici více jak 400 000. Ke dni 1. dubna roku 2011 je trvale přihlášeno 404 099 obyvatel. [22]

Je také důležitou dopravní křižovatkou. Vedou sem dvě dálnice D1, D2 a jedna rychlostní komunikace R52. Město má k dispozici mezinárodní letiště Tuřany a patří mezi významné železniční uzly ČR.

Správní členění Brna prošlo vůbec nejsložitějším vývojem ze všech měst na území ČR. Od roku 1990 se Brno člení na 29 samosprávných městských částí. Každá z nich má vlastní volené zastupitelstvo, radu a starostu. Přijetím heraldického znaku a vlajky získaly městské části důležité prvky podtrhující jejich samostatnost.

V tabulce č. 1 je uveden seznam všech městských částí spolu s katastrální výměrou, počtem obyvatel a charakteristikou území. Mapa jednotlivých městských částí je umístěna v přílohové části práce (Příloha č. 1).

Tabulka č. 1 Seznam městských částí statutárního města Brna

MČ	katastrální výměra[km²]	počet obyvatel	poznámka
Bohunice	3,02	15 190	rozsáhlé panelové sídliště
Bosonohy	7,15	2 362	charakter větší vesnice
Bystrc	27,24	23 398	největší městská část
Černovice	6,29	7 578	velká průmyslová zóna
Chrlice	9,50	3 110	velká průmyslová zóna
Ivanovice	2,45	1 382	
Jehnice	4,07	1 010	
Brno-jih	12,77	9 061	velká průmyslová zóna
Jundrov	4,15	3 864	
Kníničky	10,92	783	
Kohoutovice	4,09	13 326	rozsáhlé panelové sídliště
Komín	7,60	7 170	
Královo Pole	9,91	28 251	výrazně městský charakter

Tabulka č. 1 Seznam městských částí statutárního města Brna

MČ	katastrální výměra[km ²]	počet obyvatel	poznámka
Líšeň	15,71	25 997	
Maloměřice a Obřany	9,36	4 775	
Medlánky	3,51	3 575	
Nový Lískovec	1,66	11 338	
Ořešín	3,07	590	
Řečkovice a Mokrá hora	7,57	15 382	
Brno-sever	12,24	46 324	výrazně městský charakter
Slatina	5,83	8 502	
Starý Lískovec	3,28	14 111	
Brno-střed	15,00	78 631	nejvýznamnější městská část
Tuřany	17,84	5 018	brněnské mezinárodní letiště
Útěchov	1,18	584	nejmenší městská část
Vinohrady	2,28	15 766	rozsáhlé panelové sídliště
Žabovřesky	4,35	21 655	
Žebětín	13,6	2 833	
Židenice	3,03	21 304	

3.2 Dotazníkové šetření

Základem mé praktické části práce bylo sestavit dotazník pro městské části Statutárního města Brna, který by prokazoval přístup ÚMČ k ochraně obyvatelstva. Na základě dotazníkového šetření provést komparaci všech přístupů ÚMČ z řešené problematiky. Mým hlavním úkolem tedy bylo zjistit, jaký má přehled každá MČ o svém území a jak spolupracuje s občany.

Rozhodla jsem se, že dotazníky zašlu na ÚMČ pomocí elektronické pošty (e-mailu). Proto jsem dotazník vytvořila v elektronickém dokumentu Microsoft Word s příponou .doc, a to z toho důvodu, že by měly všechny ÚMČ mít k dispozici Microsoft Office 1997 – 2003. Dotazník je v rozsahu 4 stran a obsahuje 22 otázek. Jeho forma vyplňování je kombinovaná. Jsou zde jak zatrhávací políčka, tak vypovídací otázky (Příloha č. 2). Dotazník je formulován tak, aby z něho vyplynula současná spolupráce ÚMČ – občan, ÚMČ – MMB, a zároveň činnosti, které mají provádět ÚMČ, tj. plnění základních úkolů ochrany obyvatelstva, které v této oblasti provádí v přenesené působnosti.

Prvotním důležitým faktorem pro vytvoření dotazníku bylo rozčlenit okruhy otázek. Vytvořila jsem si 3 okruhy z hlediska ohrožení na území a následného informování občanů v rámci MČ, plnění úkolů a personální zabezpečení ÚMČ.

V první okruh otázek jsem se zaměřila na různá rizika vzniku MU na území každé MČ, a na způsob informování občanů o těchto rizicích. Je velice důležité, aby občan znal a věděl, jaké rizika ho a jeho nejbližší mohou ohrožovat na životě, zdraví, majetku, apod. Proto ÚMČ by měl mít vypracovaný Plán činnosti orgánu obce při vzniku MU pro své území. Dále mě zajímalo, jestli si ÚMČ zpracovává zpětnou vazbu, jak je občan na jejich území informován a jaký je vůbec jeho zájem o tuto problematiku. Ve většině případů jsou rizika MU součástí při činnosti právnických nebo fyzicky podnikajících osob, a tak mě zajímalo, jestli ÚMČ provádí školení těchto osob, a to jakou formou, jak často a v jakém hodinovém rozmezí.

Pro druhý okruh otázek jsem využila Konceptce ochrany obyvatelstva, kde je známo, že každý ÚMČ v rámci přenesené působnosti má provést obměnu elektrických rotačních sirén za elektronické na území MČ, kterou zastupuje, a to z toho důvodu, které byly zmíněny v kapitole 1.5 Současné trendy. Proto jsem do dotazníku zapojila i otázku kolik těchto vyměněných sirén mají v současnosti provozu a který rok bude obměna ukončena.

Stálé úkryty jsou podle mého názoru důležitou součástí každé MČ, protože každá MČ má možná rizika MU. Proto mě zaujala otázka, jestli ÚMČ disponují stálými úkryty, provádějí jejich údržbu, a jak by ohodnotily jejich současný stav. V případě, že by ohodnotily stálý úkryt tak, že je ve velmi špatném stavu, v tom případě jsem samozřejmě chtěla vědět z jakého důvodu a co jim brání je popř. zrekonstruovat a dovybavit potřebným materiálem. Tím jsem navázala na to, jestli je možné využít stálé úkryty v případě MU nevojenského charakteru, jelikož je větší pravděpodobnost tohoto využití. Důležitou otázkou pro mě jako občana je také to, jestli se mohu na tyto úkryty přijít podívat, abych měla o nich představu, jak vypadají a jaké mají vybavení.

Za velkou hrozbu pro město Brno, mohu považovat povodeň (např. 1997), protože Brno leží na soutoku Svatky a Svitavy. Podle zákona o vodách je povinností ORP (např. obec Brno), která leží v záplavovém území zpracovat povodňový plán. Tudíž je jednou z mých otázek vypracování Povodňového plánu MČ.

Z předpokladu toho, že na území každé MČ se nacházejí nějaká rizika MU, zajímala jsem se tedy i o evakuaci občanů, a to konkrétně, na jakou MU ji má ÚMČ zpracovanou.

Třetí okruh otázek jsem zaměřila na personální zabezpečení ÚMČ. Je zde dobré zmínit, že práce zaměstnanců ÚMČ nespočívá pouze ve spolupráci s občany, ale i ve spolupráci s MMB a jinými ÚMČ. Samozřejmě, že veškerá práce, kterou ÚMČ vykonává v této oblasti, závisí z větší části na zaměstnancích, kteří se touto problematikou zabývají. Je rozdíl, pokud tuto oblast zpracovává jeden člověk v rámci náplně jiné agendy, která se zabývá něčím odlišným, nebo jestli je zřízeno přímo oddělení ochrany obyvatelstva v rámci odboru např. životního prostředí s kvalifikovanými lidmi na tuto problematiku. Proto bylo pro mě důležité zjistit v rámci připravenosti MČ, kolik pracovníků je zaměstnáno na tuto oblast a v jakém smluvním vztahu je provedena spolupráce ÚMČ se zaměstnancem.

Poslední otázky měly pro mě velkou váhu v dotazníku. Tyto otázky patřily posouzení základních úkolů ochrany obyvatelstva z hlediska důležitosti pro ÚMČ a upřesnění rezerv, které mají v této problematice.

Snažila jsem se co nejvíce dotazník zaměřit na činnost a základní úkoly dané současným právním pojetím i Konceptcí ochrany obyvatelstva. V případě nejasností otázek nebo dotazů ohledně dotazníku jsem na konci vyhradila dostatečný prostor pro vyjádření pracovníka ÚMČ.

Po zpracování dotazníku do kompletní obsahové i grafické podoby, jsem rozeslala prostřednictvím e – mailu průvodní dopis všem tajemníkům ÚMČ Statutárního města Brna dne 30. listopadu 2010 (Příloha 3). Všechny kontakty jsem si vyhledala na webových stránkách Statutárního města Brna v záložce “městské části“. V prvním průvodním dopise, jsem se představila a poprosila o spolupráci při vypracování praktické části bakalářské práce a to tím, že vyplní mnou připravený dotazník, který byl přílohou tohoto dopisu. V dopise jsem žádala, aby dotazník vyplnila odpovědná osoba, která se zabývá touto problematikou na ÚMČ. Určila jsem datum 20. prosince 2010, do kterého jsem žádala všechny ÚMČ, aby mi zaslaly vyplněné dotazníky zpět. Uvedla jsem v dotazníku,

na jakou konkrétní e-mailovou adresu mají vyplněné odpovědi zasílat, popř. byla uvedena i adresa na VUT Chemickou fakultu v Brně. Uvedla jsem zde také zákon č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, který mi umožňuje získávat informace na ÚMČ.

Protože do stanoveného data jsem neobdržela všechny vyplněné dotazníky ÚMČ a některé ÚMČ z neznámých důvodů bohužel odpověděly, rozhodla jsem se poslat druhý dopis. Tento dopis (Příloha č. 4) společně s dotazníkem, který byl opět přílohou, jsem zaslala stejnou formou jako první dopis a to dne 6. února 2011 všem ÚMČ, které neodpověděly. V tomto dopise jsem se připomněla, a informovala jsem ÚMČ o tom, že byly mnou již kontaktovány, ale bohužel mi nepřišla z jejich strany žádná odpověď, a proto jsem znovu požádala o spolupráci. Tentokrát jsem sepsala již oficiální žádost dle zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (Příloha č. 5), kterou jsem vložila společně s dotazníkem do přílohy. Na základě tohoto zákona, ÚMČ měl vyřídit mou žádost do 15 dnů ode dne přijetí žádosti. Žádostem bylo převážně vyhověno a vyplněné dotazníky byly zaslány prostřednictvím elektronické pošty, ale také mi byl zaslán dotazník v papírové formě do vlastních rukou. To se týkalo ÚMČ Brno – Žabovřesky, kdy dotazník byl vyplněn a zaslán jako příloha hlavičkového dopisu pod jednacím číslem MCBZAB01982/11/OMB/BOCP (Příloha č. 6). Zároveň mi přišla vyřízená žádost stejně jako u předchozí žádosti pod číslem jednacím MCBZEEB00285/2011/PMO/26 od ÚMČ Brno – Žebětín (Příloha č. 7), kde mi bylo sděleno, že v případě této problematiky se mám obrátit na zřízený Odbor obrany na MMB, protože jejich ÚMČ má pouze 2 odbory a ty se touto problematikou nezabývají. Dále mi bylo sděleno, že potřebné informace mohu získat zároveň i na Krajském úřadě JmK a dále na HZS JmK. Z jejich strany mi byla poskytnuta odpověď pouze na otázku týkající se vypracování povodňového plánu. Z odpovědi ÚMČ Brno – Žebětín je zcela patné jakým způsobem pracovníci této MČ plní svoji náplň práce a jaká je jejich míra kompetentnosti. Z tohoto důvodu jsem tuto situaci vyhodnotila tak, že jednodušší pro ÚMČ je mě odkázat na jiné instituce. Jelikož HZS JmK dostává převážně potřebné podklady od ÚMČ (a pokud se tak nestane, tak si oddělení krizového řízení udělá vlastní analýzu území), takže veškeré informace by měl mít každý ÚMČ k dispozici. Co se týče ÚMČ Ivanovice, byla mi sdělena odpověď, že mají zpracovaný Povodňový plán a CO dle Statutu města Brna zajišťuje ÚMČ Řečkovice a Mokrá Hora. Proto jsem do oficiální žádosti pro ÚMČ Řečkovice a Mokrá Hora připojila i žádost o podání informací o MČ Ivanovice. Bohužel mi byla vyřízena pouze polovina žádosti, protože byl vyplněn dotazník pouze za MČ Řečkovice a Mokrá Hora a nebyl vyplněn za MČ Ivanovice. Nebyl mi sdělen ani důvod, proč dotazník nebyl vyplněn za MČ Ivanovice.

Všechny dopisy a žádosti jsem zaslala na ÚMČ elektronickou poštou a měla jsem nastaveno v rámci odesílání e-mailů, že v případě přečtení zprávy budu informována krátkou zprávou, o tom, že zpráva byla adresátem přečtena. Ve všech 29 případech odeslání jsem touto zprávou byla informována, takže nemohlo dojít k tomu, že by dopis nebo žádost některý ÚMČ neobdržel a tudíž nebyla přečtena.

Komparaci přístupu ÚMČ k dané problematice jsem tedy mohla zpracovat pouze z vyplněných dotazníků těch ÚMČ, které byly ochotny se mnou spolupracovat.

3.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

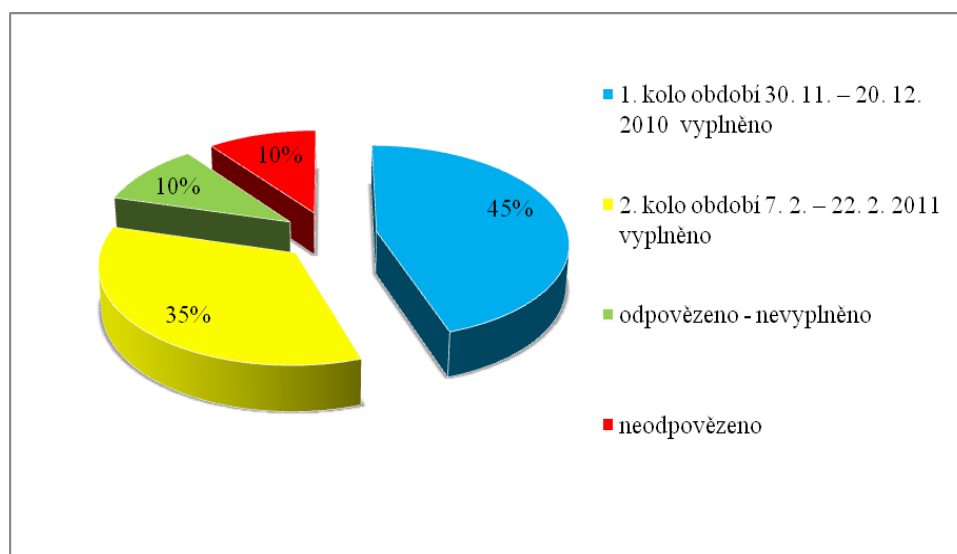
Jedním ze základních faktorů pro začátek srovnávání veškerého přístupu ÚMČ bylo vyhodnotit, jaká byla návratnost rozeslaných dotazníků ÚMČ. Tím jsem zjistila, jak jsou ÚMČ komunikativní směrem ke svým občanům, popř. občanům z ostatních MČ. Z toho

jsem došla k závěru, že návratnost vyplnění dotazníků je 80%. Návratnost zobrazuje vytvořená tabulka a následný graf. Dle tabulky č. 2 je zřejmé, že plnohodnotné vyplnění dotazníků provedlo 23 brněnských ÚMČ a to ty, které jsou uvedeny v tabulce č. 2 v prvním (1. kolo) a druhém (2. kolo) sloupci, 3 části, ve třetím sloupci, které odpověděly, ale dotazník na mou žádost nevyplnily a dále 3 části, které neodpověděly vůbec ve čtvrtém sloupci. Zároveň je z tabulky zřejmé, kdy jednotlivé ÚMČ opověděly.

Tabulka č. 2 Konečná návratnost dotazníků

1. kolo v období 30. 11. – 20. 12. 2010		2. kolo v období 7. 2. – 22. 2. 2011		Odpovězeno, ale nezaslán vyplněný dotazník		Bez odpovědi
Datum	ÚMČ	Datum	ÚMČ	Datum	ÚMČ	ÚMČ
30. 11.	Sever Starý Lískovec Královo Pole Židenice	7.2.	Líšeň Bosonohy	30.11.	Ivanovice Medlánky	Slatina Tuřany
		8.2.	Černovice	11.2.	Žebětín	Útěchov
		14.2.	Kohoutovice			
1.12.	Bystrc					
2.12.	Chrlice	15.2.	Kníničky			
7.12.	Střed Jehnice Jih	16.2.	Maloměřice a Obřany Ořešín Řečkovice a Mokrý Hora			
8.12.	Nový Lískovec Bohunice	20.2.	Žabovřesky			
13.12.	Vinohrady					
20.12.	Komín					
21.12.	Jundrov					

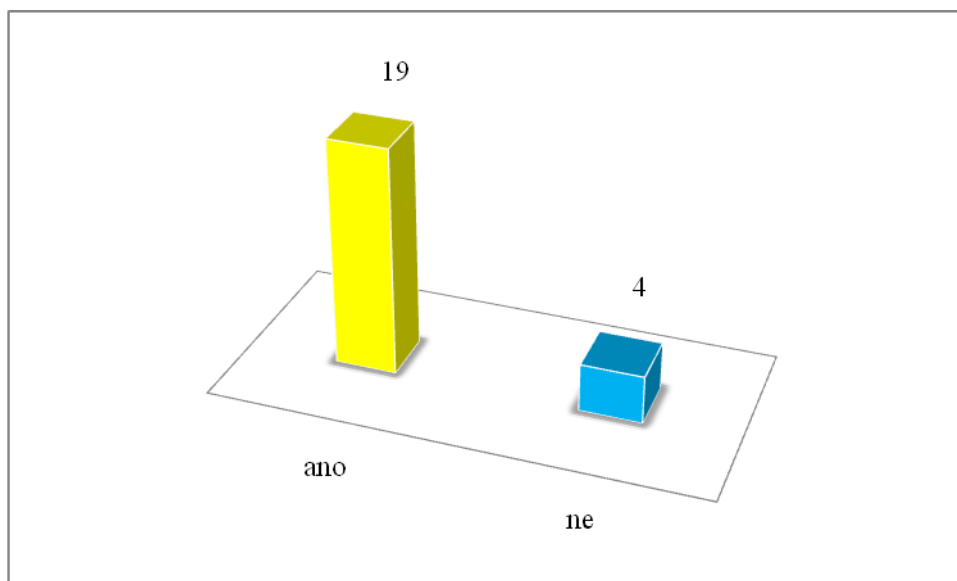
Po vytvoření tabulky č. 2 jsem zpracovala grafické znázornění návratnost rozeslaných dotazníků v procentech (Graf č. 1).

Graf č. 1 Návratnost dotazníků

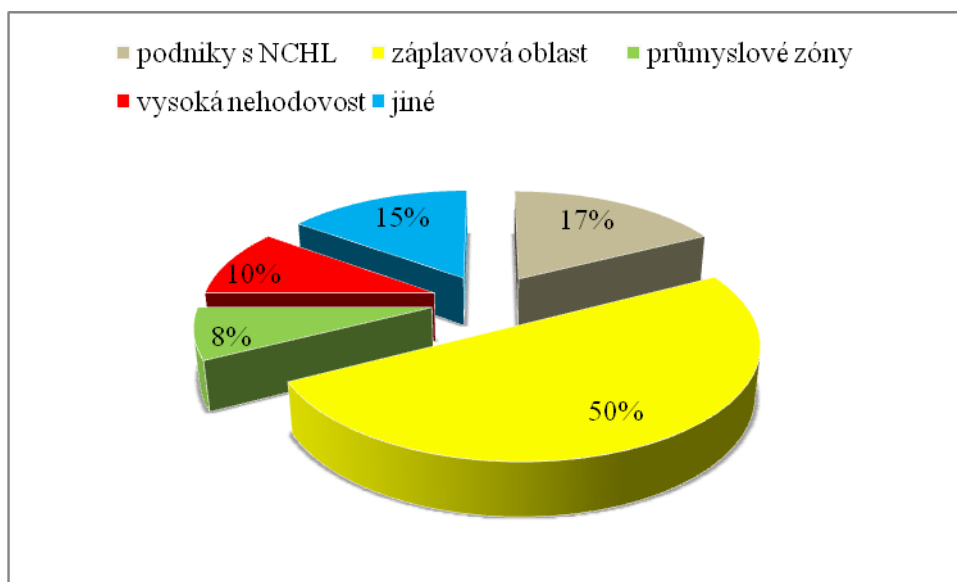
3.3.1 Výskyt rizik na území MČ, které mohou vyvolat MU

Z grafu č. 2 je možné vidět, že rizika na území MČ Statutárního města Brna se vyskytují, a to v 19 MČ a podle výsledků 4 MČ žádná rizika nemají.

Graf č. 2 Výskyt rizik na území MČ

Konkrétní rozsah rizik znázorňuje graf č. 3. Bylo zjištěno, že pro MČ jsou největším rizikem záplavové oblasti, a ty se vyskytují na 50% území MČ. Dále se na možném vzniku MU podílejí 17 % podniky s NCHL, 17% jiné rizika, 10% vysoký výskyt dopravních nehod a 8% průmyslové zóny.

Graf č. 3 Rizika na území MČ

Mezi jiná rizika byla uváděna rizika lesních požárů, sesuvy půdy, skal, požáry a úniky ropných produktů z čerpacích stanic PHM, znečištění životního prostředí, výbuchy, destrukce budov a zařízení, havarijní znečištění vod apod. Jiná rizika, která byla konkrétně uvedena jednotlivými ÚMČ jsou zobrazeny v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3 Konkrétní jiná rizika MČ

MČ	Jiná rizika
Bystrc	lesní požáry, sesuvy půdy, onemocnění zvířat, vyřazení zdroje pitné vody
Kohoutovice	požár, vytopení domu prasklým potrubím
Líšeň	lesní požáry, sesuvy půdy
Sever	přírozená povodeň na řece Svatce, zvláštní povodeň – VD Boskovice a Letovice únik chlóru z bazénu TJ TESLA na Lesné požár v podniku Dermacol a.s. na Lesné a VUES Brno a.s. v Husovicích požár a únik ropných produktů z ČS Čepro a.s. a Shell na Lesné sesuv půdy na ulicích Drobného, Erbenova, Písečník a Divišova čtvrť
Vinohrady	ČS PHM
Židenice	úniky NCHL, sesuv půdy a skal, znečištění životního prostředí, výbuchy, destrukce budov a zařízení, havarijní znečištění vod, mimořádný rozsáhlý požár

Největší počet možných rizik, která ohrožují území MČ, uvedly na svém území ÚMČ Sever a Židenice. Naproti tomu ÚMČ Kohoutovice, Královo Pole, Nový Lískovec a Ořešín uvedly, že jejich území neohrožují žádná rizika. Údaje sdělené těmito ÚMČ jsou velmi zavádějící, protože podle HZS JmK ohrožují tyto MČ různá rizika. Což jsem zjistila po konzultaci s oddělení krizového řízení HZS JmK, které vytvořilo webovou stránku www.krizport.cz. Na této webové stránce se nachází portál krizového řízení pro JmK, který je zpracován jak pro veřejnost, tak pro veřejnou správu. Veřejná správa, zde získá po přihlášení do systému pod určeným jménem a heslem více informací, které nejsou veřejnosti dostupné kvůli bezpečnosti. Pro veřejnost jsou zde, ale uvedeny důležité informace, jako např. rizika, která ohrožují území 29 MČ Statutárního města Brna. Uvedená rizika na tomto portálu si oddělení krizového řízení HZS JmK ve většině případů analyzovalo samo, popř. údaje dodaly ÚMČ. Kompletní seznam s přehledem těchto rizik na území všech MČ je uveden v příloze 8.

V tabulce č. 4 jsem uvedla pro upřesnění rizika, která ohrožují již zmíněné 4 MČ, kdy jejich ÚMČ uvedly, že se na jejich území žádná rizika nevyskytují.

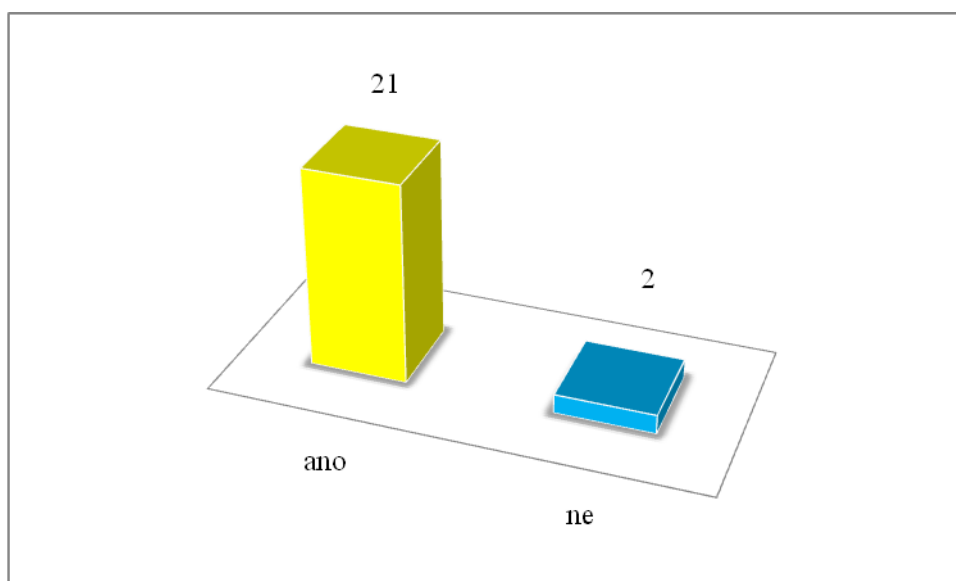
Tabulka č. 4 Rizika MČ, které odpověděly, že nemají žádná rizika

MČ	Riziko
Kohoutovice	zvláštní povodeň, únik ropných produktů z ČS PHM, jiné
Královo Pole	zvláštní povodeň, únik ropných produktů z ČS PHM, únik NCHL (zimní stadion Vodová), požár, výbuch v objekty podniků na jejich území, nehody v železniční dopravě
Nový Lískovec	zvláštní povodeň, lesní požáry, sídlištní kolektor
Ořešín	lesní požáry

3.3.2 Způsob informování občanů o rizicích

Pro způsob informování občanů bylo možné si vybrat z nabídky: informační bulletin, webové stránky MČ, publikace, školení, osobní konzultace a jiné.

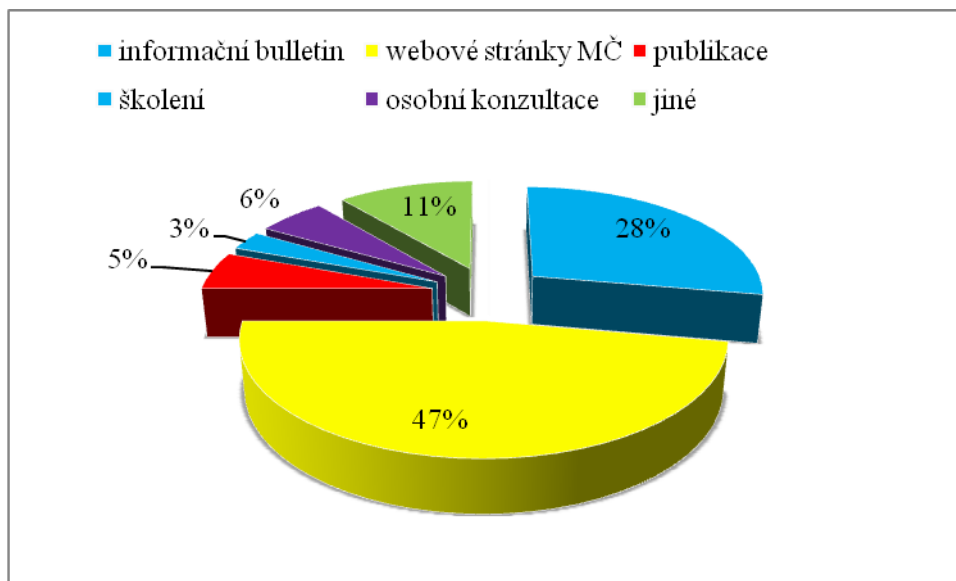
Graf č. 4 zobrazuje, že informovanost provádí pouze 21 ÚMČ a 2 ÚMČ vůbec neinformují občany. A to jsou konkrétně ÚMČ Kohoutovice a Ořešín.

Graf č. 4 Informovanost obyvatelstva MČ

Způsob informování občanů zobrazuje graf č. 5. Zde je možné vidět, že nejčastěji využívají ÚMČ pro informování obyvatel své webové stránky a to z 48%, dále 28% vytváří informační bulletin, 11 % jiný způsob, 6% osobní konzultace, 5% publikace a 3% školení. Mezi jiný způsob informování obyvatel bylo uvedeno zasílání sms zprávy v rámci projektu JmK „SOS zprávy“, letáky, besedy ve školách, v klubech seniorů, hlasem starosty (pravděpodobně to bylo myšleno za pomoci obecního rozhlasu). Mezi publikaci byl uveden např. „Občan v ohrožení“, který je k dispozici na radnici MČ, v mateřských a základních školách. Tyto publikace nabízí na svém území ÚMČ Sever a Židenice.

Je tedy patrné, že nejvíce ÚMČ spoléhají na vlastní iniciativu občana, kdy v době internetu si sám bude vyhledávat informace na webových stránkách příslušné MČ. Když jsem studovala všechny webové stránky MČ, jak mají zpracovanou část ochrany obyvatelstva, zjistila jsem, že většina odpovědí ÚMČ v dotaznících jsou pravdivé, ale našly se i takové ÚMČ jako jsou Bosonohy, Chrlice, Jih, Kníničky, Maloměřice a Obřany, Řečkovice a Mokrá Hora, kde jsem informace o krizovém řízení nebo ochraně obyvatelstva vůbec nenašla. Přičemž u uvedených ÚMČ z dotazníkového šetření vyplývá, že provádějí informování za pomoci webových stránek MČ. Na úvodní webové stránce těchto MČ se informace, které by souvisely s ochranou obyvatelstva nebo krizovým řízením nikde nezobrazují, ani pod jinými sekcemi. Je samozřejmě možné, že tyto informace jsou na stránkách MČ někde umístěny, ale pro občana velmi nepřehledně. V případě MČ Maloměřice jsem dohledala pouze zpracování povodňového plánu. Na rozdíl od toho jsem zde našla u 26 MČ v elektronické podobě zpravodaj. U zbylých 3 MČ jsem zpravodaj v elektronické podobě nenašla, ale to samozřejmě neznamená, že ho nevydávají. Podle vyplněných 23 dotazníků využívá pouze 10 ÚMČ zpravodaje k informování svých občanů, což dělá 28% z celkového počtu MČ.

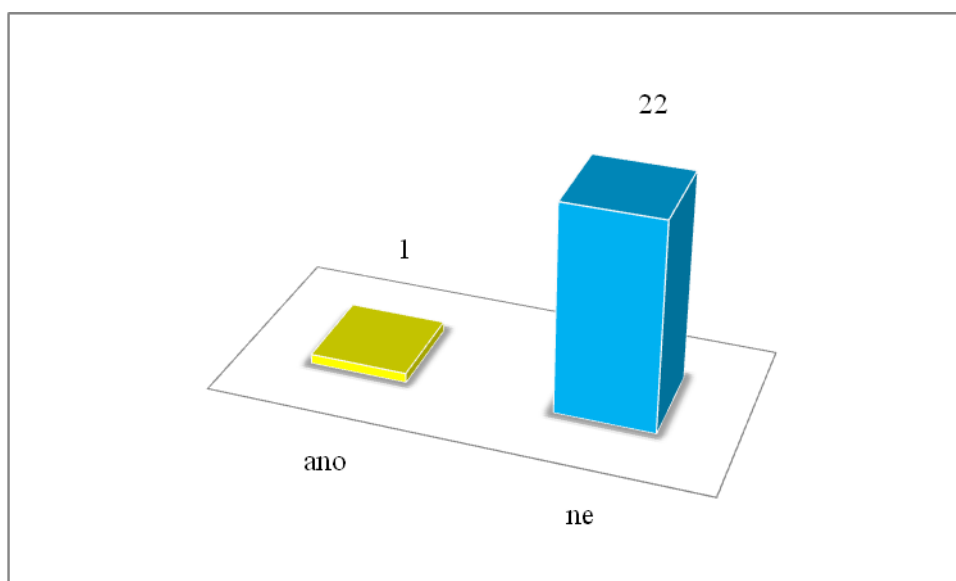

Graf č. 5 Způsoby informování obyvatelstva MČ

3.3.3 Ověřování znalostí občanů z řešené problematiky

Důležitým faktorem pro zjištění připravenosti a informovanosti občanů je zpětná vazba, a to tím, že ÚMČ si ověřují znalosti občanů vyskytujících se na jejich území. Graf č. 6 nám znázorňuje přístup ÚMČ k této zpětné vazbě. Je vidět, že ÚMČ absolutně nezajímá, jak je jejich obyvatelstvo informováno a tudíž připraveno, protože 96% ÚMČ tuto otázku vůbec neřeší.

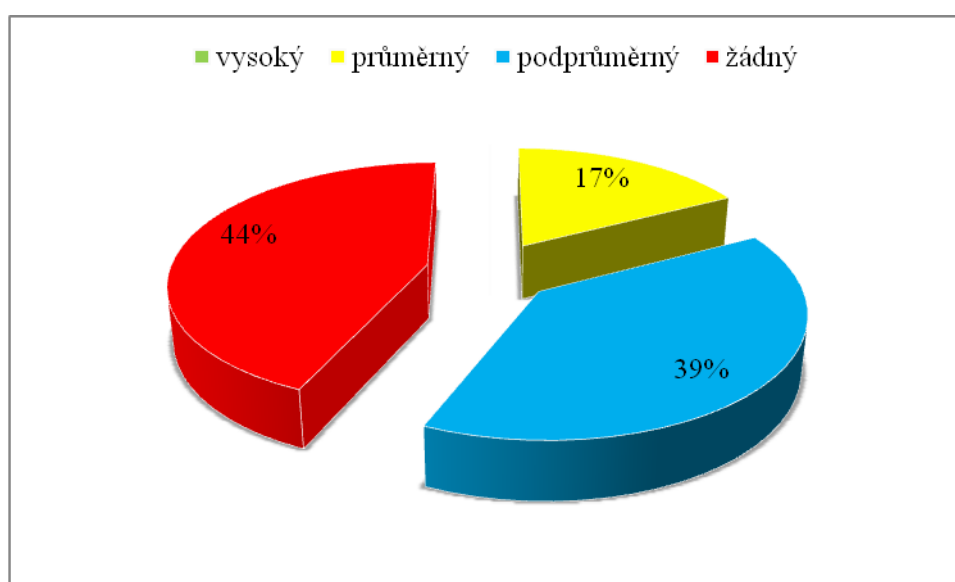
Nejčastějším argumentem, se kterým jsem se v dotazníkovém šetření setkala, bylo, že toto není v náplni práce zaměstnance a tato činnost ÚMČ nepřísluší. Je tedy dobré si položit otázku, pokud tato činnost nenáleží ÚMČ, tak tedy komu? V dotazníkovém šetření bylo ve většině případů tedy uvedeno, že zpětnou vazbu neprovádějí, ale důvod nebyl uveden. Konkrétní důvody uvedl pouze ÚMČ Jih a Vinohrady. Oproti tomu ÚMČ Židenice uvedl, že není možné provádět školení pro zhruba 21 000 obyvatel, kteří se nacházejí na jejich území, a tak zpětnou vazbu žádným způsobem neřeší, ale jak bylo již zmíněno v kapitole 3.3.2, snaží se základní informace dostat do podvědomí občanů prostřednictvím publikací. Musím upozornit na zbývajících 4% to je pouze ÚMČ Sever, který zpětnou vazbu provádí. ÚMČ Sever zpětnou vazbu zajišťuje formou ankety. Naposledy tato anketa byla provedena v roce 2006, kdy se jí zúčastnilo 690 respondentů od předproduktivního až poproduktivního věku.

Graf č. 6 *Ověřování znalosti občanů MČ*

3.3.4 Zájem občanů o řešenou problematiku

Graf č. 7 znázorňuje vyhodnocení zájmu občanů o jejich ochranu. Zájem nemá 44% občanů, 39% má podprůměrný, 17% průměrný a vysoký zájem není nikde. Tyto výsledky jasně ukazují, že veřejnost je naprosto neinformována, a tudíž nepřipravena na jakoukoli MU. Zároveň ani ÚMČ mnohdy dostatečně neplní své povinnosti o informovanosti občanů, a tím občany ani nemotivují, aby o tuto problematiku měli vůbec zájem. To je zřejmé z výsledků hodnocení v kapitole 3.3.2. Z dotazníkového šetření je zcela zřejmé, že každý ÚMČ by měl vynaložit více úsilí na zlepšení. Samozřejmě je velice důležité provádět zpětnou vazbu, protože, jedině tak může ÚMČ poznat, jak je obyvatelstvo na možnou MU připraveno.

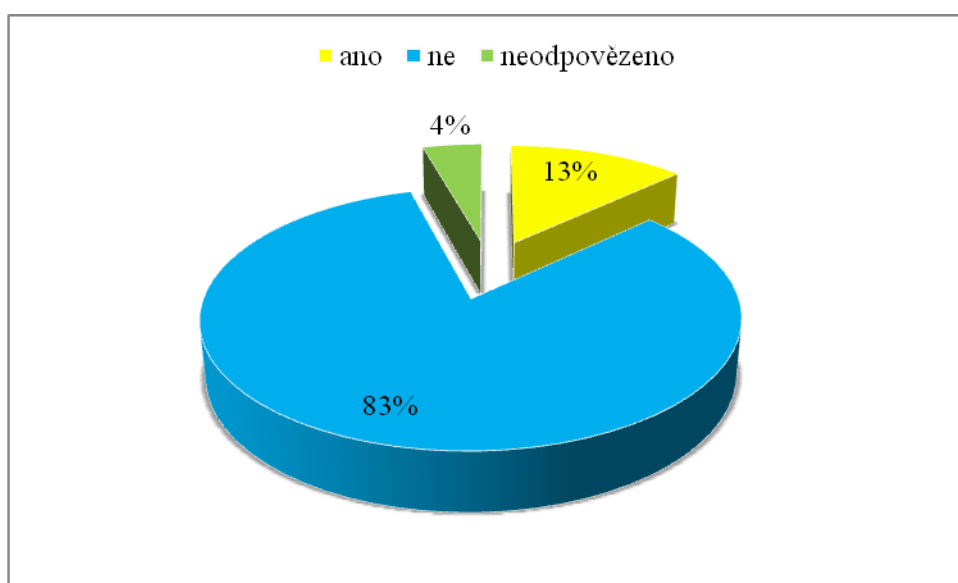
Graf č. 7 *Zájem občanů o informování z hlediska ochrany obyvatelstva*

3.3.5 Obměna elektrických rotačních sirén za elektronické

Obměna elektrických rotačních sirén za elektronické je zakotvena v Konceptu ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015. Statut města Brna v přenesené

působnosti ukládá ÚMČ, že si každý ÚMČ bude zajišťovat a provozovat koncové prvky JSVV na vlastní náklady. S tím, že každý ÚMČ mohl požádat o státní dotaci na spolufinancování obměn sirén ve výši 50%. Graf č. 8 znázorňuje, že 83% ÚMČ tuto možnost nevyužila. Tato obměna má by být dokončena do roku 2015, ale tento stanovený termín, vzhledem k laxnímu přístupu ÚMČ, pravděpodobně nebude dodržen, proto následující Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 opět ukládá dokončení obměn sirén. Na to, aby každý ÚMČ stihl tuto obměnu provést, je třeba si dobře rozplánovat financování na tuto činnost, protože průměrná cena takovéto sirény se pohybuje ve výši 200 000,- Kč.

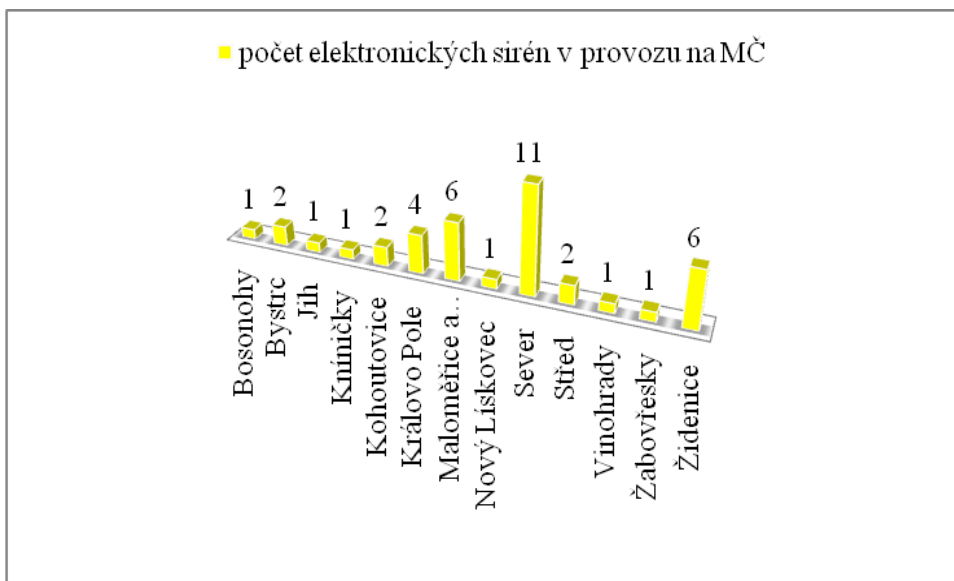
Ráda bych uvedla ÚMČ, které se koncepcí ochrany obyvatelstva řídily a naplánovaly si harmonogram výměn a finančních prostředků tak, aby obměnu sirén měly, nebo již mají do stanoveného roku splněnou. Jsou to ÚMČ Sever (ukončena 2011) a Židenice (ukončena 2009).

Graf č. 8 Obměna rotačních sirén za elektronické

Graf č. 9 zobrazuje konkrétní ÚMČ, které provedeny nebo provádějí obměnu sirén. Je zde znázorněn i konkrétní počet elektronických sirén, které mají již v provozu na jejich území. Ostatní ÚMČ, které zde nejsou uvedeny, pravděpodobně obměnu neprovádějí, a tudíž nemají na svém území žádné elektronické sirény. Nejspíše disponují s rotačními elektrickými sirénami, obecním rozhlasem, popř. jiným koncovým prvkem JSVV. I když otázka v dotazníku byla směřována pouze na dotaz kolik elektronických sirén MČ má v provozu, tak ÚMČ nemusel uvádět, jaké používají jiné koncové prvky JSVV, přesto ÚMČ Černovice uvedl, že disponují se 6 rotačními sirénami.

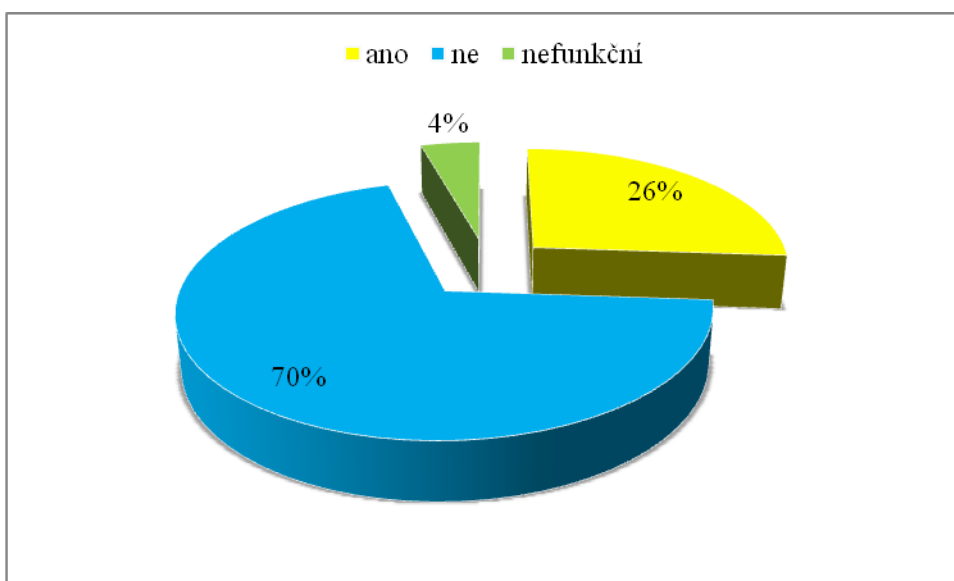
Podle vyplněných dotazníků s nejvyšším množstvím elektronickými sirén disponuje na svém území MČ Chrlice a to 25 ks. Bohužel po konzultaci s panem Mjr. Mgr. Menšíkem, vedoucím krizového řízení HZS JmK jsem zjistila, že ÚMČ Chrlice disponuje pouze s 1 rotační sirénou a 1 obecním rozhlasem. Žádné elektronické sirény na svém území nemá umístěné. Nejvyšší počet elektronických sirén má na svém území MČ Sever a to 11 ks. Dále Maloměřice a Obřany, Židenice po 6 ks, Královo Pole 4 ks, Bystrc, Kohoutovice, Střed po 2 ks a Bosonohy, Jih, Kníničky, Nový Lískovec, Vinohrady a Žabovřesky 1 ks.

Graf č. 9 Počet elektronických sirén v provozu MČ

3.3.6 Stálé úkryty

Na základě otázky stálých úkrytů jsem zjistila, že 70 % MČ nemá žádné, 26 % má k dispozici úkryty ve funkčním stavu a 4 % v nefunkčním stavu (Graf č. 10).

Graf č. 10 Stálé úkryty

Sice 26 %, to je 6 MČ z počtu 23 částí mají funkční stálé úkryty, ale otázkou pořád zůstává v jakém stavu. Tuto skutečnost zobrazuje tabulka č. 5. Zde vidět, že mezi MČ s výborným až velmi dobrým stavem krytů můžeme zařadit ÚMČ Sever, Žabovřesky, dobrý stav vykazují úkryty ÚMČ Jih, Židenice, dobrý až nedostačující má ÚMČ Královo Pole, dostačující stav úkrytu má ÚMČ Střed a ÚMČ Černovice disponuje s úkrytem v nedostačujícím stavu. Také jsem získala informace od svého spolužáka, že na území MČ Bohunice pod Fakultní nemocnicí Brno Bohunice se nacházel stálý úkryt. Ten byl bohužel HZS JmK pro svůj havarijní stav zrušen. Do tohoto stavu se pravděpodobně dostal, protože vedení nemocnice nemělo dostatek finančních prostředků na jeho údržbu. Dále z tabulky vyplývá, že ÚMČ Bystřice nevlastní stálý úkryt, ale má k dispozici byt pro 8 osob, a dále

mají vytipovaná místa možného úkrytu v MČ dle havarijního plánu JmK. ÚMČ Líšeň mi sdělil, že nemá ve své správě žádné stálé úkryty. Stálé úkryty jsou sice na území MČ Líšeň a to konkrétně v obchodní společnosti Zetor a.s., ale o tyto úkryty se stará Statutární město Brno a to také zabezpečuje a řídí případnou evakuaci do těchto prostor.

Tabulka č. 5 *Hodnocení stálých úkrytů MČ*

MČ	Hodnotící známka stavu úkrytu				
	1 výborný	2 velmi dobrý	3 dobrý	4 dostatečný	5 nedostatečný
Černovice					⊙
Jih			⊙		
Královo Pole			⊙	⊙	⊙
Sever	⊙	⊙			
Střed				⊙	
Žabovřesky		⊙			
Židenice			⊙		

V případě, že ÚMČ ohodnotil stav úkrytu dostačující nebo nedostačující, týkala se jich otázka, jaké jsou příčiny tohoto havarijního stavu úkrytu. Stav svých úkrytů hodnotily ÚMČ Královo Pole, Střed a Černovice. Konkrétní příčiny jsou pro MČ Královo Pole, že ÚMČ nemá dostatek finančních prostředků na to, aby úkryty mohl zrekonstruovat do přijatelnějšího stavu. ÚMČ Střed má také nedostatek finančních prostředků, dále nevhodné umístění úkrytů, nedostatečná vzduchotechnika a sociální zařízení. Zaměstnanci ÚMČ Černovice mají zájem o zlepšení úkrytů, ale je zde odmítavý postoj ze strany vedení ÚMČ, který o zlepšení stavu úkrytů pravděpodobně nemá zájem.

Dále jsem vyhodnotila údržbu, možnost návštěvy a využití v době nevojenského charakteru pro nouzové ubytování v těchto stálých úkrytech.

Zjistila jsem, že všechny ÚMČ disponující se stálými úkryty provádějí pravidelnou údržbu 1x ročně, kromě ÚMČ Černovice, ten má úkryt nefunkční.

Na základě těchto výsledků jsem zpracovala hodnocení otázky, zdali je možné navštívit stálý úkryt konkrétní MČ. Občan může navštívit úkryty MČ Sever, Jih, Židenice, Královo Pole a Střed. Bohužel ÚMČ Žabovřesky nedovoluje návštěvu jejich úkrytu. Např. ÚMČ Sever má k dispozici stálý úkryt, který spravuje a slouží pro krizový štáb nebo povodňovou komici ÚMČ v době vzniku MU. Dále slouží jako sklad pro materiál, který by se použil v případě povodní. Úkryt je podle mého názoru velmi dobře udržovaný a vybavený. Mohl by být vzorem pro ostatní ÚMČ, které žádný stálý úkryt nevlastní. Myslím si, že je škoda, že není možné navštívit úkryt ÚMČ Žabovřesky, který mají ve velmi dobrém stavu.

Co se týče využití nouzového ubytování v době míru, zjistila jsem, že z výše uvedených MČ pouze Sever, Žabovřesky a Židenice mohou stálé úkryty využít pro tuto situaci. Jih nemůže stálé úkryty využít z nedostatku jeho vybavení. Královo Pole je dohodnuté s jiným ÚMČ na nouzovém ubytování, kdy ÚMČ Královo Pole by poskytl lehátka, přikrývky a spací pytle. ÚMČ Střed toto využití nemůže poskytnout již ze zmíněných důvodů, a to jsou stav úkrytu a nedostatky finančních prostředků.

3.3.7 Plán činnosti orgánů obce pro případ MU

Tento plán má vypracováno všech 23 ÚMČ, které vyplnily dotazník, z toho ÚMČ Bystrc uvedl, že ho každý rok aktualizují. Tento úkon by měly provádět všechny ÚMČ. Tato otázka se stala jedinou, kde mělo všech 23 částí plný počet bodů při hodnocení.

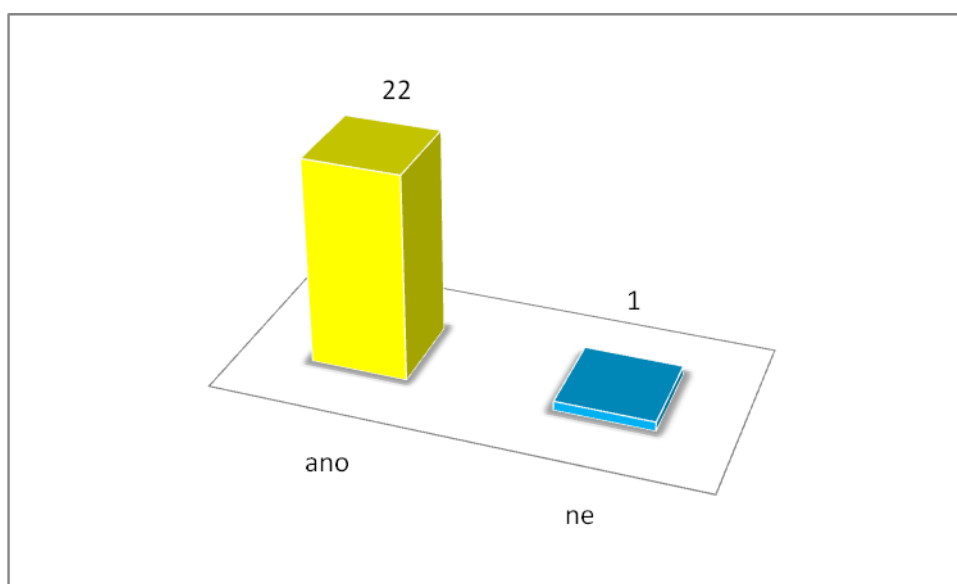
3.3.8 Povodňový plán MČ

Je dáno, že povodňový plán zpracovávají ty ÚMČ, které leží v záplavovém území. Na tuto otázku odpovědělo celkem 25 ÚMČ. Z toho tento plán má zpracováno 21 a zbylé 4 nemají zpracováno, protože neleží v záplavovém území. Jsou to ÚMČ Kohoutovice, Nový Lískovec, Ořešín a Vinohrady. Ráda bych uvedla, že ÚMČ Bohunice vyplnil v dotazníku, že leží v záplavovém území, kdy jeho část ohrožuje záplavou potok Leskava. Přitom tato odpověď byla následně vyvrácena samotným ÚMČ Bohunice a to při osobní konzultaci v rámci splnění školního úkolu, kdy jsme měli zjišťovat rizika MČ, kde bydlíme. Konkrétně zaměstnanec ÚMČ Bohunice uvedl, že žádná rizika na svém území nemají. To samozřejmě neodpovídá vyplněnému dotazníku.

3.3.9 Evakuace obyvatelstva

Z důvodu toho, že 19 ÚMČ uvedlo, že ohrožují různá rizika, bylo třeba vyhodnotit, zda mají zpracovanou evakuaci obyvatelstva pro konkrétní MU.

Z grafu č. 11 je zřejmé, že z celkového počtu 23 částí má 22 částí zpracováno evakuaci.

Graf č. 11 Zpracována evakuace obyvatelstva MČ při vzniku MU

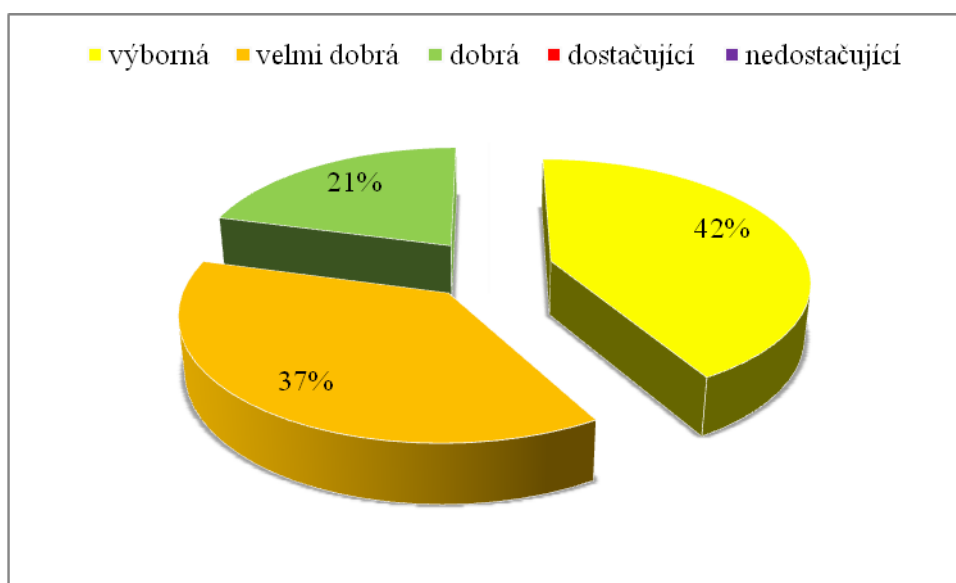
Tabulka č. 6 konkrétně ukazuje přesné odpovědi zaslané ÚMČ, pro jakou konkrétní MU mají zpracovanou evakuaci obyvatelstva. Bohužel ne všechny ÚMČ pochopily smysl otázky a jejich odpovědi jsou nejasné a v některých případech i vtipné. Tyto ÚMČ jsou vyznačeny v tabulce č. 6 šedou barvou.

Tabulka č. 6 Odpovědi ÚMČ na otázku zpracování evakuace na MU

MČ	MU, ke které byla zpracována evakuace obyvatelstva
Bohunice	není specifikována MU zpracována částečná evakuace, protože nepočítají s plošnou
Bystrc	zvláštní povodeň
Černovice	povodeň
Chrlice	MHD, osobní, přepravci
Jehnice	povodeň
Jundrov	povodeň, rozsáhlý požár, únik nebezpečné škodlivé látky, apod.
Kníničky	rychlou
Kohoutovice	živelná pohroma
Královo Pole	Dukovany (pravděpodobně bylo myšleno při radiační havárii)
Líšeň	povodeň
Maloměřice a Obřany	přesun
Řečkovice a Mokrá Hora	povodeň, havárie
Sever	přírozená stoletá povodeň
Starý Lískovec	záplavy
Střed	evakuace menšího rozsahu při menších haváriích
Židenice	krátkodobá – v ZŠ, penziony, ubytovny

3.3.10 Spolupráce ÚMČ s MMB

Graf č. 12 zobrazuje výsledky hodnocení spolupráce ÚMČ s MMB. Převážná většina konkrétně 42% z nich hodnotí spolupráci jako výbornou. Nebylo vůbec v dotaznících zaznamenáno, že by spolupráce s MMB byla dostačující popř. nedostatečná.

Graf č. 12 Hodnocení spolupráce ÚMČ s MMB

Tabulka č. 7 zobrazuje konkrétní spolupráci mezi ÚMČ. Na prvním místě, co se týče nejvyššího počtu spolupráce s jinými ÚMČ jsou Černovice, které spolupracují s 5 ÚMČ. Na druhém místě jsou ÚMČ Sever a Židenice, kdy každý z nich spolupracuje v současnosti se 3 ÚMČ.

Tabulka č. 7 Seznam MČ, které spolupracují s jinou MČ

MČ	MČ, se kterou spolupracuje na úseku ochrany obyvatelstva
Bystrc	Kníničky
Čenovice	Tuřany, Slatina, Židenice, Střed, Jih
Kníničky	Bystrc
Královo Pole	Sever
Maloměřice a Obřany	neuvedeno
Sever	Maloměřice a Obřany, Královo Pole, Slatina
Střed	Sever
Židenice	Maloměřice a Obřany, Černovice, Střed, JmK

3.3.11 Školení právnických a fyzicky podnikajících osob

Touto otázkou školení právnických a fyzicky podnikajících osob jsem se zabývala z toho důvodu, protože velká část rizik, které mohou vyvolat MU na území MČ, jsou podniky s NL. Tyto podniky řídí právnické nebo fyzicky podnikající osoby. Proto je z mého pohledu velmi důležitá spolupráce s těmito osobami z hlediska ochrany obyvatel v místě, kde se podnik s NL nachází.

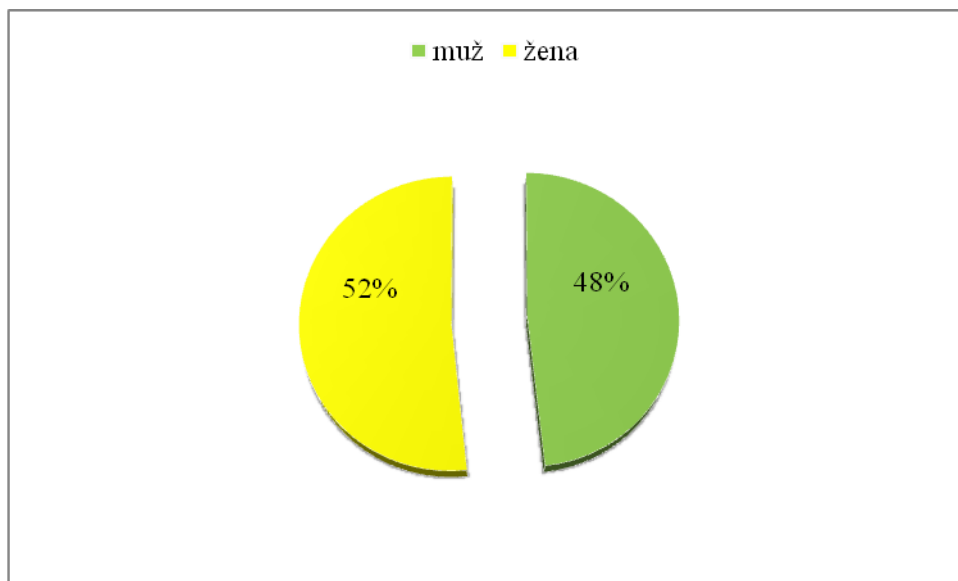
Zjistila jsem, že spolupráce mezi ÚMČ a právnickými nebo fyzicky podnikajícími osobami je prakticky nulová. 21 ÚMČ se vyjádřily velice striktně a to ve smyslu, že žádná školení, popř. konzultace s těmito osobami neprovádějí, i když mohou být jejich podniky potenciálními riziky pro vznik MU na jejich území. Pouze ÚMČ Jundrov uvedl, že písemně konzultuje s těmito osobami o možnosti vzniku MU. Dále ÚMČ Sever spolupracuje s těmito osobami při zpracovávání povodňových plánů jejich nemovitostí, které leží v záplavovém území.

Pokud zhodnotím ze svého pohledu výsledky této otázky, jsou velmi neuspokojivé pro mě jako občana. Jsem přesvědčena, že je naprosto nutná větší spolupráce s podnikajícími osobami z důvodu ochrany občanů v každé MČ.

3.3.12 Personální zabezpečení ÚMČ v oboru ochrany obyvatelstva

Otázkou personálního zabezpečení jsem došla k závěru, že v 19 ÚMČ má na starosti tuto oblast pouze 1 zaměstnanec a nejvyšší počet zaměstnanců v rámci ÚMČ má ÚMČ Jih, a to 7 zaměstnanců.

Graf č. 13 ukazuje, že ochranu obyvatelstva na ÚMČ z 52% vykonávají ženy a 48 % muži. Co se týče pohlaví, je to velice vyrovnané. Otázka nebyla ohodnocena žádným bodem, a to z toho důvodu, že nemá pro mé komplexní hodnocení dotazníku žádnou váhu. Spíše byla pro mě otázkou informující, díky které jsem zjistila, kdo se o tuto problematiku zajímají více, jestli ženy nebo muži.

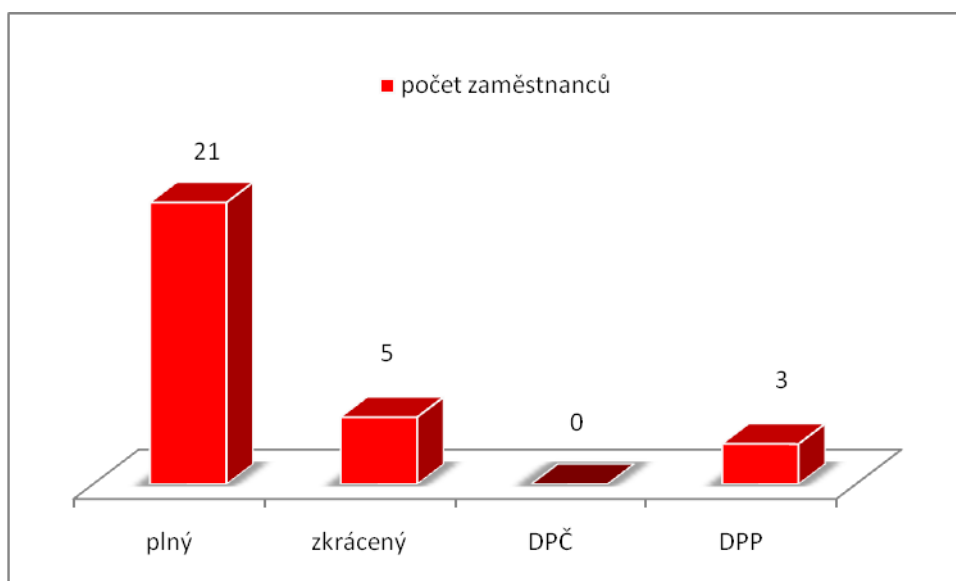
Graf č. 13 Personální zabezpečení z hlediska pohlaví

Otázkou smluvního vztahu mezi zaměstnancem zabývající se problematikou ochrany obyvatelstva na konkrétním ÚMČ (Graf č. 14), jsem zjistila, že z celkového počtu zaměstnanců je 21 zaměstnáno na plný úvazek. Z toho 8 zaměstnanců vykonávají tuto činnost v rámci jiné agendy, která je zaměřená na jinou činnost, např. právnické záležitosti, tajemník, funkce rozpočtáře, apod. Pouze ÚMČ Sever, mi bylo sděleno, že mají na svém úřadě samostatné oddělení ochrany obyvatelstva, kde na plný úvazek pracují 2 zaměstnanci, a to vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva a preventiva požární ochrany. Ostatní ÚMČ, které vyplnily v této otázce, že jejich zaměstnanec je vázán plným úvazek nedodaly, jakou konkrétní funkci zastává.

Na zkrácený úvazek spolupracuje pouze 5 zaměstnanců, a to na ÚMČ Bosonohy, kde je zaměstnán 1 člověk na tuto problematiku. Bohužel mi nebyla z jejich strany sdělena konkrétní funkce tohoto zaměstnance. Dále ÚMČ Bystřice, kde zaměstnanec zastává funkci pracovníka pro krizové situace zároveň s agendou povodňové komise.

Na dohodu o provedení pracovní činnosti v této oblasti jsou zaměstnáni 3 pracovníci pouze na ÚMČ Sever, a to ve funkci údržbář stálých úkrytů a referenti specialisté.

Na dohodu o provedení práce jsou zaměstnáni po jednom pracovníkovi na ÚMČ Jehnice, Jih a Komín. Bohužel nebyla uvedena konkrétní funkce, kterou zastávají.

Graf č. 14 Smluvní vztahy mezi zaměstnancem zabývajícím se ochranou obyvatelstva a ÚMČ

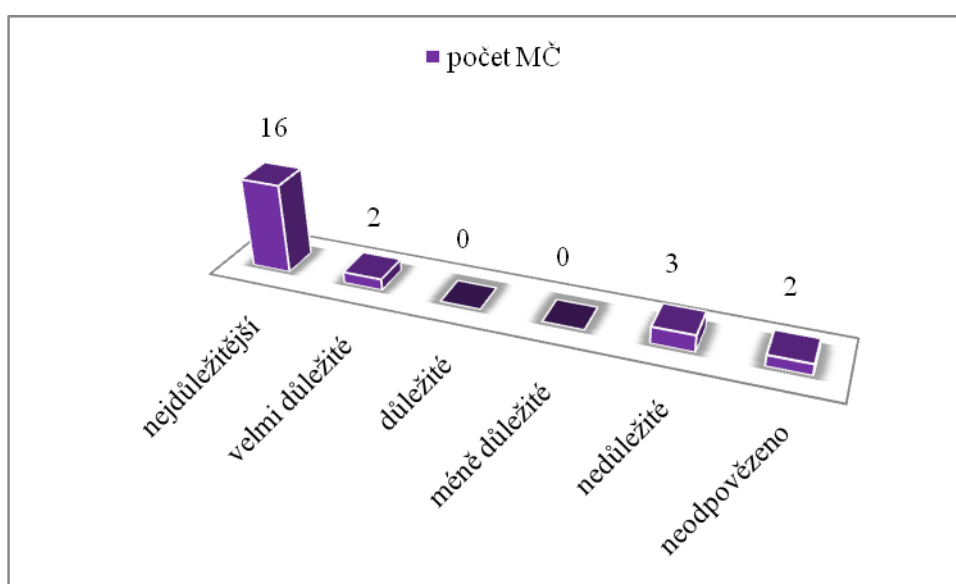
3.3.13 Základní úkoly ochrany obyvatelstva z hlediska důležitosti pro ÚMČ

Mezi základní úkoly ÚMČ pro ochranu obyvatelstva, jak již dříve bylo zmíněno, patří varování a vyrozumění, evakuace, ukrytí, individuální a kolektivní ochrana, nouzové přežití, atd. tyto jsou z mého pohledu nejdůležitější.

Proto jsem závěrem dotazníku chtěla zjistit, jak hodnotí ÚMČ důležitost těchto úkolů, které mají zajišťovat. Kompletní vyhodnocení těchto úkolů je znázorněno pomocí grafů č. 15 – 19.

3.3.13.1 Varování a vyrozumění

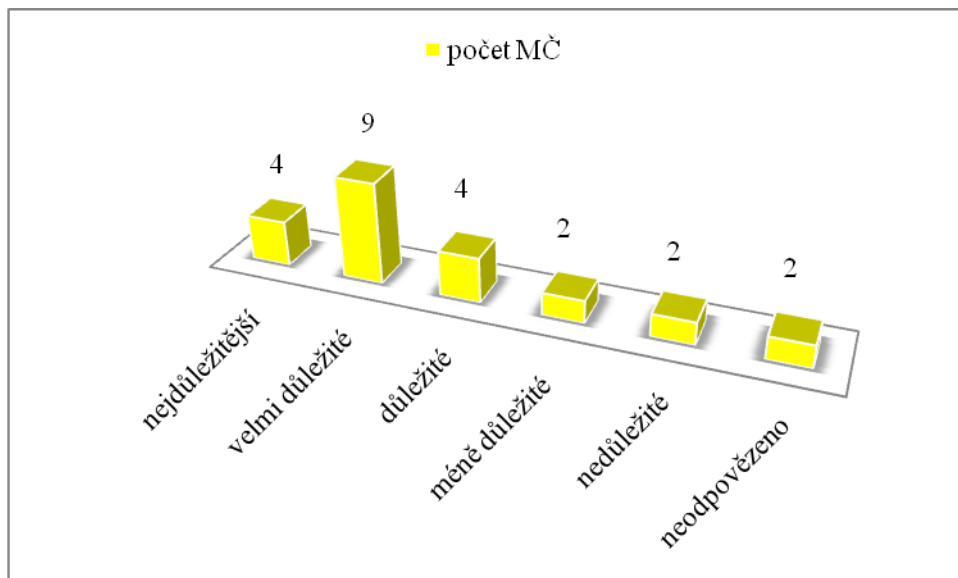
Co se týče varování a vyrozumění (Graf č. 15), tak tento úkol zhodnotilo 21 ÚMČ, z toho 16 ÚMČ hodnotí tento úkol za nejdůležitější, 2 ÚMČ za velmi důležitý. Tento úkol je nedůležitý pro ÚMČ Černovice, Kníničky, Kohoutovice.

Graf č. 15 Varování a vyrozumění

3.3.13.2 Evakuace

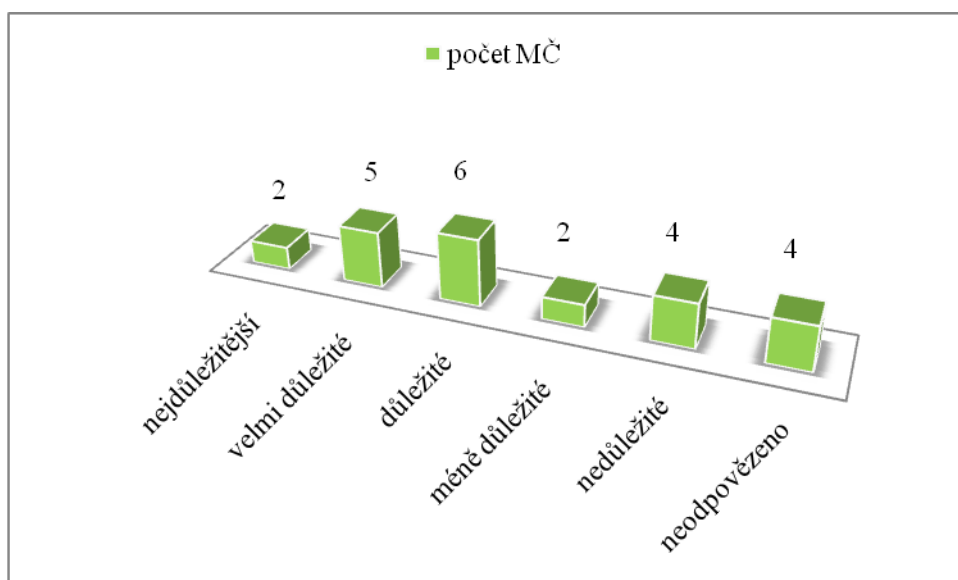
Na otázku týkající se evakuace (Graf č. 16) odpovědělo 21 ÚMČ, z nichž 9 jich hodnotí evakuaci jako velmi důležitou, 4 ÚMČ za nejdůležitější a důležitou, 2 ÚMČ za méně důležitou. Evakuace je nedůležitým úkolem pro ÚMČ Kníničky a Vinohrady.

Graf č. 16 Evakuace

3.3.13.3 Ukrytí

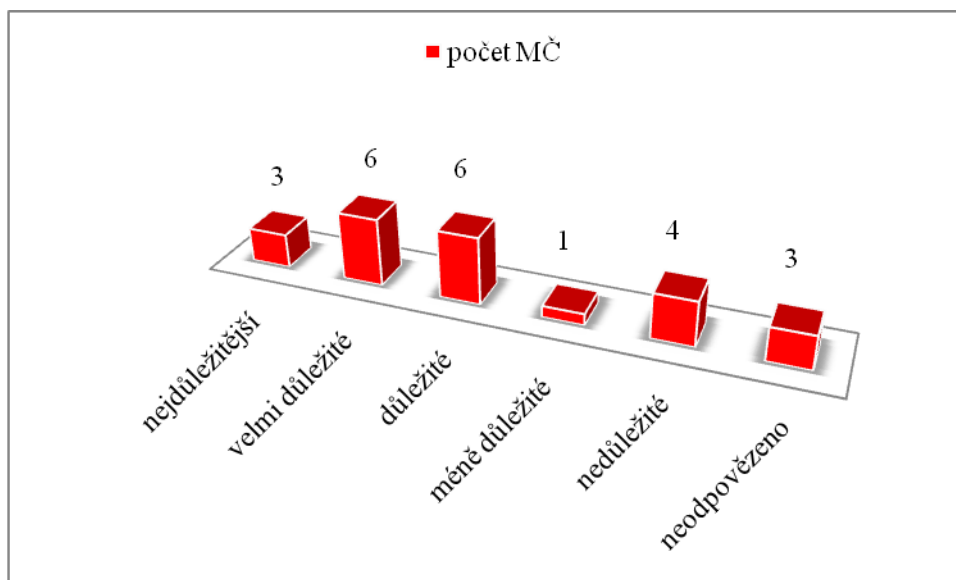
Ukrytí (Graf č. 17) zhodnotilo 19 ÚMČ, a z toho 6 ÚMČ se přiklonilo k tomu, že ukrytí je považováno za důležitý úkol, 5 ÚMČ ho berou za velmi důležitý, 2 ÚMČ za nejdůležitější a pro 2 ÚMČ je méně důležitý. Nedůležitým úkolem jsou pro ÚMČ Bosonohy, Kníničky, Starý Lískovec a Vinohrady.

Graf č. 17 Ukrytí

3.3.13.4 Individuální a kolektivní ochrana

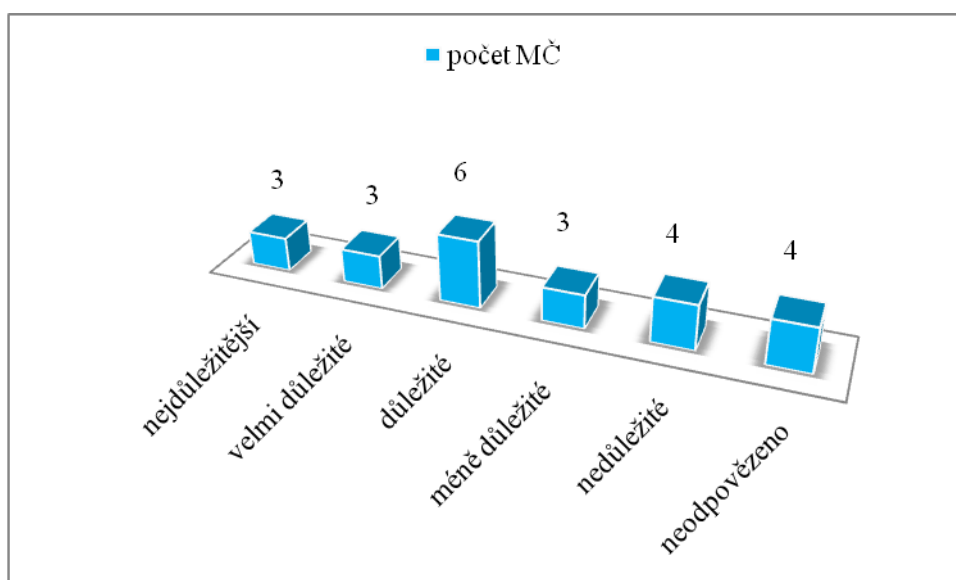
Individuální a kolektivní ochranu hodnotilo celkem 20 ÚMČ (Graf č. 18). 6 ÚMČ tento úkol považují za velmi důležitý, 6 ÚMČ za důležitý, 3 ÚMČ za nejdůležitější, 1 ÚMČ za méně důležitý. Nedůležitým úkolem je pro ÚMČ Kníničky, Líšeň, Sever a Starý Lískovec.

Graf č. 18 Individuální a kolektivní ochrana

3.3.13.5 Nouzové přežití

Na konec byl hodnocen úkol nouzového přežití (Graf č. 19). Hodnocen byl 19 ÚMČ. Nejvyšším počtem, a to 6 ÚMČ byl zhodnocen jako důležitý, 3 ÚMČ ho hodnotily jako nejdůležitější, 3 ÚMČ za velmi důležitý 3 ÚMČ jako méně důležitý. ÚMČ, který hodnotí nouzové přežití, jako nedůležité jsou Černovice, Kníničky, Kohoutovice a Starý Lískovec.

Graf č. 19 Nouzové přežití

3.3.13.6 Kompletní zhodnocení otázky

Tuto otázku vyplnilo celkem 19 ÚMČ. Po zhlédnutí odpovědí od jednotlivých ÚMČ, jsem bohužel zjistila, že otázka nebyla správně pochopena. Úkolem bylo přiřadit známky (od 1 do 5) pěti základním úkolů ochrany obyvatelstva a tím je zároveň seřadit podle důležitosti pro ÚMČ.

Dle mého názoru je tato odpověď správná:

1 *Varování a vyzoomění* – při vzniku MU je prvotním krokem vždy nejdříve varovat obyvatelstvo a vyzoomět příslušné orgány a úřady, aby občané se mohli na základě toho správně zachovat a nedocházelo k pošoomení zdraví a ke ztrátám na životech

2 *Ukrytí* – po varování je potřeba se dobře ukryt před možnými dopady MU (např. při úniku NCHL)

3 *Evakuace* – po ukrytí může dojít k evakuaci obyvatel z místa jejich bydliště z důvodu ochrany jejich zdraví a životů (např. zamoření prostředí) a aby se lidé měli kam evakuovat, je třeba, aby měl ÚMČ zpracován plán evakuace a měl potřebné prostředky a prostory k ochraně obyvatel

4 *Individuální a kolektivní ochrana* – je třeba, aby ÚMČ informoval občany, jak se ochránit před nežádoucími účinky MU a co je k této ochraně potřeba

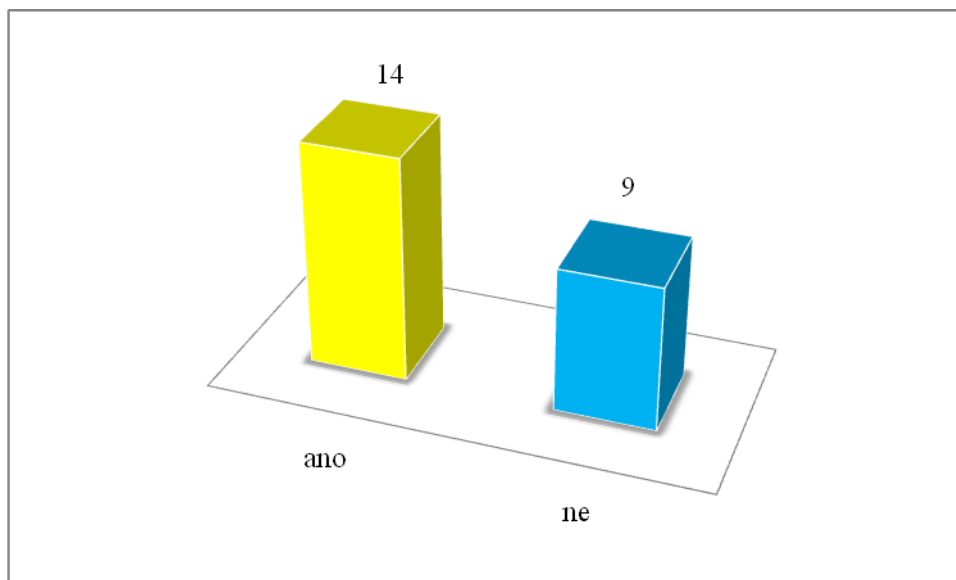
5 *Nouzové přežití* – aby bylo zajištěno ubytování, zásobování potravin, pitné vody, základní služby, materiál pro nouzové přežití, atd. pro obyvatelstvo v případě MU velkého rozsahu, tzn. mít např. nasmlouváno několik dodavatelů, kteří by zajišťovali všechny potřebné služby a zásobování

Pokud zhodnotím otázku dle toho, jak byla hodnocena a pochopena ostatními ÚMČ je zřejmé, že základní úkoly MČ, které mají vykonávat jejich úřady pro ochranu obyvatelstva, považují 3 ÚMČ převážně za nedůležité. Jsou jimi ÚMČ Kníničky, který ohodnotil všechny tyto úkoly za nedůležité. ÚMČ Černovice, který považuje úkoly pouze za méně důležité a nedůležité a ÚMČ Starý Lískovec, který 3 úkoly vyhodnotil jako nedůležité. Naopak důležité až nejdůležitější jsou tyto úkoly pro 8 ÚMČ a to ÚMČ Bystrc, Jih, Komín, Královo Pole, Nový Lískovec, Ořešín, Střed a Židenice. Pouze ÚMČ Maloměřice a Obřany zhodnotil všechny základní úkoly ochrany obyvatelstva rovnocenně a to za nejdůležitější. ÚMČ Jehnice úkoly jednotlivě neohodnotil, ale sdělil mi, že tyto úkoly mají pro MČ zásadní důležitost. V jednom případě nebyly vyplněny některé úkoly žádnou známkou. Nebylo to vyplněno u MČ Chrlice a to u úkolů ukrytí, individuální a kolektivní ochrany, nouzového přežití. U MČ Jehnice nebyl zhodnocen úkol ukrytí. ÚMČ Žabovřesky mi bylo sděleno, že není možné tyto úkoly posoudit z hlediska důležitosti, protože je MČ řízena statutárním městem Brnem.

Je tedy zřejmé, že většina ÚMČ pochopila otázku tak, že mají ohodnotit každý úkol zvlášť známkou 1 až 5 jako při známkování ve škole. Správně byla otázka pochopena pouze 3 ÚMČ a to ÚMČ Bosonohy, Líšeň a Sever. Přestože otázka nebyla ÚMČ pochopena zcela správně, nepozměnila jsem přidělené body k této otázce při komplexním hodnocení dotazníků.

3.3.14 Rezervy v problematice ochrany obyvatelstva

Podle výsledků mají rezervy v řadách ÚMČ ve 14 případech (Tabulka č. 8). Pouze 9 ÚMČ má podle jejich názoru zvládnutou ochranu obyvatelstva naprosto, a tudíž nemají žádné rezervy (Graf č. 20). Jsou to konkrétně ÚMČ Bohunice, Jehnice, Kohoutovice, Nový Lískovec, Řečkovice a Mokrá Hora, Starý Lískovec, Vinohrady, Žabovřesky a Židenice.

Graf č. 20 Rezervy na ÚMČ z hlediska ochrany obyvatelstva

S názorem těchto 8 ÚMČ nemohu souhlasit, protože podle komplexního hodnocení dotazníkového šetření (Tabulka č. 10) patří MČ Bohunice, Jehnice, Kohoutovice, Nový Lískovec, Řečkovice a Mokrá Hora, Starý Lískovec, Vinohrady, Žabovřesky mezi podprůměrné, a není tedy pravděpodobné, že by neměly v této problematice žádné rezervy. Pouze u ÚMČ Židenice je tedy uvěřitelné, že žádné rezervy nemají, jelikož dle výsledků komplexního hodnocení zařazen do skupiny nadprůměrné.

Tabulka č. 8 Seznam MČ s konkrétními rezervami v ochraně obyvatelstva

MČ	Konkrétní rezerva MČ
Bosonohy	stálé úkryty, spolupráce s občany
Bystrc	omezené finanční prostředky
Černovice	neuvedeno
Chrlice	neuvedeno
Jih	nedobudovaná protipovodňová opatření
Jundrov	vzbudit hodným způsobem zájem občanů o problematiku ochrany obyvatelstva
Kníničky	vždy se něco najde
Komín	neuvedeno
Královo Pole	neuvedeno
Líšeň	nedostatek odborné přípravy pro pracovníka ochrany obyvatelstva tak, aby mohl své zkušenosti předávat občanům MČ
Maloměřice a Obřany	rezervy má každý, až praxe ukáže

Tabulka č. 8 Seznam MČ s konkrétními rezervami v ochraně obyvatelstva

MČ	Konkrétní rezerva MČ
Ořešín	prostor
Sever	zrušení dotací státu na odměnu sirén, nedostatkem finančních prostředků je realizace základních úkolů obyvatelstva zdoluhavá
Střed	stanovení všech možných rizik a upřesňování plánu činnosti MČ

Samozřejmě je třeba zmínit, že na konci dotazníku byl prostor, pro případné připomínky ÚMČ ohledně dotazníku a ráda bych konkrétně uvedla ÚMČ, který tuto možnost využil. Byly to ÚMČ Jehnice a Starého Lískovce. ÚMČ Jehnicemi, mi sdělil, že na některé otázky nelze odpovědět a jsou malou MČ, ÚMČ Starý Lískovec uvedl, že dotazník neodpovídal skutečné praxi a možnostem MČ ve vztahu IZS JmK.

3.3.15 Komplexní zhodnocení dotazníkového šetření

Komplexní srovnání jsem provedla pomocí váhové analýzy, kdy jsem každé otázce určila určitý počet bodů, podle toho, jak je důležitá. Čím více byla otázka z mého pohledu důležitá, tím měla větší hodnotu, a proto více bodů (Tabulka č. 9). Komplexní hodnocení vyplněných dotazníků ÚMČ jsem zpracovala do tabulky a následně jsem podle získaných počtu bodů určila jejich pořadí od nejlepšího po nejhorší přístup (Tabulka č. 11).

Tabulka č. 9 Bodové hodnocení otázek v dotazníku

Číslo otázky	Body	Poznámka
1	5	ANO – každé zatrhnuté riziko 1b, NE – minus 5b.
2	16	ANO – informační bulletin 4b., webové stránky 2b., publikace 3b., školení 3b., osobní konzultace 2b., jiné 2b., NE – 0b.
3	5	ANO – uveden jakou formou a jak často 5b., neuvedeno 3b. NE – uveden důvod 1b., neuveden důvod 0b.
4	3	vysoký 3b, průměrný 2b., podprůměrný 1b., žádný 0b.
5	7	ANO – uveden rok 7b., neuveden rok 5b, NE – minus 5b.
6	5	podle počtu sirén – 1–1b., 2–3 – 2b., 3–4 – 3b., 5–6 – 4b., 5 a více – 5b.
7	6	ANO – 1x za rok 6b., 1x za 2 roky 5b., 1x za více let 4b. NE – za každý důvod 1b., neuveden důvod 0b.
8	3	označeno známkou 1,2 – 3b., 3 – 2b., 4,5 – 1b.
9	3	za každou příčinu 1b.
10	3	ANO – 3b., NE – 0b.
11	5	ANO – 5b., NE – uveden důvod 2b., neuveden důvod 0b.
12	7	ANO – 7b., NE – 0b.
13	1	ANO – 1b, NE – 0b.
14	7	ANO – uvedena konkrétní MU 7b., neuvedena konkrétní MU 5b., Ne – 0b.
15	3	označeno známkou 1,2 – 3b., 3 – 2b., 4,5 – 1b.
16	5	ANO – uvedena MČ 5b., neuvedena MČ 3b., NE – 0b.
17	3	ANO – uvedena forma, jak často, kolik hodin 3b., neuvedena 2b. NE – uveden konkrétní důvod 1b., neuveden 0b.
18	3	podle počtu zaměstnanců – 1–2 – 1b., 3–4 – 2b., 5 a více – 3b.
19	0	nehodnocena

Tabulka č. 9 Bodové hodnocení otázek dotazníku

Číslo otázky	Body	Poznámka
20	3	plný úvazek – pozice na odboru OO nebo KŘ 3b., v náplni jiné práce 1b., neuvedena pracovní pozice 1b.
		zkrácený úvazek – pozice na odboru OO nebo KŘ 2b., v náplni jiné práce 1b., neuvedena pracovní pozice 1b.
		DPC – pozice na odboru OO nebo KŘ 1b., v náplni jiné práce 0,5b., neuvedena pracovní pozice 0,5b.
21		DPP – pozice na odboru OO nebo KŘ 1b., v náplni jiné práce 0,5b., neuvedena pracovní pozice 0,5b.
21	5	správná odpověď – 1,3,2,5,4, za 5b., za každé špatné přiřazení – 1b., pokud není přiřazena známka 0b.
22	3	ANO – uvedeny konkrétní rezervy 3b., neuvedeny rezervy 1b., NE – 0b.
23	2	odpověděli v 1. termínu 2b., v 2. termínu 1b.

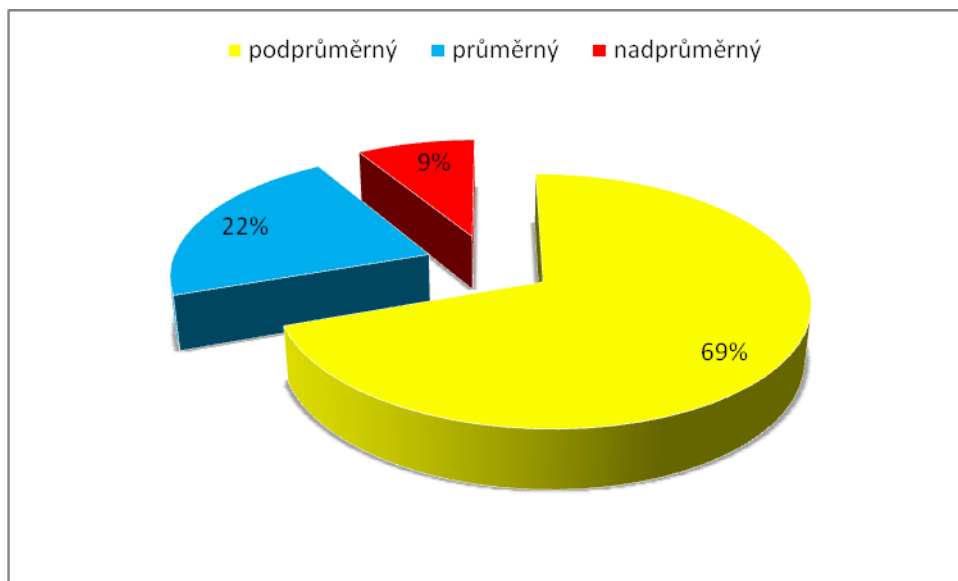
Po komplexním zhodnocení dotazníků a umístění jednotlivých částí, jsem provedla rozřazení MČ do tří skupin. Jsou to skupiny, které vyjadřují jaký je jejich přístup k ochraně obyvatelstva. Skupiny se nazývají nadprůměrný, průměrný, podprůměrný.

Celkový počet bodů, který bylo možné získat po vyplnění dotazníku je 103 bodů. Kdo získal 0 – 35 bodů patří do skupiny podprůměrný, 36 – 71 je zařazen do skupiny průměrný a která část získala 72 – 103 bodů patří do skupiny nadprůměrný (Tabulka č. 10).

Tabulka 10 Seznam MČ zařazených do skupin dle výsledků

Podprůměrný (0–35 bodů)	Průměrný (36–71 bodů)	Nadprůměrný (72–103 bodů)
Bohunice	Bystrc	Sever
Bosonohy	Jih	Židenice
Černovice	Královo Pole	
Chrlice	Líšeň	
Jehnice	Střed	
Jundrov		
Kníničky		
Kohoutovice		
Komín		
Maloměřice a Obrany		
Nový Lískovec		
Ořešín		
Řečkovice a Mokrá Hora		
Starý Lískovec		
Vinohrady		
Žabovřesky		

Obsazenost skupin ÚMČ jsem znázornila v procentech a je tedy zřejmé, že 69% ÚMČ patří do skupiny podprůměrné, 22 % ÚMČ do průměrné a 9 % do nadprůměrné (Graf č. 21).

Graf č. 21 Rozřazovací skupiny dle výsledků hodnocení

Tabulka č. 11 Komplexní váhová analýza vyplněných dotazníků ÚMČ

ÚMČ	Číslo otázky																						Komunikace	Suma	Pořadí
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	20	21	22				
Bohunice	2	6	0	0	0	0	1	0	0	0	0	7	1	5	2	0	0	1	1	2	0	2	25	13	
Bosonohy	2	4	0	0	0	1	1	0	0	0	0	7	1	5	3	0	0	1	1	0	3	1	25	13	
Bystrc	2	6	1	0	0	2	1	0	2	0	2	7	1	7	2	5	0	1	2	2	3	2	43	5	
Černovice	3	4	0	1	0	0	1	1	1	0	0	7	1	7	3	5	0	1	1	0	1	1	33	8	
Chrlice	3	2	0	0	5	0	1	0	0	0	0	7	1	5	3	0	0	1	1	2	1	2	34	7	
Jehnice	1	4	0	1	0	0	1	0	0	0	0	7	1	7	2	0	0	1	1	2	0	2	25	13	
Jih	3	8	1	2	0	1	6	2	0	3	2	7	1	5	3	0	0	3	1	2	3	1	49	4	
Jundrov	1	8	0	1	0	0	1	0	0	0	0	7	1	7	3	0	1	1	1	2	3	2	34	7	
Kníničky	1	6	0	1	0	1	1	0	0	0	0	7	1	5	3	5	0	1	1	2	0	1	31	10	
Kohoutovice	-5	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	7	0	7	3	0	0	1	1	2	0	1	15	17	
Komín	1	2	0	1	0	0	1	0	0	0	5	7	1	5	3	0	0	1	1	2	1	2	28	12	
Královo Pole	-5	0	0	0	0	3	6	1	2	3	2	7	1	7	2	5	0	1	1	2	1	2	36	6	
Líšeň	3	6	0	1	0	0	1	0	0	0	0	7	1	7	3	0	0	1	1	6	3	1	36	6	
Maloměřice a Obřany	1	2	0	2	0	4	1	0	0	0	0	7	1	5	3	3	0	2	1	2	1	1	31	10	
Nový Lískovec	-5	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	7	0	5	3	0	0	1	1	2	0	2	15	17	
Ořešín	-5	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	7	0	5	3	0	0	1	0	4	3	1	16	16	
Řečkovice a Mokrá Hora	2	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	7	1	7	3	0	0	1	1	2	0	1	23	14	
Sever	2	12	5	2	7	5	6	3	0	3	5	7	1	7	3	5	0	3	5	10	3	2	96	1	
Starý Lískovec	3	4	1	0	0	0	1	0	0	0	0	7	1	7	3	0	0	1	1	4	0	2	30	11	
Střed	3	2	1	1	0	2	4	1	2	3	2	7	1	5	3	5	0	1	3	6	3	2	57	3	
Vinohrady	1	6	1	1	0	1	1	0	0	0	0	7	0	0	3	0	0	1	1	2	0	2	22	15	
Žabovřesky	1	2	0	0	0	1	6	3	0	0	5	7	1	5	3	0	0	1	1	0	0	1	32	9	
Židenice	2	9	1	2	7	4	6	2	0	3	5	7	1	5	3	5	0	1	3	4	0	2	72	2	

3.4 Dílčí závěr k dotazníkovému šetření

V tomto závěru bych ráda zhodnotila komplexní přístup ÚMČ Statutárního města Brna. Jak jsem již uvedla celkem je 29 MČ Statutárního města Brna, z toho 23 ÚMČ vyplnilo dotazník, 3 ÚMČ odpověděly, ale dotazník nevyplnily a 3 ÚMČ neodpověděly vůbec. Po kompletním zhodnocení vyplněných dotazníků jsem bohužel zjistila, že přístupy ÚMČ jsou velmi nedostačující, čemuž odpovídá 69 % přesně 16 ÚMČ z celkového počtu 23 ÚMČ. Patří sem převážně MČ, které jsou svou rozlohou území a počtem obyvatelstva větší. Spíše bych, ale tento nedostačující přístup očekávala od MČ, které jsou menší svoji rozlohou území a počtem obyvatel, protože bych předpokládala, že ochranu obyvatelstva nemají propracovanou.

Nejlépe přistupují k ochraně obyvatelstva ÚMČ Sever, Židenice, kteří získaly oproti ostatním ÚMČ větší počet bodů. Dle tabulky 11 je tedy zřejmé, že ÚMČ Sever získal 96 body, na 2. místě ÚMČ Židenice 72 bodů a na 3. místě ÚMČ Střed 57 bodů. Nejmenší počet bodů získaly ÚMČ Kohoutovice, Nový Lískovec s 15 body.

Pokud bych měla zhodnotit, který ÚMČ ve mně vyvolal největší nejistotu svými odpověďmi, je to ÚMČ Kníničky. I když se tento ÚMČ umístnil v komplexním hodnocení na 10. místě s 30 body, patří i tak do skupiny podprůměrných. Upozorňuji na něj z toho důvodu, že jsem ho již několikrát uváděla u jednotlivých hodnocení jako ÚMČ, který hodnotil a byl hodnocen nejhůře, popřípadě odpověděl nesmyslně nebo vůbec.

Tyto výsledky svědčí o tom, že přístupy ÚMČ z pohledu této problematiky jsou, jak jsem již zmínila nedostačující. Ukazuje se, že v některých MČ vládne naprostý nedoporučující přístup ÚMČ a tudíž obyvatelstvo nemůže být připraveno na vznik MU.

Ráda bych také konkrétně zhodnotila dotazník ÚMČ, ve které bydlím. Je to MČ Černovice. Správní činnost ochrany obyvatelstva zde provádí v rámci své náplně práce jeden odborně způsobilý zaměstnanec, který zde pracuje na plný úvazek. V současnosti je dlouhodobě nemocný. Zastupuje ho tedy pracovníce referátu ŽP na ÚMČ, která v nynější době absoluuje potřebná školení a zkoušky k provádění této správní činnosti. MČ Černovice ohrožují podniky s NL, záplavy a průmyslové zóny. Občané jsou o těchto rizicích informováni pouze na webových stránkách MČ. Dále pomocí sms zpráv v rámci projektu JmK, a to pouze v případě, že jsou v systému tohoto projektu registrováni. Bohužel ÚMČ neprovádí zpětnou vazbu informovanosti občanů, přestože jejich zájem o tuto problematiku je podprůměrný. Jedním z velkých nedostatků v této MČ je, že neprovádění obměny sirén (disponují s 5 rotačními sirénami) dle koncepce ochrany obyvatelstva. Dalšími závažnými nedostatky je nefunkčnost stálých úkrytů na území MČ. Stav jejich stálých úkrytů byl označen za nedostačující. Proto také z tohoto důvodu je nelze využít pro nouzové ukrytí v případě MU nevojenského charakteru a není možné, aby je občan navštívil. Je zde sice snaha ze strany pracovníka tohoto úřadu, který provádí správní činnost ochrany obyvatelstva a krizového řízení zlepšit nynější stav těchto úkrytů, ale bohužel odmítavý postoj pravděpodobně ze strany vedení ÚMČ k problematice ukrytí tomu brání. Nebyly v dotazníku uvedeny konkrétní důvody, proč tento postoj vedení ÚMČ zastává. ÚMČ jako ostatní ÚMČ Statutárního města Brna má zpracovaný Plán činnosti orgánů obce pro případnou MU. Dále má zpracovaný Povodňový plán MČ, a to z toho důvodu, že se nachází v záplavové oblasti. Jako jeden z mála ÚMČ má naplánovanou evakuaci obyvatel v případě povodní. ÚMČ spolupracuje jak s MMB, tak se sousedními ÚMČ (Tuřany, Slatina, Židenice, Střed, Jih). Bohužel neprovádí jako i ostatní ÚMČ žádné školení právnických a fyzicky podnikajících osob, kteří na území MČ vlastní podniky

s NL, aj. v oblasti ochrany obyvatel. Základní úkoly ochrany obyvatelstva, které má ÚMČ vykonávat byly kompletně ÚMČ Černovice jako jedním z mála posouzeny a byly k nim přiřazeny známky důležitosti z hlediska MČ. Bohužel tato otázka nebyla zcela správně pracovníkem ÚMČ Černovice pochopena. Proto k těmto úkolům ze strany ÚMČ byly přiřazeny známky takto: varování a vyrozumění byly hodnoceny známkou 5, evakuace známkou 4, ukrytí známkou 4, individuální a kolektivní ochrana známkou 4 a nouzové přežití známkou 5. To dokazuje, že pro ÚMČ jsou tyto základní úkoly méně nedůležitou až zcela nedůležitou součástí při vykonávání této právní činnosti pro ochranu jejich občanů. Bylo ÚMČ potvrzeno, že mají v této problematice rezervy, ale konkrétně nebyly uvedeny, jaké to jsou. I když ÚMČ Černovice se v komplexním hodnocení dotazníků umístil na velmi dobrém 8. místě z celkového počtu ÚMČ, tak i přesto spadá do skupiny podprůměrného přístupu ÚMČ.

Všech 23 originálních dotazníků vyplněných pracovníky ÚMČ Statutárního města Brna nebylo možné vložit do této práce z důvodu velkého rozsahu, ale jsou k dispozici a k nahlédnutí v mé domácí archivaci.

3.5 Návrhy na zlepšení vzdělání, prevence a informovanosti obyvatelstva

Pokud budu vycházet již uvedených zákonů a vyhlášek vztahujících se k ochraně obyvatelstva z hlediska ÚMČ je podle mého názoru potřeba zpřísnit přístup kontrolního orgánu (MMB), který by měl mít za úkol sledovat ÚMČ, jak plní úkoly vztahující se k ochraně obyvatelstva. Tím mám na mysli, jak dodržují stanovenou koncepci ochrany obyvatelstva. V případě, že tyto úkoly ÚMČ neplní tak jak mají, navrhuji pro ně finanční postih. Proto se také přikláním k tomu, aby koncepce ochrany obyvatelstva nebyla doporučením, ale byla uzákoněna, tudíž by uvedené úkoly byly pro ÚMČ povinné. Pokud jsem současnou situaci pochopila dobře, tak není-li zákonem cokoli dáno a nehrozí-li za nekvalitní a nedostačující práci konkrétní sankce, tak náprava stávajícího tristního stavu v ochraně obyvatelstva nebude provedena. Z vyhodnocení je totiž zřejmé, že je třeba změnit celkový přístup ÚMČ a to komplexně ve všech bodech. Například obměny sirén, protože většina ÚMČ vůbec obměnu neprovádí. Neprobíhá informovanost obyvatelstva v takové míře, jak by měla probíhat. Je také důležité uvést, proč tyto úkoly nejsou plněny. Je to velice jednoduché, z pohledu ÚMČ, je zásadní problém v tom, že většina ÚMČ nepovažuje ochranu obyvatelstva za důležitou část jejich pracovní činnosti. A to z toho důvodu, protože mají dojem, že žádné MU nemohou na jejich území vzniknout. Tohoto dojmu ÚMČ nabyly pouze z toho, že za dobu jejich působnosti se na jejich území žádná MU událost nevyskytla.

Také bych ráda uvedla návrh současného primátora Statutárního města Brna, se kterým souhlasím, že by bylo dobré sloučit některé ÚMČ. Protože jak je vidět, malé ÚMČ nejsou vůbec připraveny. Tento problém se ale týká i větších ÚMČ. Proto bych sloučila malé ÚMČ s těmi ÚMČ, kteří mají ochranu obyvatelstva nadprůměrně popř. průměrně zvládnutou, a na větší ÚMČ, které úkoly ochrany obyvatelstva neplní dostatečně, bych prováděla častější a přísnější kontroly. Samozřejmě připojením MČ k jiné MČ by se zvětšil počet obyvatel žijící na společném území, to je více starostí, ale zase by příslušná sloučená část disponovala s vyššími finančními prostředky od státu. Dle mého šetření bych tedy připojila MČ Kohoutovice, Nový Lískovec ke Středu a Kníničky k Bystrci. Pokud by sloučení nebylo vhodné, tak bych navrhla, aby CO za tyto ÚMČ vykonával jiný ÚMČ, který má na svém úřadě způsobilé osoby, které provádějí zodpovědně ochranu obyvatelstva. Protože se mi tak jeví, že zaměstnanci na ÚMČ, kde je ochrana obyvatelstva

zanedbávána, pobírají za tuto činnost finanční ohodnocení, protože to mají v rámci své agendy, ale neprovádějí ji dostatečně zodpovědně. Tak proč dávat finanční ohodnocení někomu, kdo se nestará o to co má, a to o ochranu svých obyvatel. Podle mého názoru bych raději tyto finanční prostředky dala tomu, kdo má opravdový zájem a má zodpovědnější přístup.

Jedním ze základních úkolů pracovníků ÚMČ vykonávajících agendu ochrany obyvatelstva by měl být zájem o tom, aby obyvatelstvo mělo v podvědomí informace o připravenosti při vzniku MU a další zásadní informace z oblasti ochrany obyvatelstva. Proto navrhuji v době mobilních telefonů a internetu, spolupracovat s mobilními operátory, kteří by svým klientům měsíčně zasílali obecné informace jak se připravit na jakoukoli MU. Dále bych kontaktovala v rámci prevence všech obyvatel společnosti internetových portálů, jako jsou např. seznam, centrum, atlas, google, apod., na kterých si lidé zřizují e-mailové schránky, aby prostřednictvím e-mailů byly zasílány opět obecné informace pro obyvatelstvo jak se připravit na MU, apod. Využila bych i veřejnoprávní televizi a rozhlas, aby byly vytvořeny spoty, které by informovaly obyvatelstvo, jak se zachovat, co si připravit při vzniku MU. V rámci zvýšení prevence obyvatelstva by tyto spoty byly vysílány např. před hlavními televizními zprávami. Tyto spoty by také mohly obsahovat jak se chovat při hlášení koncových prvků JSVV, jak a co si připravit do evakuačního zavazadla, atd. Zpracování těchto spotů by mohli provést např. studenti filmových škol.

Dále pro zlepšení informovanosti obyvatelstva bych zvolila vytvoření nástěnek nebo letáků s těmito informacemi v jakýchkoliv místech, např. ve veřejných dopravních prostředcích (na reklamních plochách nebo jako spoty na obrazovkách v moderních tramvajích), na zastávkách, ve větších obchodních centrech, apod. Vytvořila jsem vlastní návrh nástěnky s informacemi pro obyvatelé domu na sídlišti, kde bydlím (Příloha č. 9), abych si vyzkoušela kolik práce a námahy je k tomu třeba. Nástěnku jsem vyvěsila před kanceláří správce bytů sídliště dne 19. dubna. Za týden jsem se byla zeptat správce bytů na reakce obyvatel domu a byla jsem velice potěšena. Dozvěděla jsem se, že reakce obyvatel jsou převážně pozitivního charakteru, ale také jsem zjistila, že obyvatelé domu mají nedostatky v mnoha případech, např. o informacích co se týče koncových prvků JSVV, co dělat při nalezení podezřelého zavazadla, apod. Většina obyvatel domu znala co je evakuační zavazadlo a co by mělo zhruba obsahovat. Je tedy vidět, že zájem ze strany některých občanů by byl, ale je k tomu třeba podnět, na základě kterého by se začali zajímat. Není vhodné spoléhat na vlastní iniciativu občanů. Pokud bych tedy zhodnotila námahu na přípravu nástěnky, nebyla nijak velká. Oproti radosti, kterou jsem měla, když jsem zjistila, že je o nástěnku zájem. Proto bych navrhla, aby ve všech sídlištních domech, a jim podobným, byly tyto nástěnky zavedeny jako povinná součást domu, jako je domovní řád, požární poplachové směrnice. A to v domech, které patří Statutárnímu městu Brnu, právnické nebo fyzicky podnikající osobě popř. sdružení vlastníků domu. Aby byla práce těmto osobám ulehčena, mohl by být vytvořen určitý vzor nástěnky, který by byl k dispozici ke stažení v elektronické podobě na webových stránkách např. MČ, kde dům je postaven, MMB nebo HZS JmK. Stačilo by tedy obsah pouze vytisknout a najít pro něj vhodné viditelné místo. Zvýšila by se tím podle mého názoru informovanost obyvatel alespoň těchto domů, a zároveň by byly prohlubovány jejich znalosti v této oblasti.

Kupříkladu by bylo vhodné, aby ÚMČ oslovil vlastníky obchodních společností, vlastníci podniky s NL nebo vlastníky objektů v průmyslových zónách, ležících na území jeho MČ. V rámci jejich budoucí spolupráce by mohli navrhnout a popř. společně vytvořit letáky

nebo kalendáře s informacemi jak se má občan žijící v blízkosti jejich objektu zachovat, v případě vzniku MU (havárie v daném objektu).

Jednou ročně bych navrhovala uspořádat den ochrany obyvatelstva v rámci prevence, jako se např. provádí den IZS na Náměstí Svobody a k tomu bych připravila letáky, které by mohly být v rámci toho dne rozdávány po městě Brně.

Samozřejmě, že aby byly informace obyvatelstvu správně podávány, souvisí s tím i odborná způsobilost zaměstnanců na ÚMČ, kteří by měli tyto úkoly provádět a zároveň informovat obyvatelstvo. Jak je vidět z hodnocení, ÚMČ, které mají zřízena oddělení ochrany obyvatelstva nebo krizového řízení, mají tuto problematiku z větší části zvládnutou. Proto jedním z prvních kroků bych navrhovala povinné zřízení těchto oddělení na každém ÚMČ. Pokud by byl malý ÚMČ, došlo by buď ke sloučení nebo předání CO na jiný ÚMČ, který by toto oddělení měl zřízené. Víím, že dle Statusu města Brna je zpracováno, že některé správní činnosti jako je např. CO zpracovávají za některé ÚMČ jiné ÚMČ. Ale i přesto je dotazníkového šetření zřejmé, že v některých případech je zpracování nedostačující. Proto by bylo dobré zajistit, aby zaměstnanci ÚMČ, kteří mají na starost CO, měli odpovídání vzdělání v tomto oboru. Samozřejmě, že vzdělání není konečná fáze, člověk se dozvídá informace a učící se celý život. Je dáno, že ze zákona č. 312/2002 Sb., [23] o úřednících územních samosprávních celků a o změně některých zákonů je povinností každého úředníka absolvovat 18 akreditovaných školení za 3 roky. Také zaměstnanci úřadu vykonávající určitou správní činnost musejí mít úspěšně absolvovanou státní zkoušku odborné způsobilosti dle vyhlášky 512/2002 Sb., o zvláštní způsobilosti úředníků územních samosprávních celků [24]. Tato zkouška je absolvována pouze úředníkem úřadu vykonávající určitou správní činnosti. Dle vyhlášky je zřejmé, že úředníci vykonávající správní činnost v ochraně obyvatelstva a krizovém řízení musejí mít tuto státní zkoušku odborné způsobilosti úspěšně splněnou, jak z obecné, tak i z odborné části. Bohužel se tato státní zkouška absolvuje pouze jednou za celou dobu smluvního úvazku mezi zaměstnancem úřadu, který je na pozici úředníky a úřadem, který vykonává určitou správní činnost. Proto bych navrhla, aby tato zkouška byla povinně absolvována každé 2 roky. A to proto, aby byla prověřována způsobilost pracovníka. Dva roky z toho důvodu, aby každý pracovník měl čas na důkladnou přípravu. Nejsem bohužel informována o tom, jestli i pracovníci na částečný úvazek, dohodu o pracovní činnosti nebo dohodu o provedení práce jsou na pozici úředníka. Pokud ne a jsou vedeni jako zaměstnanci, kteří vykonávají tuto správní činnost, doporučila bych i v tomto případě povinné absolvování této státní odborné zkoušky způsobilosti na tuto správní činnost.

Aby byla zúročena snaha všech orgánů v tom, co dělají, navrhuji jednou ročně nezávisle vyzkoušet vědomosti obyvatelstva. A to formou ankety, která by byla anonymní. Provedla bych to tak, že bych vytvořila formulář, který bych umístnila např. na podatelkách úřadů ÚMČ, DPMB a MMB, kde při vyřízení jakékoliv záležitosti, by byla fyzická osoba oslovena zaměstnancem s prosbou o vyplnění tohoto formuláře, který by následně hodil do připravené schránky. Formulář by obsahoval několik základních otázek, které by fyzická osoba označila křížkem podle svého uvážení a dosavadních znalostí. Na základě toho by bylo uděláno vyhodnocení a následně by se navrhovaly zlepšení v oblastech, kde lidem chybí informace.

Aby bylo možné všechny tyto návrhy na zlepšení uskutečnit a zároveň plnit základní úkoly ochrany obyvatelstva zodpovědně, je třeba mít na každém úřadě dostatek odborně způsobilých zaměstnanců, kteří se tomu budou plně věnovat.

Po konzultaci s panem Mjr. Mgr. Menšíkem z HZS JmK jsem zjistila, že z 90% mnou navrhovaných řešení, byla tato řešení z jejich strany již navrhována. V některých případech byly úspěšně zrealizovány, jako např. školení žáků základních a středních škol (bohužel je nedostatek těch, kteří by školení vykonávali, jako jsou např. dobrovolní hasiči, pracovníci ÚMČ, vykonávající činnosti ochrany obyvatelstva), projekt Hasík pro děti, webový portál Krizport apod. Také jsem byla informována, že nebyl úspěšně zrealizován návrh vystavení letáků s obecnými informacemi pro obyvatelstvo v prostředcích DPMB. A to jen z toho důvodu, že tyto reklamní okna si pronajímá nejmenovaná společnost od DPMB, která Vám vystaví jeden černobílý leták za 8,- Kč. A když si představím, kolik prostředků v městě Brně jezdí, je jasné, že při nedostatku peněz v HZS to není možné. DPMB se ale sám vyjádřil, že z jejich strany by to bylo možné i zadarmo, ale bohužel si to musí HZS objednat již zmíněnou nejmenovanou firmu. Myslím si, že by se tato situace mohla vyřešit i jiným způsobem, a to tak, že DPMB by vyhradil bezplatně místo pro tyto informace pro obyvatelstvo v rámci prevence, stejně tak, jako si je vyhrazuje pro své informace. Je zde velká snaha ze strany HZS JmK, o to, aby občané v jakémkoliv věku byli dostatečně informováni a připraveni na vznik MU. Myslím si, že by si ÚMČ, které nemají dostatečně zpracovanou ochranu obyvatelstva, a proto jejich obyvatelstvo nemůže být dostatečně chráněno, informováno a připraveno by si měly vzít za svůj vzor všechny pracovníky HZS JmK, kteří se snaží o zlepšení stávajícího stavu ochrany obyvatelstva ve Statutárním městě Brně.

4 ZÁVĚR

Bakalářská práce se zaměřovala na srovnání přístupu ÚMČ Statutárního města Brna z hlediska problematiky ochrany obyvatelstva.

V první části jsem se zabývala současným stavem řešené problematiky, kde jsem rozebrala úlohy samosprávních územních celků v bezpečnostním systému, veřejnou správou a to z pohledu postavení a působnosti obce, úlohami obce při řešení bezpečnosti a ochrany obyvatelstva, historicko-právním vývojem v řešené oblasti, současným právním prostředím a současnými trendy.

Druhou část jsem věnovala vlastnímu šetření, které bylo formou dotazníků. Ty jsem rozeslala všem současným ÚMČ Statutárního města Brna. Při komplexním hodnocení dotazníků jsem použila váhovou analýzu a každou otázku jsem také vyhodnotila za pomoci grafů a tabulek. Na základě tohoto vyhodnocení jsem zpracovala rozřazení ÚMČ do 3 skupin podle počtu bodů, které charakterizují jejich přístup v řešené problematice. Tímto šetřením jsem dospěla k závěru, že 69 % ÚMČ není zcela připraveno na MU a od toho se odvíjí i to, že občané těchto částí nemohou být dostatečně informováni a připraveni na MU, dalších 22% je zčásti připraveno a pouze 9% má zodpovědný přístup k ochraně obyvatelstva.

Na základě celkového hodnocení jsem zpracovala vlastní návrhy na zlepšení připravenost ÚMČ co se týče odbornosti jejich zaměstnanců a kontroly plněných úkolů ÚMČ. Zároveň i informovanosti a připravenosti obyvatelstva. Samozřejmě si uvědomuji, že základem všech uvedených variant zlepšení je dostatek pracovníků, kteří budou odborně způsobilí k této problematice, ale také dostatek finančních prostředků. Měly by si tedy ÚMČ uvědomit, že i na tuto problematiku by bylo dobré vyčlenit větší finanční prostředky a dále hledat jinou variantu financování, např. formou dotací, sponzoringu, apod., aby zlepšily současný stav této problematiky na jejich území. Protože úřady tady jsou hlavně zřízeny pro své obyvatele, aby je chránily před všemi možnými riziky MU, a to např. tím, že je budou informovat a připravovat na vznik MU. Na to by neměly ÚMČ zapomínat, protože toto by mělo patřit mezi jejich hlavní cíle práce pro obyvatelstvo.

Tato práce mi dokázala, že ÚMČ mají dojem, že žádná MU na jejich nebo jiném území se nemůže stát. A proto není zapotřebí, aby na to byli všichni připraveni. To je podle mého názoru ovšem velký omyl. Podle celosvětového dění je zřejmé, že MU jakéhokoliv charakteru nás budou provázet častěji než dříve. Povinností ÚMČ je tedy připravit své obyvatele na takovou událost. Jsou placeny z veřejných prostředků, které jsou tvořeny penězi daňových poplatníků (nás občanů), a tak by bylo vhodné, aby se o své občany řádně postaraly. Vždyť i zaměstnanci úřadu jsou občané. Bohužel převážná většina z nich to nebere za svoji povinnost, ale spíš za zbytečnou práci navíc. Spoléhají nejspíš na jiné orgány. To není ale možné. Základní úkoly ochrany obyvatelstva jsou v jejich přenesené působnosti, a tudíž jsou jejich náplní práce. ÚMČ Statutárního města Brna čeká v tomto případě ještě spousta práce, než pochopí, že by se jí měly více věnovat. Tvzení, že jejich současný přístup je vyhovující, a tudíž nemají v této oblasti žádné rezervy, nemůže říci v tuto chvíli nikdo.

Přístupy některých ÚMČ, připomíná „bludný kruh“. Obyvatelstvo není připraveno, spoléhá na ÚMČ, ten si zase stěžuje, že obyvatelstvo je nepřipraveno. Nikdo z odpovědných představitelů ÚMČ ani z řad obyvatelstva se tento stav nesnaží většinou změnit. K tomuto se hodí jedno pravdivé přísloví „Kdo je připraven, není ohrožen a překvapen“.

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- [1] REKTOŘÍK, Jaroslav, et al.: *Krizový management ve veřejné správě: Teorie a praxe*. Vydání I. Praha: Ekopress, 2004. Bezpečnostní politika bezpečnostní systém ČR, s. 27-36. ISBN 80-86119-83-1.
- [2] Česká republika. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 38, s. 1737-1764. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb038-00.pdf>>.
- [3] REKTOŘÍK, Jaroslav, et al.: *Krizový management ve veřejné správě: Teorie a praxe*. Vydání I. Praha: Ekopress, 2004. Ochrana obyvatelstva v ČR, s. 117-118. ISBN 80-86119-83-1.
- [4] Česká republika. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém zřízení a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 3475-3487. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb073-00.pdf>>.
- [5] ŠILHÁNEK, Bohumil; DVOŘÁK, Josef.: *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. první. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. Civilní protiletecká ochrana v období 1935–1938, s. 7-20. ISBN 80-86640-12-4.
- [6] ŠILHÁNEK, Bohumil; DVOŘÁK, Josef.: *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. první. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. Ochrana obyvatelstva před vzdušným napadením v letech 1845–1951, s. 21-28. ISBN 80-86640-12-4.
- [7] ŠILHÁNEK, Bohumil; DVOŘÁK, Josef.: *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. první. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. Civilní obrana v období 1951-1957, s. 29-54. ISBN 80-86640-12-4.
- [8] ŠILHÁNEK, Bohumil; DVOŘÁK, Josef.: *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. první. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. Civilní obrana v období 1957–1975, s. 55-86. ISBN 80-86640-12-4.
- [9] ŠILHÁNEK, Bohumil; DVOŘÁK, Josef.: *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. první. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. Civilní obrana v období 1976 –1989, s. 87-152. ISBN 80-86640-12-4.
- [10] ŠILHÁNEK, Bohumil; DVOŘÁK, Josef.: *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. první. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. Civilní obrana v ČSFR, s. 153-156. ISBN 80-86640-12-4.
- [11] ŠILHÁNEK, Bohumil; DVOŘÁK, Josef.: *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. první. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. Vývoj civilní ochrany v České republice, s. 157-171. ISBN 80-86640-12-4.
- [12] Česká republika. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s.

- 3461-3474. Dostupný z WWW:
<<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb073-00.pdf>>.
- [13] Česká republika. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 3488-3498. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb073-00.pdf>>.
- [14] Česká republika. Vyhláška 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 133, s. 7730-7746. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2002/sb133-02.pdf>>.
- [15] ZEMAN, Miloš; MIKA, Otakar J.: *Ochrana obyvatelstva*. první. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007. Koncepce ochrany obyvatelstva do r. 2006 s výhledem do r. 2015, s. 14. ISBN 978-80-214-3449-3.
- [16] KOLEŇÁK, Ivan.: *www.hzscr.cz: koncepce a legislativa* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010 [cit. 2011-03-24]. Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/koncepce-ochrany-obyvatelstva-do-roku-2013-s-vyhledem-do-roku-2020-503181.aspx>>.
- [17] KOLEŇÁK, Ivan; MIKLÓS, Daniel; ROSINOVÁ, Marika.: Novelizace krizového zákona. *Časopis 112* [online]. 2011, č. 2, [cit. 2011-03-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-x-cislo-2-2011.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>>.
- [18] KROUPA, Miroslav; ŘÍHA, Milan.: *Ochrana obyvatelstva*. první. Praha: Armex Publishing s.r.o., 2006. Jednotný systém varování a vyrozumění, s. 22. ISBN 80-86795-33-0.
- [19] Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR Institut ochrany obyvatelstva.: *Institut ochrany obyvatelstva* [online]. Lázně Bohdaneč: 2001 [cit. 2011-03-24]. Odborné vymezení. Dostupné z WWW: <http://www.ioolb.cz/ioo_vymezeni.php>.
- [20] CIKHARTOVÁ, Zuzana.: Bezpečná Evropa. *Časopis 112*. 2009, roč. 8, č. 11, s. 16-17. Dostupný také z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-viii-cislo-11-2009.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>>.
- [21] NĚMEČEK, Jiří.: Rok konečné fáze restrukturalizace. *Časopis 112*. 2011, roč. 10, č. 1, s. 30-31.
- [22] Ministerstvo vnitra České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2011 [cit. 2011-03-30]. Adresy v České republice. Dostupné z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/adresa/b/brno/index.html>>.
- [23] Česká republika. Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 114, s. 6598-6612. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2002/sb114-02.pdf>>.
- [24] Česká republika. Vyhlášky 512/2002 Sb., o zvláštní způsobilosti úředníků územních samosprávních celků. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 177, s. 10094-10115. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2002/sb177-02.pdf>>.
- [26] Hasičský záchranný sbor JMK. *Portál krizového řízení v JmK* [online]. Brno: 2011 [cit. 2011-05-01]. Přehled možných zdrojů mimořádných událostí na území ORP

Brno. Dostupné z WWW: <<http://krizport.firebrno.cz/ohrozeni/prehled-moznych-zdroju-mimoradnych-udalosti-na-uzemi-orp-2>>.

- [27] HZS Jihomoravského kraje, Krajské ředitelství Policie ČR, Diecézní charita. *Vaše cesty k bezpečí aneb chytré blondýnky radí...* Brno: [s.n.], 2011. Jak správně nahlásit mimořádnou událost?, s. 4-6. Dostupné z WWW: <http://www.firebrno.cz/uploads/blondynky/brozurka_blondynky_2010.pdf>.
- [28] RATHAUSKÝ, Zdeněk. *Co dělat aneb Kapesní průvodce krizovými situacemi doma i v zahraničí*. Vydání: 2. Praha: Centrum pro bezpečný stát o.s., 2008. Co dělat v ohrožení, s. 15-24. ISBN 978-80-904066-1-2.

6 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ARČR – Armáda České republiky

CO – civilní ochrana

CPO – civilní letecká ochrana

ČR – Česká republika

ČSSR – Československá socialistická republika

DPMB – Dopravní podnik města Brna

GŘ HZS ČR – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

HZS JmK – Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje

IZS – Integrovaný záchranný systém

JSVV – jednotný systém varování a vyrozumění

MČ – městská část

MMB – Magistrát města Brna

MU – mimořádná událost

OPIS – operační a informační středisko

ORP – obec s rozšířenou působností

PČR – Policie České republiky

PHM – pohonné hmoty

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

ÚMČ – úřad městské části

ÚSÚ – Ústřední správní úřad

VCP – Výbor pro civilní nouzové plánování

VKZBP – Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky

VOP – Výbor pro obranné plánování

VZČ – Výbor pro zpravodajskou činnost

ŽP – životní prostředí

7 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Mapa jednotlivých městských částí

Příloha č. 2 Vzor dotazníku

Příloha č. 3 První žádost o spolupráci s MČ Brna

Příloha č. 4 Druhá žádost o spolupráci s MČ Brna

Příloha č. 5 Průvodní dopis k druhé žádosti

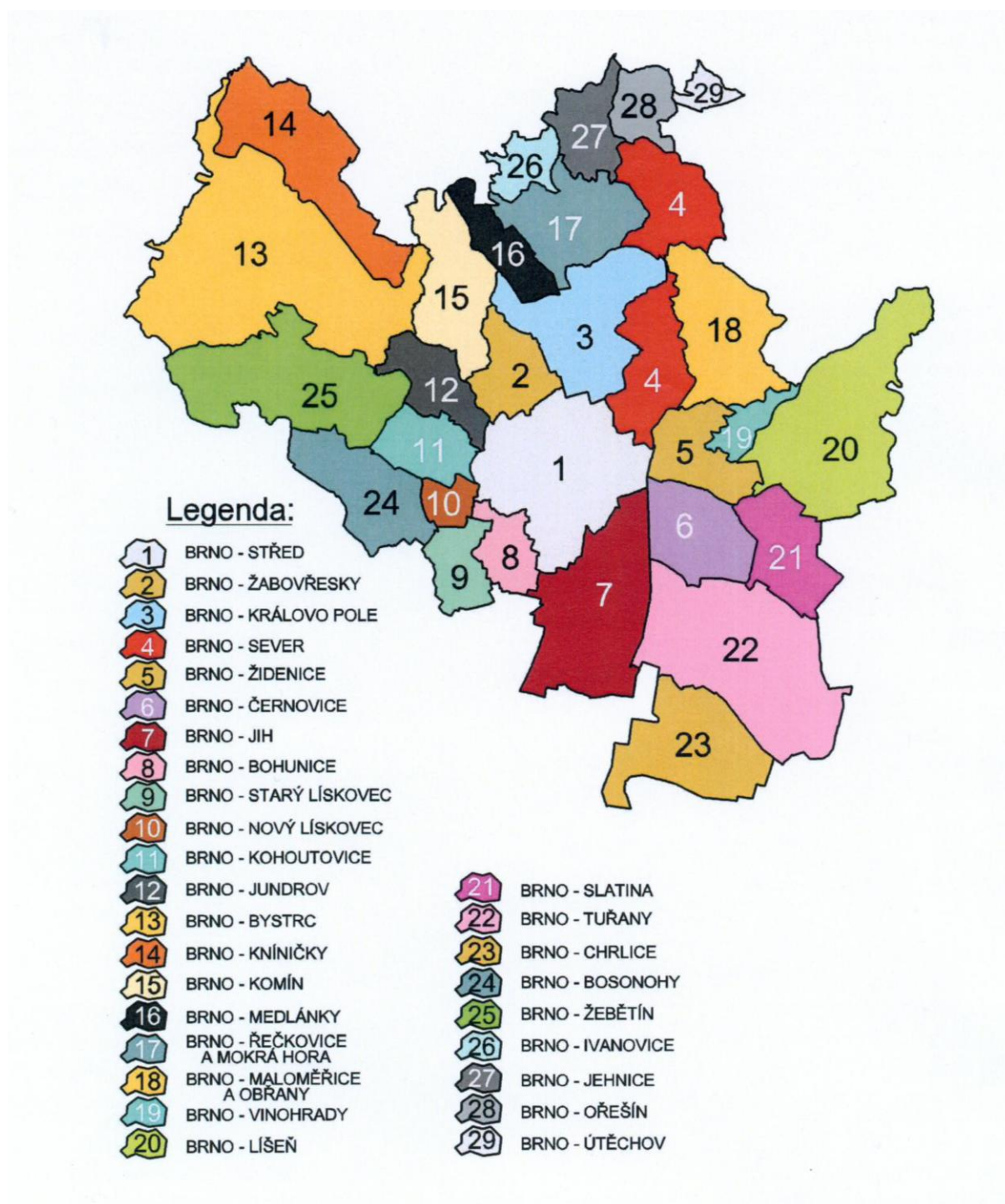
Příloha č. 6 Odpověď na žádost ÚMČ Brno – Žabovřesky

Příloha č. 7 Odpověď na žádost ÚMČ Brno – Žebětín

Příloha č. 8 Seznam rizik, které ohrožují MČ Statutárního města Brna

Příloha č. 9 Vlastní návrh nástěnky s informacemi pro obyvatelstvo

Příloha č. 1 Mapa jednotlivých městských částí

Dotazník – Řešení přístupu ochrany obyvatelstva městské části Brna

**PO VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU ULOŽTE DOKUMET a POŠLETE ZPĚT NA
e-mailovou adresu lenka.frishansova@centrum.cz do**

1. Vyskytují se na území městské části (dále jen MČ) rizika, která mohou vyvolat mimořádnou událost (dále jen MU)?

☐ ANO (vyberte z následující nabídky)

- ☐ podniky s nebezpečnými látkami
- ☐ záplavová oblast
- ☐ průmyslové zóny
- ☐ vysoká nehodovost
- ☐ jiné (uveďte prosím konkrétní – piště do šedého rámečku)

☐ NE

2. Jsou občané informováni o těchto rizicích a jakým způsobem?

☐ ANO

☐ informační bulletin (jak často?)

- ☐ webové stránky MČ
- ☐ publikace
- ☐ školení
- ☐ osobní konzultace
- ☐ jiné (uveďte prosím konkrétně)

☐ NE (uveďte z jakého důvodu)

3. Ověřujete znalosti občanů z problematiky ochrany obyvatelstva?

☐ ANO (napište jakou formou a jak často)

☐ NE (z jakého důvodu)

4. Jaký je zájem občanů o problematiku ochrany obyvatelstva?

- ☐ vysoký
- ☐ průměrný

- ☐ podprůměrný
☐ žádný

5. Provádíte obměnu elektrických rotačních sirén za elektronické?

☐ ANO (uveďte předpokládaný rok ukončí odměny)

☐ NE

6. Kolik elektronických sirén máte v provozu?

7. Provádíte údržbu stálých úkrytů?

☐ ANO

☐ 1x za rok

☐ 1x za 2 roky

☐ 1x za více let

☐ NE (z jakého důvodu)

☐ nedostatek finančních prostředků

☐ nedostatek personálu

☐ jiný (uveďte jaký)

8. Jakou známkou (1 až 5) lze hodnotit současný stav stálých úkrytů?

(1 – výborný → 5 – nedostačující)

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

9. Kde jsou příčiny, pokud byly stálé úkryty hodnoceny známkou 4 nebo 5?

☐ nedostatek finančních prostředků

☐ odmítavý postoj vedení k problematice ukrytí

☐ jiný (uveďte jaký)

10. Je možná návštěva stálých úkrytů?

☐ ANO

☐ NE

11. Lze využít stálý úkryt pro nouzově ubytování v případě MU nevojenského charakteru (v době míru)?

☐ ANO

☐ NE (z jakého důvodu)

12. Máte vypracovaný Plán činnosti orgánů obce pro případ vzniku MU?

☐ ANO

☐ NE (z jakého důvodu)

13. Máte vypracovaný Povodňový plán MČ?

☐ ANO

☐ NE (z jakého důvodu)

14. Pro případnou MU máte naplánovanou evakuaci obyvatelstva?

☐ ANO (uveďte pro jakou)

☐ NE

15. Jak lze hodnotit (známkou 1 až 5) spolupráci s příslušnými odbory magistrátu města Brna?

(1 – výborný → 5 – nedostačující)

☐ 1

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

16. Spolupracujete na úseku ochrany obyvatelstva s jinou MČ?

☐ ANO (uveďte s jakou konkrétně)

☐ NE

17. Jakou formou provádíte školení právnických a podnikajících fyzických osob?

☐ ANO (uveďte formu, jak často, kolik hodin)

☐ NE

18. Kolik zaměstnanců na vaši MČ zabezpečuje základních úkolů ochrany obyvatelstva?

19. Kolik z těchto zaměstnanců jsou ženy a kolik muži?

☐ žena

☐ muž

20. Jakým smluvním vztahem je provedena spolupráce zaměstnance, který se zabývá problematikou ochrany obyvatelstva a úřadu Vaší MČ?

(kolik zaměstnanců, a jaké konkrétní funkce zastávají)

☐ na plný úvazek

☐ na zkrácený úvazek

☐ na dohodu o provedení pracovní činnosti

☐ na dohodu o provedení práce

21. Proved'te posouzení základních úkolů ochrany obyvatelstva z hlediska důležitosti pro MČ a přiřad'te známku 1 až 5.

VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ

EVAKUACE

UKRYTÍ

INDIVIDUÁLNÍ A KOLEKTIVNÍ OCHRANA

NOUZOVÉ PŘEŽITÍ

22. Máte ještě rezervy v problematice ochrany obyvatelstva?

☐ ANO (v důsledku čeho)

☐ NE

Velice Vám děkuji za Váš strávený čas, nad tímto dotazníkem a za poskytnutí potřebných informací k vypracování mé bakalářské práce.

S pozdravem

Lenka Frišhansová,
studentka VUT Chemické fakulty Brno, obor Krizové řízení a ochrana obyvatelstva

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta chemická
Purkyňova 464/118
612 00 Brno

V případě Vašeho zájmu se vyjádřit k mému dotazníku jakýmkoliv způsobem, můžete využít níže uvedený prostor:

K případnému dalšímu vyjádření

Příloha č. 3 První žádost o spolupráci s MČ Brna

Žádost byla odeslána dne 20. listopadu 2010, psána byla do textového okna e-mailu.

Dobrý den,

vážená paní tajemnice/pane tajemníku.

Dovolte mi, abych se Vám představila. Jmenuji se Lenka Frišhansová, bytem Turgeněvova 26, Brno 618 00 a jsem studentkou 3. ročníku Chemické fakulty Vysokého učení technického v Brně, v oboru Krizové řízení a ochrana obyvatelstva. V současné době zpracovávám bakalářskou práci na téma *Komparace přístupů k řešení problematiky ochrany obyvatelstva úřady městských částí statutárního města Brna*.

K vypracování této práce bych ráda využila Zákon č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Obracím se tedy na Vás s prosbou a žádostí, zdali by pracovník, který se zabývá touto problematikou na Vaší městské části a byl by ochoten, vyplnit dotazník, který je přílohou mé žádosti (v příloze e-mailu ho naleznete). Dotazník obsahuje otázky s některými konkrétními údaji z problematiky ochrany obyvatelstva ve Vaší městské části, které bych ráda získala přímo od Vás. Vámi dodané údaje by mi velice pomohly jako podklad k vypracování praktické části mé bakalářské práce.

Prosím, zdali by mohl být vyplněný dotazník zaslán do 20. prosince 2010 na e-mailovou adresu lenka.frishansova@centrum.cz.

Věřím a doufám, že mi budete prosím nápomocni při vypracování mé odborné části bakalářské práce. V případě zájmu mohu zaslat tuto část bakalářské práce, ve které bude znázorněna Vaše spolupráce a také porovnání, jak si stojíte mezi ostatními městskými částmi.

Pokud by byli ohledně mé žádosti nebo dotazníku nějaké připomínky, ozvěte se mi prosím na tento e-mail lenka.frishansova@centrum.cz nebo telefonicky na číslo 606 833 696.

Za včasnou a vyčerpávající odpověď Vám velice děkuji.

S úctou

Lenka Frišhansová

studentka VUT Chemické fakulty Brno, obor Krizové řízení a ochrana obyvatelstva

tel.: 606 833 696

e-mail: lenka.frishansova@centrum.cz, xcfrishansoval@fch.vutbr.cz

Příloha č. 4 Druhá žádost o spolupráci s MČ Brna

Druhou žádost jsem zaslala v příloze e-mailu s průvodním dopisem viz. Příloha 4, který byl odeslán 6. února 2011.

MČ Brno -
Kontaktní osoba
Kontaktní adresa

ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ INFORMACÍ

Na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, tímto žádám odpovědnou osobu ve vaší MČ o sdělení informací k vypracování bakalářské práce na téma *Komparace přístupů k řešení problematiky ochrany obyvatelstva úřady městských částí statutárního města Brna*. K poskytnutí potřebných informací slouží přiložený dotazník v e-mailu.

S úctou

Lenka Frišhansová
studentka VUT Chemické fakulty v Brně, obor Krizové řízení a ochrana obyvatelstva
datum narození: 11. 2. 1989
adresa: Turgeněvova 26, Brno 618 00
e-mail: lenka.frishansova@centrum.cz

Příloha č. 5 Průvodní dopis k druhé žádosti

Dobrý den,

obracím se na Vás se žádostí o poskytnutí informací o vaší MČ, které bych využila k vypracování bakalářské práce na téma *Komparace přístupů k řešení problematiky ochrany obyvatelstva úřady městských částí statutárního města Brna*.

Již jsem Vás ke konci roku 2010 kontaktovala, ale bohužel jsem od Vás nedostala žádnou odpověď, tak si nejsem jistá, jestli k Vám první e-mail dorazil v pořádku. V příloze přikládám žádost o poskytnutí informací a dotazník k vyplnění vaší MČ. Děkuji Vám za Vaši odpověď a ochotu při spolupráci.

S úctou

Lenka Frišhansová

studentka VUT Chemické fakulty v Brně, obor Krizové řízení a ochrana obyvatelstva

e-mail: lenka.frishansova@centrum.cz

adresa: Turgeněvova 26, Brno 618 00

telefon: 606 833 696

Příloha č. 6 Odpověď na žádost ÚMČ Brno – Žabovřesky

Statutární město Brno
Městská část Brno-Žabovřesky

B R N O

HOROVA 28, 616 00 BRNO

VÁŠ DOPIS ČJ.:
ZE DNE:
NAŠE ČJ.: MCBZAB 01982/11/OMB/BOCP
SPIS ZN.:

Lenka Frišhansová
Turgenevova 26
618 00 Brno

VYŘIZUJE: Petr Bočev
TEL.: 549 523 581
FAX: 549 257 422
E-MAIL: bocev@zabovresky.cz

DATUM: 25.2.2011

Poskytnutí informací dle zák. č. 106/1999 Sb., o svobodné přístupu k informacím

Na základě Vaší žádosti doručené zdejšímu úřadu dne 15.2.2011, o poskytnutí informací dle zák. č. 106/1999 Sb., o svobodné přístupu k informacím, týkající se sdělení informací k vypracování bakalářské práce na téma *Komparace přístupů k řešení problematiky ochrany obyvatelstva úřady městských částí statutárního města Brna*, Vám v příloze zasíláme vyplněný dotazník.

S pozdravem

Statutární město Brno
Městská část Brno - Žabovřesky
Odbor majetkový a bytový

Miroslava Cihlářová
vedoucí OMB

Příloha: dle textu

Příloha č. 7 Odpověď na žádost ÚMČ Brno – Žebětín

	Úřad městské části města Brna Brno-Žebětín	B R N O
SPRÁVNÍ ODBOR, KŘIVÁNKOVO NÁM. 35, 641 00 BRNO		
VÁŠ DOPIS ČJ.:		Paní
ZE DNE:	07.02.2011	Lenka Frišhansová
NAŠE ČJ.:	MCZEB00285/2011/PMO/26	
SPIŠ. ZN.:		
VYŘIZUJE:	dr. Klímová	Turgeněvova 26
TEL.:	546217401	618 00 Brno
FAX:	546217301	
E-MAIL:	pravni@zebetin.cz	
DATUM:	11.02.2011	

Poskytnutí informace v souladu se zákonem č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Výše uvedeného dne jsme obdrželi Vaši žádost o poskytnutí informace v souladu se zákonem č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ohledně problematiky ochrany obyvatelstva v příslušné městské části.

Na základě výše uvedené žádosti Vám v souladu s ust. § 14 odst.5 písm.d) zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, předkládáme Vámi požadované informace následovně:

Vláda ČR schválila usnesením č. 165 ze dne 25. února 2008 „Koncepci ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020“. Ústředním správním úřadem ve věcech ochrany obyvatelstva je Ministerstvo vnitra a garantem za přípravu a plnění základních opatření v oblasti ochrany obyvatelstva je HZS ČR.

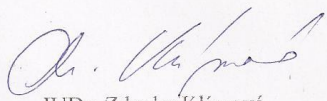
Magistrát města Brna má zřízený Odbor obrany, který se této problematice věnuje. Na zdejší městské části je úřad složený ze 2 odborů a to Správní a Stavební, avšak problematikou ochrany obyvatelstva, počtem úkrytů, kde se nalézají, apod. se tyto odbory nezabývají.

Poznatky, které potřebujete znát pro vypracování bakalářské práce, je možné získat přímo na Odboru obrany MMB, na Krajském úřadě JMK a dále na ústředí HZS Jihomoravského kraje.

Pouze k otázce č.13) dotazníku sdělujeme, že je vypracovaný povodňový plán pro Městskou část Brno-Žebětín, který se pravidelně každoročně aktualizuje.

Tímto sdělením považujeme vaši žádost za vyřízenou.

S pozdravem

JUDr. Zdenka Klímová
vedoucí Správního odboru
ÚŘAD MĚSTSKÉ ČÁSTI MĚSTA BRNA
BRNO - ŽEBETÍN
správní odbor
641 00 BRNO, Křivánkovo nám. 35
- 1 -

Příloha č. 8 Seznam rizik, které ohrožují MČ Statutárního města Brna [25]

MČ	Charakter ohrožení (rizika)
Bohunice	<i>přírozená povodeň</i> – říčka Leskava <i>únik NCHL</i> – Fakultní nemocnice Brno Bohunice <i>požár, únik RP</i> – nafta/benzín (ČS PHM Fakultní nemocnice, Shell 1,2, Pneuservis Bílý a syn s.r.o.,) <i>nehody v silniční dopravě,</i> <i>sesuvy půdy</i> – navážky odpadu pod obytnou zástavbou
Bosonohy	<i>přírozená povodeň</i> – říčka Leskava <i>požár, únik RP</i> – nafta, bionafta (fi Havlík mob.zás.nafty) <i>sesuvy půdy, skal</i>
Bystřec	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svratka <i>zvláštní povodeň</i> – VD Brno řeka Svratka – VD Vír řeka Svratka <i>požár, únik RP</i> – ČS PHM Shell
Černovice	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svitava <i>zvláštní povodeň</i> – VD Brno řeka Svratka – VD Vír řeka Svratka – VD Boskovice – VD Letovice <i>požár, únik RP</i> – nafta/benzín (ČS PHM AGIP, OMV, Bencolor, Eurocrux, Shell), oleje (STAVOS Brno, SKANSKA DS), – nafta, olej (IMOS Brno a.s.) <i>požár</i> – papír, textil (ČSAD Brno – Černovice), – NCHL (KOREKT DISP, spol. s.r.o.) <i>požár, únik NCHL, výbuch</i> – Nová Mosilana <i>destrukce budov a zařízení</i> <i>nehody v silniční dopravě</i> <i>sesuvy půdy</i> – levý svah Svitavy

Chrlice	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svatka – Ivanovický potok – Tuřanský potok – Dvorský potok <i>zvláštní povodeň</i> – řeka Svatka VD Brno – řeka Svatka VD Vír <i>požár, výbuch, únik NCHL</i> [AGROFERT HOLDING, a.s., sklad Chrlice (B), ASK Chemicals Czech, s.r.o (A)] <i>požár</i> – propan butan, oleje (Moravostav Brno, SD Chrlice), – nafta, oleje, barviva a ředidla (Ředitelství silnic dálnic ČR), – oleje (BMTI ČR), asfalty (Brněnská obalovna)
Ivanovice	<i>přírozená povodeň</i> – Ivanovický potok Baba <i>požár, únik RP</i> – nafta/benzín (ČS PHM ESSO, East Oil)
Jehnice	<i>přírozená povodeň</i> (potok Jehnice) <i>lesní požár</i>
Jih	<i>přírozená povodeň</i> – říčka Leskava – Horní Heršpice – řeka Svitava – Komárov – Moravanský potok – Přízřenice – řeka Svatka – hranice m.B. – jez Přízřenice – řeka Ponávka <i>zvláštní povodeň</i> – VD Brno řeka Svitava – Komárov – VD Boskovice – VD Letovice – VD Vír řeka Svatka <i>požár, únik RP</i> – benzín, nafta (ČS PHM OMV, SILMET, Benzina č. 540, TESCO STORES ČR), – nafta (Brněnské komunikace), nafta, olej (FERAMO MI s.r.o.) <i>požár</i> – ředidla, oleje, laky (POCLAIN Hydraulics s.r.o., Autonova Brno), koberce, PVC (Euro-Koberce s.r.o.), – organická rozpouštědla, oleje, anorganické chemikálie (A.S.A. s.r.o.), papír, hořlavé kapaliny (Centa), – kyslík, acetylen, ředidla, barvy (FERAMO MI s.r.o.), – dřevo, textil, barvy, ředidla (Hypermarket TESCO STORES ČR), papír, dřevo (OSPAP), – chem. látky, benzín, nafta (Prakom Brno),

	<i>únik NCHL</i> – amoniak [ROVNER a.s., LINDE Gas a.s. (B)], – kyselina fosforečná (AB komponenty s.r.o.), – FeCl₃, NaOH (REMET s.r.o.) <i>výbuch</i> – argon, kyslík, acetylen, oxid uhličitý, PB (Chemonst a.s. – v likvidaci), kyslík (Feron Brno a.s.), – acetylen, LPG, karbit CA, aceton [LINDE Gas a.s. (B)], – acetylen, kyslík (Pozemstav a.s., Remet s.r.o., UXA spol. s.r.o.), <i>veterinární nákaza</i> – onemocnění zvířat (farma prasat Dolní Heršpice) <i>posypová sůl</i> – Brněnské komunikace <i>požár, únik NCH</i> – nehody v silniční dopravě <i>vichřice</i> – destrukce el. vedení VVN 110 kV
Jundrov	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svratka <i>zvláštní povodeň</i> – řeka Svratka VD Brno – řeka Svratka VD Vír <i>lesní požár</i>
Kníničky	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svratka, – potok Vrbovec <i>zvláštní povodeň</i> – řeka Svratka VD Brno – řeka Svratka VD Vír <i>lodní havárie</i> – řeka Svratka VD Brno <i>lesní požár</i>
Kohoutovice	<i>zvláštní povodeň</i> – řeka Svratka VD Brno <i>únik NCHL</i> – chlornan sodný (Aquapark Kohoutovice) <i>lesní požár</i>
Komín	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svratka <i>zvláštní povodeň</i> – řeka Svratka VD Brno, VD Vír <i>požár</i> – propan-butan, barvy, spreje (OBI Market), – barvy, ředidla, pryskyřice, přísady (SIKA CZ s.r.o.)

	<i>výbuch</i> – benzín, nafta (ČS Benzina plus) <i>vichřice</i> – destrukce el. vedení VVN 110 kV <i>destrukce budov a zařízení</i> – retenční nádrž
Královo Pole	<i>požár, únik RP</i> – benzin, nafta (ČS PHM AGIP, OMV, Benzina č. 538 SHELL, D.I.S. s.r.o.), – emulze, oleje, barvy, ředidla (AŽD Praha s.r.o., VZ Brno) <i>požár</i> – těžký topný olej (Teplárny Brno, a.s.), – nafta, oleje (Telefónica O₂ CR, a.s.), – dřevo, různé hořlavé materiály (BVaK a.s.), – lepidla, ředidla, laky, molitan, neotan (Tusculum a.s.), <i>výbuch</i> – kyslík, acetylen (AŽD Praha s.r.o., VZ Brno, Královopolská, a.s), argon, dusík, vodík, CO₂ (Královopolská, a.s) <i>únik NCHL</i> – kyseliny, zásady (AŽD Praha s.r.o., VZ Brno) <i>nehody v železniční dopravě</i> – požár, únik NL <i>vichřice</i> – destrukce el. vedení VVN 110 kV
Líšeň	<i>přírozená povodeň</i> – území Říčky – Zlatý potok – Líšeňský potok <i>požár, únik RP</i> – nafta, benzín (ČS PHM Agip, OMV, AGW, ZETOR KOVÁRNA, s.r.o.) <i>požár</i> – nafta, alkon, chlornany, kys. chlorovodíková, nátěrové hmoty, benzín, oleje, petrolej, mazací tuky (ZETOR TRACTORS a.s.), – oleje – sklad, provoz (ZETOR KOVÁRNA, s.r.o.) <i>výbuch</i> – acetylen, kyslík, oxid uhličitý (ZETOR TRACTORS a.s.), <i>vichřice</i> – destrukce. el. vedení VVN 110 kV <i>sídlíštní kolektor</i> – destrukce budov <i>vznik epidemie</i> – jezera v Mariánském údolí
Maloměřice a Obřany	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svitava (k.ú. Husovice) – Obřanský potok

	<i>zvláštní povodeň</i> – VD Boskovice – VD Letovice <i>únik RP</i> – pyrolýzní olej [Teplárna a.s. (B)], – oleje, ředidla, barvy (OHL ŽS Brno, a.s.), – nafta (Argo Int. Spedition) <i>požár</i> – dřevo, molitan, dř. dýha (Dyha), – polyetylen, polyvinylchlorid, barvivo, elastomer, hořlavé kapaliny (Chemoplast, a.s.), – nafta (Argo Int. Spedition) <i>požár, únik NL</i> – nehody v železniční dopravě <i>vichřice</i> – destr. el. vedení VVN 110 kV <i>kmen. stoka E, D</i> – destrukce budov a zařízení
Medláňky	<i>přírozená povodeň</i> – Medlánecký potok <i>požár, únik RP</i> – nafta, oleje (Inženýrské stavby s r.o., ČS Honem, s r.o. – areál DPMB, DPMB) <i>výbuch</i> – kyslík, aceten (Inženýrské stavby s r.o.) <i>vichřice</i> – destrukce VVN 110 kV <i>letecká havárie</i> (sportovní letiště) <i>sesuv půdy, skal</i> – navážky odpadu pod zástavbou <i>genet. mod. org.</i> – Výzk. ústav veterin. lékařství
Nový Lískovec	<i>zvláštní povodeň</i> – VD Brno řeka Svratka <i>požár, únik RP</i> – benzín, nafta [ČS PHM Agip (pražská radiála)] <i>jiné nebezpečí</i> – sídlištní kolektor (vstup ulice)
Ořešín	<i>lesní požár</i>
Řečkovice a Mokrá Hora	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Ponávka - k.ú. Mokrá Hora – Ivanovický potok Baba – Medlánecký potok – potok Kubelín – potok Rakovec)

	<i>únik NCHL</i> – PLIVA Lachema, s.r.o. <i>požár</i> – PLIVA Lachema, s.r.o. – dřevotříska, laminátové dřevo (Stavotes) – barvy, benzín (TRIGA COLOR, a.s.) <i>požár, únik RP</i> – benzín, nafta (ČS PHM AB Oil) <i>výbuch</i> – výbušniny (Explosia, a.s., Pardubice-Semtín) <i>sesuv půdy, skal</i> – spraše <i>vichřice</i> – destrukce VVN 110 kV
Sever	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svitava <i>zvláštní povodeň</i> – VD Boskovice – VD Letovice <i>únik NCHL</i> – chlór (TJ TESLA Brno), – kyseliny (Dermacol a.s.) <i>požár</i> – líh (Dermacol a.s.), – ředidla, barvy, oleje, hořlavé kapaliny (VUES Brno, a.s.) <i>požár, únik RP</i> – benzín, nafta (ČS 2x PHM Čepro, a.s., SHELL) <i>sesuv půdy</i> – Černá Pole-ul. Drobného, Křížíkova, – Lesná-Divišova čtvrť
Slatina	<i>únik NCHL</i> – amoiak [Air Products s.r.o. (A)], – persist.syntet.látky (FRANKLIN Electric) <i>výbuch</i> – kyslík, acetylén, vodík, Air Products s.r.o. (A), E.ON - centrální sklad], LPG [Air Products s.r.o. (A)], – propan-butan (ČS LPG BENZINA a.s. E.ON - centrální sklad), <i>požár, únik RP</i> – persistentní oleje (FRANKLIN Electric), – benzin (Čerpací technika), – benzín, nafta (ČS PHM SLOVNAFT, Robin OIL, AVIA EIGL, Benzina, Honeywell, spol. s.r.o.), – oleje (Pneuservis TASY, Volvo Truck Servis a.s., Honeywell, spol. s.r.o.), – mazivo (Pneuservis TASY), – nafta, rozpuštědla (GEOSAN spol.s r.o.)

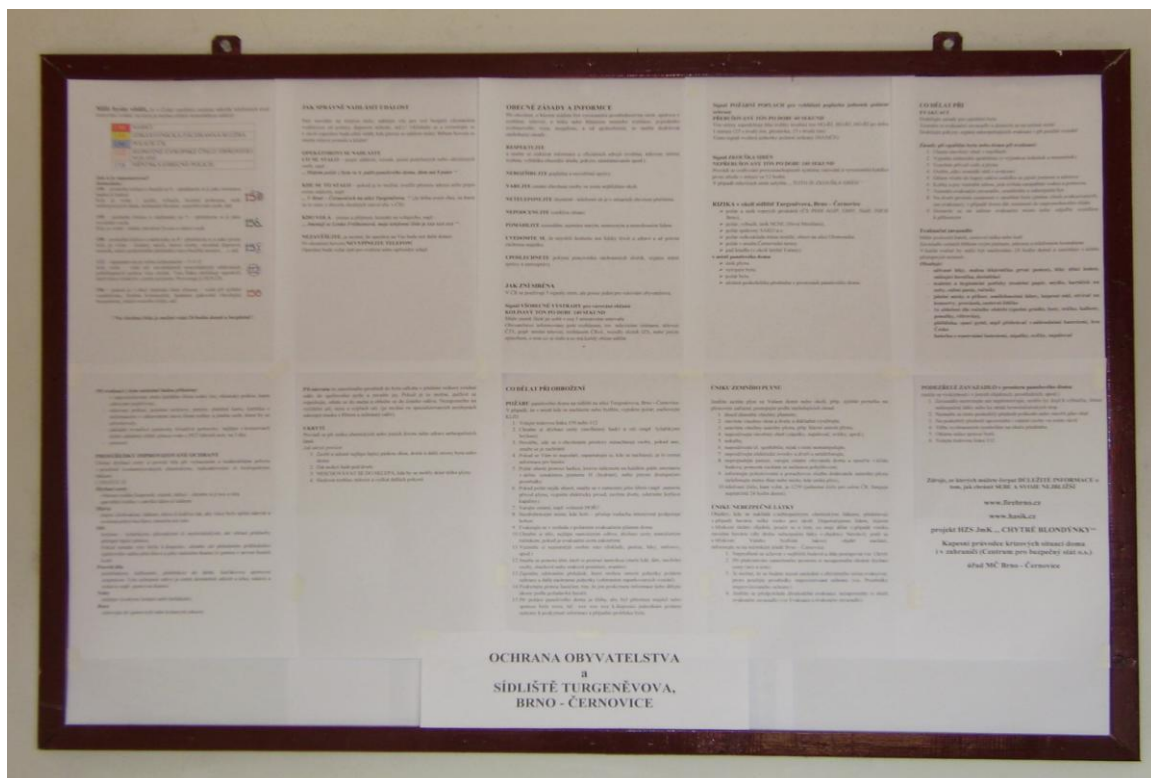
	<i>požár</i> – lepidla (FRANKLIN Electric), – nafta, olej (DPMB), – dřevo, řezivo (Jihomor. dřevařské závody), – benzin, nafta, ředidla, barvy, petrolej, olej (E. ON - centrální sklad) <i>kmenová stoka F</i> – destrukce budov a zařízení <i>letecká havárie</i> – letiště
Starý Lískovec	<i>přírozená povodeň</i> – říčka Leskava <i>požár, únik RP</i> – benzin, nafta [ČS PHM ŮMV, D-1 (199km), PETRA], – nafta, oleje (ČS PHM OMV D-1 192,6km) <i>vichřice</i> (destr. el. vedení VVN 110 kV)
Střed	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svitava – řeka Svratka <i>zvláštní povodeň</i> – VD Brno řeka Svratka – Pisárky, – VD Boskovice, – VD Letovice, – VD Vír řeka Svratka <i>únik RP</i> – oleje, ředidla (FN U Sv. Anny) <i>únik NCHL</i> – chlór (BVaK a.s.,- sklad chloru), – amoniak (Starobrnno a.s., hala Rondo, Zimní stadión), – HCl, NaOH (BMT a.s.), – perchlorethylen (ARBELA s.r.o., Teplárny Brno, a.s.), – chlorid železitý, karbidové vápno (Teplárny Brno, a.s.), <i>požár, únik RP</i> – benzin, nafta (ČS PHM OMV, Euro Oil, ESSO, PH JET, SHELL, Čepro Výstaviště, I.B.C. UNISTAV, a.s.), – nafta (Neveřejná ČS PHM Dasting, a.s.), – benzin, olej, petrolej, plastická maziva (HI-OIL, s.r.o), – emulze (BMT a.s.) <i>výbuch</i> – PB (LPG SHELL), – kyslík (ESB Rozvaděče, a.s.), – acetylen (Šmeral Brno, a.s.), – acetylen – kyslík (Teplárny Brno, a.s., Avia Karoseria a.s, JMP, a.s.) <i>požár</i> – oleje, ředidla, laky, dřevo, dřevotříska, papír, plasty

	(Bauhaus), – lak, kyslík, trafoolej (ESB Elektrické stroje, a.s.), – barvy, ředidla (Hornbach CS), nafta, oleje (Setra), – kyslík, acetylen, oleje, ředidla (Šmeral Brno, a.s.), – lehký topný olej (Teplárny Brno, a.s.), – oleje, mazivo (Tourbus, a.s.), – nafta, oleje (DPMB, Veletrhy Brno, a.s.) <i>genet. mod. org.</i> – Monsato ČR s.r.o., – Masarykův onkologický ústav – Ústř. kontrol. a zkuš. úst. zemědělský
Tuřany	<i>přirozená povodeň</i> – řeka Svitava – Černovický potok <i>zvláštní povodeň</i> – VD Brno řeka Svitava, – VD Vír řeka Svratka <i>požár, únik RP</i> – benzín, nafta (MANAG MS, a.s., ČS PHM Makro, ČS PHM D-1 205 km) <i>výbuch</i> – kyslík, acetylen (Destila výr. družstvo), – vodík, propan, dusík, kyslík, argon (Teslamp Holešovice, a.s – v likvidaci), – Jet A1, Avgas 100, Kralupol (p-b) (letišťe Tuřany) <i>požár</i> – papír, líh, petrolej, olej, nafta (Teslamp Holešovice, a.s – v likvidaci), nafta (Chemko, spol.s r.o.), – Jet A1, Avgas 100 (letišťe Tuřany), – letecký petrolej (Letecká základna PČR-Tuřany) <i>sesuv půdy</i> – k.ú. Holásky, – ulice Měšťanská, Kaštanová, – navážky odp. pod zástavbou <i>vznik epidemie</i> – Holásecká jezera <i>lesní požár</i> – ulice Měšťanská, Kaštanová <i>veter. nákaza</i> – prasata (BONAGRO,a.s.), – onemocnění zvířat (farma Tuřany) <i>letecká havárie (letišťe Tuřany)</i> <i>kmenová stoka F (des. budov a zařízení)</i>
Útěchov	<i>lesní požár</i>
Vinohrady	<i>požár, únik RP</i> – benzín, nafta (ČS PHM Shell, Unicorn)

	<i>sesuvy půdy</i> – navážky odp. pod obyt. zástavbou <i>destrukce budov</i> – sídlištní kolektor
Žabovřesky	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svratka <i>zvláštní povodeň</i> – řeka Svratka VD Brno, – řeka Svratka VD Vír <i>únik NCHL</i> – chlór (vodojem), – NaOH, H₂SO₄ 50%, 96% (LARS Chemie) <i>lesní požár</i> – vodojem
Žebětín	<i>přírozená povodeň</i> – Žebětínský potok <i>požár, únik RP</i> – benzín, nafta (ČS Benzina – autodrom) <i>lesní požár</i>
Židenice	<i>přírozená povodeň</i> – řeka Svitava – Závrdovice <i>zvláštní povodeň</i> – VD Boskovice – VD Letovice <i>požár, únik RP</i> – benzin, nafta (ČS PHM AGIP, OMV, PRIM, Shell), – oleje (ŽS Brno a.s.) <i>požár</i> – mazut, olej, (Energzet a.s.), – trafoolej, turbínový olej (Energzet a.s., Alstom Power s.r.o.), – hořlaviny (Hlubna, chem. v.d.), – komunální odpad, nafta (SAKO Brno), – motorové oleje (Hošek Motor a.s.) <i>výbuch</i> – acetylen, kyslík, formovací plyn (Alstom Power), – propan-butan (ČS LPG Erben) <i>únik NCHL</i> – A.S.A., areál Alstom <i>sesuvy půdy</i> – navážky odp. pod obyt. zástavbou – ul. Viniční, Líšeňská – Jamborova, pískovny – sídliště Juliánov

Příloha č. 9 Vlastní návrh nástěnky s informacemi pro obyvatelstvo

Tuto nástěnku jsem vytvořila na základě návrhu na zlepšení informovanosti obyvatelstva z hlediska ochrany obyvatelstva. Umístila jsem ji v panelovém domě, kde bydlím. Obsah nástěnky, který jsem na ni vyvěsila je uveden níže pod obrázkem 2 v textové formě.

Obrázek č. 2 Nástěnka s informacemi pro obyvatelstvo ohledně ochrany

9.1 Obsah nástěnky v textové formě

OCHRANA OBYVATELSTVA a SÍDLIŠTĚ TURGENĚVOVA, BRNO - ČERNOVICE

Měli byste vědět, že v České republice existuje několik telefonních čísel tísňového volání, na která je možné ohlásit mimořádnou událost: [27]

150	HASIČI
155	ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA
156	POLICIE ČR
112	JEDNOTNÉ EVROPSKÉ ČÍSLO TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ
158	MĚSTSKÁ (OBECNÍ) POLICIE

Jak si je zapamatovat?

Jednoduše:

150 – poslední číslice u hasičů je 0 – představte si ji jako stočenou hadici k hašení

Kdy je volat – požár, výbuch, živelná pohroma, únik nebezpečných látek,

technické havárie, vyprošťování osob, atd.

155 – poslední číslice u záchranky je 5 – představte si ji jako invalidní vozík
Kdy je volat – náhlé ohrožení života a zdraví osob

158 – poslední číslice u záchranky je 8 – představte si ji jako pouta
Kdy je volat – krádež, násilí, mrtvé osoby, závažná dopravní nehoda, nález podezřelého předmětu (nevybuchlá munice,...), atd.

112 – zapamatovat je velmi jednoduché – 1+1=2
Kdy volat – vždy při závažnějších mimořádných událostech, potřebujete-li pomoc více složek. Tuto linku obsluhují operátoři, kteří mluví českým i cizím jazykem. Provozuje ji HZS ČR.

156 – pokud je v obci/ městské části zřízena – volat při zjištění vandalismu, drobné kriminalitě, špatném pakování ohrožující bezpečnost, rušení nočního klidu, atd.

! Na všechna čísla je možné volat 24 hodin denně a bezplatně!

1. JAK SPRÁVNĚ NAHLÁSIT UDÁLOST

Než zavoláte na tísňové číslo, udělejte vše pro své bezpečí (dostatečná vzdálenost od požáru, dopravní nehody, atd.),! Uklidněte se a zorientujte se v okolí (operátor bude chtít vědět, kde přesně se událost stala). Během hovoru se snažte mluvit pomalu a klidně!

OPERÁTOROVI SE NAHLASTE

CO SE STALO – popis události, rozsah, počet postižených nebo ohrožených osob, např.:
„ Hlásím požár z bytu ve 4. patře panelového domu, dům má 8 pater “

KDE SE TO STALO – pokud je to možné, uveďte přesnou adresu nebo popis místa události, např.:

„ V Brně – Černovicích na ulici Turgeněvova “ (Je třeba uvést obci, ve které se to stalo z důvodu shodných názvů ulic v ČR)

KDO VOLÁ – jméno a příjmení, kontakt na volajícího, např.:

„ Jmenuji se Lenka Frišhansová, moje telefonní číslo je xxx xxx xxx “

NEZAVĚŠUJTE, je možné, že operátor na Vás bude mít další dotazy.

Po ukončení hovoru **NEVYPÍNEJTE TELEFON!**

Operátor bude volat zpět pro ověření nebo upřesnění údajů

2. OBECNÉ ZÁSADY A INFORMACE [28]

Při ohrožení, o kterém můžete být vyrozuměni prostřednictvím sirén, zprávou v rozhlasu, televizi, z tisku nebo hlášením místního rozhlasu, pojízdného rozhlasového vozu, megafonu, a od spoluobčanů, se snažte dodržovat následující zásady:

- ✓ **RESPEKTUJTE** a snažte se získávat informace z oficiálních zdrojů (rozhlas, televize, místní rozhlas, vyhláška obecního úřadu, pokyny zaměstnavatele apod.).
- ✓ **NEROZŠÍRUJTE** poplašné a neověřené zprávy.
- ✓ **VARUJTE** ostatní ohrožené osoby ve svém nejbližším okolí.
- ✓ **NETELEFONUJTE** zbytečně - telefonní síť je v situacích ohrožení přetížena.
- ✓ **NEPODCENUJTE** vzniklou situaci.
- ✓ **POMÁHEJTE** sousedům, zejména starým, nemocným a nemohoucím lidem.
- ✓ **UVEDOMTE SI**, že největší hodnotu má lidský život a zdraví a až potom záchrana majetku.
- ✓ **UPOSLECHNETE** pokyny pracovníku záchranných složek, orgánu státní správy a samosprávy

3. JAK ZNÍ SIRÉNA [28]

V ČR se používají 3 signály sirén, ale pouze jeden pro varování obyvatelstva.

3.1 Signál VŠOBEČNÉ VÝSTRAHY pro varování občanů

KOLÍSAVÝ TÓN PO DOBU 140 SEKUND

Může zaznít 3krát po sobě v cca 3 minutovém intervalu

Obyvatelstvo informováno poté rozhlasem, tzv. mluvícími sirénami, televizí ČT1, popř. místní televizí, rozhlasem ČRo1, vozidly složek IZS, nebo jiným způsobem, o tom co se stalo a co má každý občan udělat.

3.2 Signál POŽÁRNÍ POPLACH pro vyhlášení poplachu jednotek požární ochrany

PŘERUŠOVANÝ TÓN PO DOBU 60 SEKUND

Tón sirény napodobuje hlas trubky troubící tón HO-ŘÍ, HO-ŘÍ, HO-ŘÍ po dobu 1 minuty (25 s trvalý tón, přestávka, 25 s trvalý tón)

Tento signál svolává jednotky požární ochrany (HASIČE)

3.3 Signál ZKOUŠKA SIRÉN

NEPŘERUŠOVANÝ TÓN PO DOBU 140 SEKUND

Provádí se ověřování provozuschopnosti systému varování a vyznění každou první středu v měsíci ve 12 hodin.

V případě mluvících sirén uslyšíte „, TOTO JE ZKOUŠKA SIRÉN “

4. RIZIKA v okolí sídliště Turgeněvova, Brno – Černovice [26]

- požár a únik ropných produktů (ČS PHM AGIP, OMV, Shell; IMOS Brno),
- požár, výbuch, únik NCHL (Nová Mosilana),
- požár spalovny SAKO a.s.
- požár velkoskladu tržnic textilií, obuvi na ulici Olomoucká
- požár v areálu Černovické terasy
- pád letadla (v okolí letiště Tuřany)
- v místě panelového domu
- únik plynu
- vytopení bytu
- požár bytu
- uložení podezřelého předmětu v prostorách panelového domu

5. CO DĚLAT PŘI [28]

5.1 Evakuaci

Dodržujte zásady pro opuštění bytu

Vezměte si evakuační zavazadlo a dostavte se na určené místo

Dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci i při použití vozidel

Zásady při opuštění bytu nebo domu při evakuaci:

1. Uhasťte otevřený oheň v topidlech
2. Vypněte elektrické spotřebiče (s výjimkou ledniček a mrazniček)
3. Uzavřete přívod vody a plynu
4. Ověřte, zda i sousedé vědí o evakuaci
5. Dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jejich jménem a adresou
6. Kočky a psy vezměte sebou, jiná zvířata zaopatřete vodou a potravou
7. Vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte a zabezpečte byt
8. Na dveře pověste oznámení o opuštění bytu (jména všech evakuovaných, čas evakuace),
v případě domu dát oznámení do nepromokavého obalu
9. Dostavte se na určené evakuační místo nebo odjeďte vozidlem k příbuzným

Evakuační zavazadlo

Může posloužit batoh, cestovní taška nebo kufr

Zavazadlo označit štítkem svým jménem, adresou a telefonním kontaktem

V každé rodině by mělo být nachystáno 24 hodin denně a umístěno v dobře přístupných místech

Obsahuje:

- užívané léky, malou lékárníčku první pomoci, léky tišící bolest, snižující horečku, dezinfekci
- toaletní a hygienické potřeby (toaletní papír, mýdlo, kartáček na zuby, zubní pasta, ručník)
- jídelní misky a příbor, umělohmotná láhev, kapesní nůž, otvírač na konzervy, provázek, cestovní šitíčko
- 1x oblečení dle ročního období (spodní prádlo, boty, tričko, kalhoty, ponožky, větrovku),
- pláštěnka, spací pytel, mp3 přehrávač s náhradními bateriemi, hra Česko
- baterku s rezervními bateriemi, zápalky, svíčky, zapalovač

Při evakuaci z bytu následně budou přibaleny:

- v nepromokavém obalu každého člena rodiny list, občanský průkaz, karta zdravotní pojišťovny,
- očkovací průkaz, pojistné smlouvy, peníze, platební kartu, kartička s informacemi o zdravotním stavu člena rodiny a jména osob, které by se informovaly,
- základní trvanlivé potraviny trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách dobře zabalený chléb, pitnou vodu v PET lahvích min. na 3 dny
- cennosti

PROSTŘEDKY IMPROVIZOVANÉ OCHRANY

Chrání dýchací cesty a povrch těla při vynuceném a krátkodobém pobytu v prostředí kontaminovaných chemickými, radioaktivními či biologickými látkami

CHRAŇTE SI:

Dýchací cesty

vlhčená rouška (kapesník, ručník, těrka) – chraňte si jí nos a ústa
upevněte roušku v zátylku šálou či šátkem

Hlavu

čepicí, kloboukem, šátkem, šálou či kuklou tak, aby vlasy byly úplně zakryté a zvolená pokrývka hlavy chránila též čelo

Oči

brýlemi (lyžařskými, plaveckými či motoristickými, ale větrací průduchy přelepte lepicí páskou)

Pokud nemáte tyto brýle k dispozici, chraňte oči přetažením průhledného igelitového sáčku přes hlavu a jeho stačením tkanicí či gumou v úrovni lícních kostí

Povrch těla

kombinézou, kalhotami, pláštěnkou do deště, šustákovou sportovní soupravou.

Tyto ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic např. gumovou tkanicí.

Nohy

nejlépe vysokými botami nebo holínkami,

Ruce

schovejte do gumových nebo kožených rukavic.

Při návratu ze zamořeného prostředí do bytu odložte v předsíni veškerý svrchní oděv do igelitového pytle a zavažte jej. Pokud je to možné, pečlivě se osprchujte, otřete se do sucha a oblečte se do čistého oděvu. Nezapomeňte na vyčištění uší, nosu a výplach očí. (je možné ve specializovaných prodejnách zakoupit masku s filtrem a ochranný oděv).

5.2 Ukrytí

Provádí se při úniku chemických nebo jiných životu nebo zdraví nebezpečných látek

Jak ukrytí provést:

1. Zavřít a utěsnit nejlépe lepicí páskou okna, dveře a další otvory bytu nebo domu
2. Dát mokré hadr pod dveře
3. NESCHOVÁVAT SE DO SKLEPA, kde by se mohly držet těžké plyny
4. Sledovat rozhlas, televizi a vyčkat dalších pokynů

6. CO DĚLAT PŘI OHROŽENÍ [28]

6.1 POŽÁRU panelového domu na sídlišti na ulici Turgeněvova, Brno - Černovice

1. V případě, že v místě kde se nacházíte nebo bydlíte, vypukne požár, zachovejte KLID
2. Volejte tísňovou linku 150 nebo 112
3. Chraňte si dýchací cesty (navlhčený hadr) a oči (např. lyžařskými brýlemi)
4. Prověřte, zde se v ohroženém prostoru nenacházejí osoby, pokud ano, snažte se je zachránit
5. Pokud se Vám to nepodaří, zapamatujte si, kde se nacházejí, je to cenná informace pro hasiče

6. Požár uhasťte pomocí hadice, kterou naleznete na každém patře smotanou v skříni označenou písmene H (hydrant), nebo jinými dostupnými prostředky
7. Pokud požár nejde uhasit, snažte se o zamezení jeho šíření (např. zastavte přívod plynu, vypněte elektrický proud, zavřete dveře, odstraňte hořlavé kapaliny)
8. Varujte ostatní, např. voláním HOŘÍ!
9. Neodvětrávejte místa, kde hoří – přístup vzduchu intenzivně podporuje hoření
10. Evakuujte se v souladu s požárním evakuačním plánem domu
11. Chraňte si tělo, nejlépe namočením oděvu, dýchací cesty namočeným ručníkem, pokud je evakuační cesta zakouřená
12. Vezměte si nejnnutnější osobní věci (doklady, peníze, léky, smlouvy, apod.)
13. Snažte se pomoci těm, kteří si pomoci nemohou (starší lidé, děti, imobilní osoby, sluchově nebo zrakově postižení, zranění)
14. Zajistěte odstranění překážek, které mohou omezit jednotky požární ochrany a další záchranné jednotky (odstranění zaparkovaných vozidel)
15. Poskytněte pomoc hasičům, tím, že jim poskytnete informace nebo dělejte úkony podle požadavků hasičů
16. Při požáru panelového domu je třeba, aby byl přítomen majitel nebo správce bytů xxxx, tel.: xxx xxx xxx k dispozici jednotkám požární ochrany k poskytnutí informací a případné prohlídce bytu

6.2 ÚNIKU ZEMNÍHO PLYNU [28]

Jestliže ucítíte plyn ve Vašem domě nebo okolí, příp. zjistíte poruchu na plynovém zařízení, postupujte podle následujících zásad:

1. ihned zhasněte všechny plameny,
2. otevřete všechny okna a dveře a důkladně vyvětrejte,
3. uzavřete všechny uzávěry plynu, příp. hlavní uzávěr plynu,
4. nepoužívejte otevřený oheň (zápalky, zapalovač, svíčky, apod.),
5. nekuřte,
6. nepoužívejte el. spotřebiče, nemanipulujte s nimi,
7. nepoužívejte elektrické zvonky u dveří a netelefonujte,
8. nepropadejte panice, varujte ostatní obyvatele domu a opusťte v klidu budovu, pomozte osobám se sníženou pohyblivostí,
9. informujte pohotovostní a poruchovou službu dodavatele zemního plynu (telefonujte mimo dům nebo místo, kde uniká plyn),
10. telefonní číslo, kam volat, je 1239 (jednotné číslo pro celou ČR, funguje nepřetržitě 24 hodin denně).

6.3 ÚNIKU NEBEZPEČNÉ LÁTKY [28]

Objekty, kde se nakládá s nebezpečnými chemickými látkami, představují v případě havárie velké riziko pro okolí.

Doporučujeme lidem, žijícím v blízkosti těchto objektů, poučit se o tom, co mají dělat v případě vzniku závažné havárie (dle druhu nebezpečné látky v objektu).

Nevíte, zdali se v blízkosti Vašeho bydliště takový objekt nachází, informujte se na městském úřadě Brno – Černovice.

1. neprodleně se schovat v nejbližší budově a dále postupovat viz. Ukrytí
2. při překonávání zamořeného prostoru si nezapomeňte chránit dýchací cesty (nos a ústa).
3. je možné, že se budete muset následně z ohroženého místa evakuovat, proto použijte prostředky improvizované ochrany (viz. Prostředky improvizovaného ochrany)
4. jestliže se předpokládá dlouhodobá evakuace, nezapomeňte si sbalit evakuační zavazadlo (viz Evakuace a evakuační zavazadlo)

6.4 PODEZŘELÉ ZAVAZADLO v prostoru panelového domu [28]

(může se vyskytnout i v jiných objektech, prostředcích, apod.)

1. Zavazadlo neotvírejte ani nepřemísťujte, mohlo by dojít k výbuchu, šíření nebezpečné látky nebo ke ztrátě kriminalistických stop
2. Nesnažte se tento podezřelý předmět poškodit nebo otevřít jeho obal
3. Na podezřelý předmět upozorněte i ostatní osoby ve svém okolí
4. Věřte vyobrazeným symbolům na obalu předmětu
5. Ohlaste nález správci bytů
6. Volejte tísňovou linku 112

Zdroje, ze kterých můžete čerpat DŮLEŽITÉ INFORMACE o tom, jak chránit SEBE A SVOJE NEJBLIŽŠÍ

www.firebrno.cz

www.hasik.cz

projekt HZS JmK „, CHYTRÉ BLONDÝNKY“

Kapesní průvodce krizových situací doma i v zahraničí

(Centrum pro bezpečný stát o.s.)

úřad MČ Brno - Černovice